

ఆంధ్రప్రదేశ్

512753

వ త్రి ది న ము ప్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ నం. డి సెంబరు నెల 15 వ తేది సోమవారము
Vol. 17 } MADRAS, MONDAY 15th DECEMBER 1930.
శ్రీ ప్రమాదాలనామ సంవత్సర మార్గశిరమాస బహుళ ఏకాదశి } సంచిక ౨౧౧
No. 211

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్ప గొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది
వంచభావ చీట్టిజూచి కొనిన,
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బీతో నహా నీసా 1-కి 0-10-4
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుళెట్టిపేథి, మద్రాసు.
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భాద్రి, బొంబాయి.

శ్రీకర కిస్తూరి మాత్రలు
గోరొజన మాత్రలు
నంజన్ గూడు పండ్లపాడి
ఐ. డి. యల్. చ్యవనప్రాశ

ఐ. డి. యల్. భృంగములక తైలము
సోదాపజంటు:-
యునైటెడ్ కన్సరన్,
54, బందరుపేథి, మద్రాసు.

ఈ బాటరీలవలన ధనమును, సౌకర్యముల రెంటిని కాపాడుకొనుడు.

దానియందు నిర్ణయించబడిన నియమితకాలమువరకు సరిగా వెలుగునట్టి యాస్తాశక్తిబాటరీల మీదు దొరకగలవు.
సరియైన ఎలక్ట్రికల్ వాడులో తయారుచేయబడిన విల్లర్డ్ బాటరీ మీమాటానుకు తగియుండి, మోటారు నడుపుట
యందు విక్రీతి లోడ్లవలన. వివరములకు ధరలకు అమృతాంజనము

తేక
క్రింది సబ్ ఏజెంట్లను కనుగొనుడు:-

Anakapalli	The Andhra Cycle & Motor Works.	Nandyal	Yelukuru Elliah Setty
Bellary	Messrs. Asquith & Co. Ltd.,	Nuzvid	M. L. Narayana,
Berhampore	The Ganjam General Engineering Co.,	Parvatipur	K. Sreenivasa Rao,
Bezawada	Chunduri Sriramulu	Parlakimedi	K. Sreenivasa Rao,
Coçanada	Best & Co. Ltd.,	Rajahmundry	The Godavari Cycle & Motor Works.
Cuddapah	The S. L. N. Motor & General Trading Co	Tadepalligudem	K. Ch. Rao & Co.,
Ellore	Chunduri Sriramulu	Vizianagaram	K. Sreenivasa Rao.
Guntur	The Modern Cycle & Motor Trading Co. తేక	Vizagapatam	The Vizagapatam Motor Stores.

మెనర్స్ డి క్రామ్ప్టన్ యింజనీరింగు కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్.,
నెకండులైనుబీచ్, మద్రాసు.

మద్రాసు పొడి కంపెనీ

తపోల్ పెట్టె 268 జి. టి. మద్రాసు.
మేము బహుకాలముగా మిక్చర్ పౌడరు వాడవ
కారం గల పట్టుపొడిని మా ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేసి డాక్టర్ల
వల్ల పరీక్షింపబడినది. బంగారు పతకములున్న పొడి ఆ
శేఖర్లకు పంపుచున్నాము. యీ పొడిని ఒకవారి తీసిపుడ
యోగించినయెడల వెనుకమాకం పోనీ పొడి తప్ప ఇంకా పొడిని
తియ్యకు. పొడి టేక 1కి రు. 8-12-0, 1/2 టేక 2-0-0, పలాయి
10కి రు. 1-8-0, పలాయి 5కి 0-10-0.

దొంగెట్టు కావలసియున్నది.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 లోబాలలో కుదుర్చును.
(1) ఈ మందు పెగ్గోగములను నివారించి మూత్రము
ని కుదుర్చుచున్నప్పుడు గలంప పోటు, మంట, బురుగులు రుంజుక
లలోను పిచికారీలలోను నిజము త్రము తేలింది తప్పక కుదుర్చును.
నీసా 1-కి రు. 8-0-0.
మూర్ఖారీషము
(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఖత్వమును ఎన్నికైన
పురుషులమందియున్న మూర్ఖత్వమును గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు పరిపాపు మందు రు. 8-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైల పొడల సేగాక యంతరంగమున
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొమరి, గట్టి, కన్నాటి
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చక్క
మను మామూల సీతికి మార్పును. డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.
ఏజెంట్లు కావలెను.

215, చెన్నాబజారు, మద్రాసు.

వలయువారు : కాకతీయ గ్రంథమాల,
నందిగామ, కృష్ణాజిల్లా.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ డిసెంబరు నెల 15-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యములు

మకుడు తెనాలి	,,	45, కలకు	12 8 0	18 4 0
సెల్లూరి	,,	డిల్ 42	12 14 0	18 0 0
శీలి	,,	డిల్ 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు	రా. 164	అస్తా 1-1	8 12 0	9 0 0
సెల్లూరి	,,	,,	14 0 0	15 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు అస్తా	1-1 ర	208	,,	11 0 0	12 0 0
సెనగలు	,,	డిల్	,,	10 0 0	11 8 0
సెనగలు	,,	డిల్	,,	11 0 0	12 0 0
జినుములు	,,	డిల్	,,	18 0 0	15 0 0
జిలకలు	,,	ర 195	,,	6 8 0	7 0 0

3. నూనెపప్పులు

సెల్లూరి	రా 1-1	,,	105 0 0	110 0 0
సెల్లూరి	రా 1-1	,,	14 0 0	19 0 0
సెనగపప్పు	రా 1-1	,,	29 0 0	31 0 0
సెనగపప్పు	రా 1-1	రా 88	మి. క. నూనె 65	
అమడము	రా 1-1	,,	90 0 0	92 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు

చాడుపప్పు కా 1-1	70 0 0	78 0 0
కూరపప్పు ,,	40 0 0	42 0 0
విరకకాయలు (గుంటూరు) కా 1-1	67 0 0	84 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-1	80 0 0	85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీటిమందు మకుడు 1-1 రు	40	45
శలలు కా 1-1	ర 21 0 0	35 0 0
అస్కాచక్కెర అస్తా 1-1	,, 22 12 0	28 0 0
చింతపప్పు కా 1-1	,, 24 8 0	35 0 0

5. ఇనుము

కట్టారకం	రా 1-1	,,	27 0 0	27 8 0
చదరం	,,	,,	24 0 0	28 8 0
రవ్వండు	,,	,,	22 0 0	28 0 0

6. నూలు

నెం 20	అన్ని	నింపా	యా 2	రా 5 5 0
నెం 6	,,	కటారి		8 4 0
నెం 8 1/2	,,	,,		8 12 0
నెం 10 1/2	,,	,,		4 4 0
నెం 14 1/2	,,	,,		4 8 0
నెం 40	రాడి	,,		6 18 6
నెం 4	అన్ని	మసీద		2 10 0
44	సాండ్	,,		4 0 0
నెం 20 1/2	బమ్మరు	,,		4 9 0
నెం 20 1/2	చేతిదిక్	,,		5 0 0
నెం 20 1/2	తిరుచురు	,,		4 7 0
నెం 24	,,	,,		4 15 0
నెం 28	,,	,,		6 0 0
నెం 30	చిన్న పెట్టె	(తిరుచు)	,,	8 0 0
లోలాఫార్	నెం 24	,,		5 8 0
,,	నెం 12 1/2	,,		8 12 0
,,	నెం 6 1/2	,,		2 12 0
,,	నెం 22	,,		8 6 0
రెండుజోకలు	నెం 20 1/2	,,		4 9 0
,,	నెం 22 1/2	,,		4 12 0

7. లోహములు

నెం 100	కులం 1-1	రా 46	12 0	50 0 0
జంగారు	కులం 1-1	,,	21 8 0	21 15 8
సవరన	1-1	,,		18 9 0
ఇత్తడి	రా 1-1	,,	194 0 0	196 0 0
రాగి	రా 1-1	,,	240 0 0	242 0 0

8. రంగులు

అతిమెలు	స్వల్పరూపం	అతిమెలు	నింపా	యా 2
,,	నీలిరంగు 1 కళి	,,		0 10 0
,,	14 రంగులు	,,		1 10 0
,,	28 రంగులు	,,		1 10 0
,,	బయ్యరంగులు	,,		1 8 0
,,	క్రమ. రంగులు	,,		
,,	లకు 2	,,		
,,	కె. బి.	,,		

ప్రకటన

1930 సం॥ 10 వల్ల సవరణ కాబడినట్టి 1920 సం॥ 10 వల్ల మదరాసు జిల్లామునిసిపాలిటీల ఆక్టు 78 వ సెక్షను ప్రొవైజో ప్రకారము నమస్తమయినవారికి తెలియజేయున దేనినగా:—

(1) ఇండ్లయొక్క సాంవత్సరిక అద్దె విలువపైనిమాత్రమే నూటికి రెండురూపాయలవంతున 81 వ సెక్షను ప్రకారము స్కా-వెంజిగు పన్నున్నా.

(2) 93 వ సెక్షను ననుసరించి కంపెనీలపైని, మనుష్యులపైని ఈక్రింద వివరించిన రేట్ల ప్రకారము వ్యక్తిపన్నున్నా.

క్లాసు. అర్ధసంవత్సరపు ఆదాయము.

అర్ధసంవత్సరపు పన్ను రు. ల. పై.

I	రు 21,000 లకు మించినవో	275—0—0
II	రు 18,000 లకు మించి రు 21,000 లకు మించినవో	225—0—0
III	రు 12,000 ,, రు 18,000 ,,	150—0—0
IV	రు 9,000 ,, రు 12,000 ,,	85—0—0
V	రు 6,000 ,, రు 9,000 ,,	55—0—0
VI	రు 4,200 ,, రు 6,000 ,,	28—0—0
VII	రు 3,000 ,, రు 4,200 ,,	20—0—0
VIII	రు 1,800 ,, రు 3,000 ,,	10—0—0
IX	రు 1,200 ,, రు 1,800 ,,	6—0—0
X	రు 600 ,, రు 1,200 ,,	3—0—0
XI	రు 300 ,, రు 600 ,,	1—8—0
XII	రు 150 ,, రు 300 ,,	0—8—0

(3) 81-వ సెక్షను ప్రొవైజో ననుసరించి నీటి మురుగుకాల్వలపన్ను రు. 6 1/2 రు. 1 1/2 వరుసవంతున విధించబడినది.

1-10-1930 తేదీనుండి విధించుటకు తమకు ఉద్దేశము గలదనే ఈ ప్రకటన ప్రచురపరచుటకు ఏలూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలువారు తీర్మానించినారు.

ప్రైవేట్ కారము పన్నులు విధించుటకు ఉండే ఆక్షేపణలు ఏలూరు మునిసిపల్ ఆఫీసులో 15-1-1931 తేదీనాని, ఆలోచనగాని దాఖలు చేయవచ్చును. సదరు తేదీతరువాత అం దే ఆక్షేపణలు విచారింప బడనేరవు.

మునిసిపల్ ఆఫీసు,
ఏలూరు
3—12—30.

మోతే నరసింహారావు,
చైరమన్.

క్రై నెంటు ఇన్సురెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బొంబాయి.

(పూర్తిగా హిందూదేశపు కంపెనీ)

మొట్టమొదటి వాల్టర్ డి. వన్ నంబే నియమనట్లు తెలుపబడిన 1000 కి సం॥ 1 కి క్వి. 12 ల నంతున పూర్తిగా బోనసు ఇవ్వబడును. (రివిధలాభముల (రక్షణ) పాలసీలు వగైరాలు గలవు. ఇవి ప్రత్యేకపరచుపాము.

తత్త్వ ణమే ఏ జెంటు కావలెను. ఏ జెన్సీ వరకులకు వివరములకు ఈవిషయాలపాములకు చూడవలెను.

- నడింపల్లి దక్షిణామూర్తిగారు } వె. వి. శుబ్బారావుగారు ఆసిస్టెంట్ సెక్రటరీ, విశాఖపట్నం.
- చీఫ్ ఏజెంట్లు, నెల్లూరు. } వి. వి. రాఘవయ్యగారు సహాయ కార్యదర్శి,
- బుదరాజు లోకేశ్వరరావుగారు, } హైదరాబాదు (డక్కన్ బ్రాంచి) వరంగల్.
- స్పెషల్ ఏజెంట్లు, బెజవాడ. } తూ. మలూరి వెంకట నారాయణగారు, చీఫ్ ఏజెంట్లు, గుంటూరు.

‘వై రె క్సు’

మలేరియా సంబంధమైన జ్వరములకు దివ్యమైన నివారిణి

అ శ్వా న్

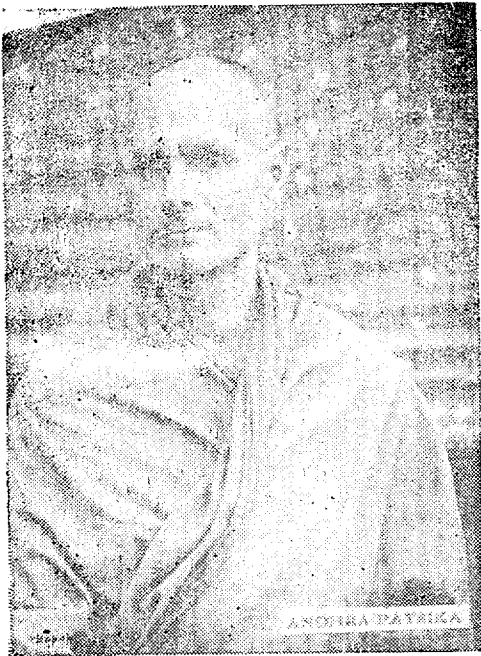
అన్ని నిద్రముల బలహీనములకు సర్వోత్కృష్టమైన టానిక్

ప్రా క్ట షన్లు:—

ఎన్. జే. శాయి గౌండ్స్ అండ్ కో., 41, బుదరు వీధి, మదరాసు.
నాదం అండ్ కో., కొచ్చిన్ డి. వి. నాయక్ బ్రదర్స్, కల్కికోట.

BENGAL CHEMICAL &
Pharmaceutical Works, Ltd., Calcutta.

ప్రజానంద భిక్షుగారు
మొదట ఏ రాక బిజీషు నిలిపి ఉద్యోగి. పిమ్మట
కార్యకర్తలను యద్యోగి. ప్రస్తుతము నుదరానువచ్చి నైదాపేట
లో మొదట ఆశ్రమమునం దున్నాడు. (ప్ర. ఫో. బి.)

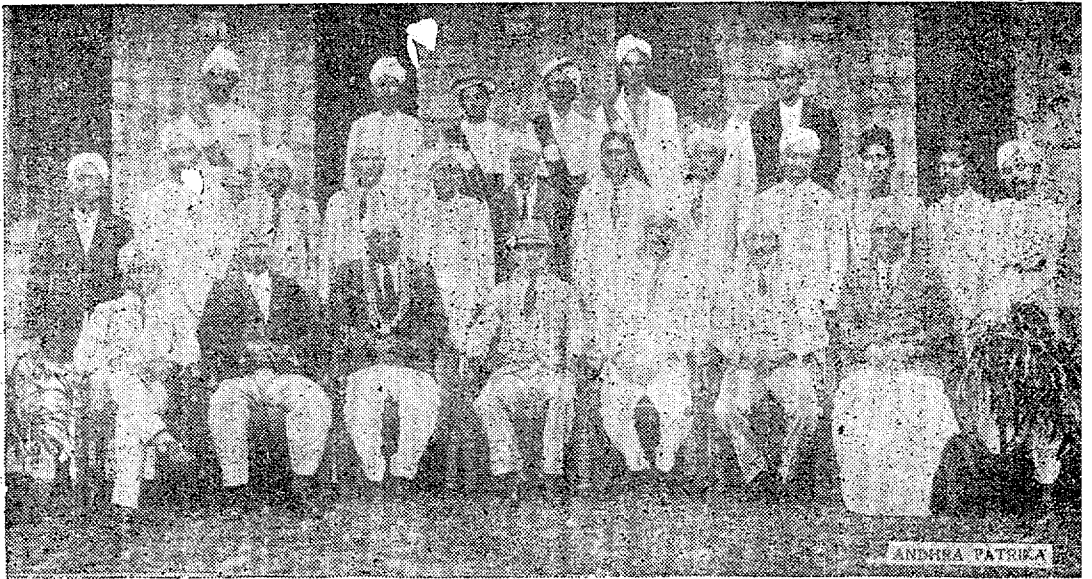

మొహర్ బాబాగారి శిష్యులు

1. రాఫీజు హద్దుగారు లండనులోని గ్రంథకర్తలు.
సాహిత్య సుండు శ్రీ మొహర్ బాబాగారి శిష్యులు. లండనులో
మొదట తీర్థ స్థాపించిరి. ప్రస్తుతము నుదరాను వచ్చి నైదా
పేటలో మొదట ఆశ్రమమునం దున్నాడు. (ప్ర. ఫో. బి.)

శ్రీమతి హెన్రీయను పతిగారు గోఖలేహాలులో "శ్రీమతి.
హెన్రీయ-భిక్షు" నూర్చి ఉపన్యసింపిరి. ఆమెయొడను ప్రక్కను
ఉద్ధృత పరిచిన ఎం. రత్న స్వామిగారు గలరు.
(బి. ఎఫ్. ఎ.)

మచిలీపట్నంలో లాండురికార్డు తాళిదారుల శిక్షణతరగతి డైరెక్టరు వారన్, ఐ.సి. ఎస్. గారు
మధ్య కూర్చొనియున్నారు. (ప్ర. ఫో. బి.)

పిక్కెటింగువలన రెండు ఆంగ్లేయ దుకాణములు
ఎత్తివేయబడుట.

డిల్లీ, డిసెంబరు 12:—పిక్కెటు చేయుటచే రెండు కం
పెనీల ప్రతినిధులు తమ దుకాణములను, సాంపిల్లను తీసికొని
ఎన్ఫీజిలో పోయిరి కాంగ్రెస్ కార్యాలయమునందు ప్రకటించు
చున్నారు. కావున కేపటినుండి పిక్కెటింగు ఆపివేయబడును.
(అ. ప్రెస్.)

కర్ణాటకములో సోదాలు-శిక్షలు

బెల్గామ్, డిసెంబరు 12:—ఇంకా 25 యిండ్లు సోదా
చేసి పోలీసులు పాత్రసానుగిరి జప్తు చేసిరి.

వాన్ నవరలో 6 తారీఖున 18 గురు ఆరు నెలలు కఠిన
శిక్ష విధింపబడిరి. 144 పెక్కు నుండి నిషేధింపబడిన ప్రభాత
ఫేజీలలో పాల్గొనినను నేరము నీరపై మోపబడెను.

బ్రెడ్గీమునిసిపాలిటీలో సానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరుగా నుండిన
కయాతరీ గారు, హరిహర గారు క్రిమినల్ గా అమోదము
మెంటు ఆక్రమించి 7½ నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

ధార్యారంలో జప్తులు

ధార్ నగర, డిసెంబరు 11:—జరిమానా వసూలు చే
యటకు జప్తులు రోజున జరుగుచున్నవి. నీన్న తమ్ములపై విధిం
పబడిన జరిమానాను వసూలుచేయుటకు బందోపంతు కాంత్
గారి యింటివిడికి వచ్చిరిని వార్త తెలిసెను. నుమోదమీద
జరిమానా వసూలు చేయుటకు బ్రాహ్మణపురోహితుని యిల్లు
సోదా చేయ బ డె న ని యారోజు తెలియుచున్నది. 100
రూపాయల జరిమానాకు 700 రూపాయల చరాస్తీ జప్తుచేయ
బడెను. కటుంబమున కేవలము విగలలేదు. పిల్లలబట్టలు
పాతబట్టలు జప్తుచేయబడినవానిలో నున్నవి. (ఫీ. ప్రె.)

ప్రకటన

1930 సం॥పు నె 10 రు ఆక్టువల్ల నవరణ
కాబడిన 1920 సం॥పు నె 5 రు మద్రాసు జిల్లా ఆ
మునిసిపాలిటీల ఆక్టుయొక్క శె 78 క్షు ను ప్రకారము
ది 25-7-30 తేదీ నె 2983 రు గవర్న మెంటు ఆర్డర్
లలో మంజూరుకాబడిన ఏలూరు మునిసిపాలిటీలో
పొపుచేయబడిన సరిహద్దులలోని అన్ని యిండ్లు,
భూములు, వ్యాపారములు, వర్తకముల మీదను
అన్నివస్తువులు, టోల్లు, త్రై సెన్సు ఫీజులును అమ
లలో నున్న రేట్ల ప్రకారము 1-10-30వ తేదీ
నుంచి విధించుటకు 8-12-30 తేదీనె 329 రు తీర్మా
నము ననుసరించి ఏలూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలు
వారు తమయొక్క ఉద్దేశమును యిందుమూలము
గా ప్రకటించుచున్నారు. గాన యిందునుగురించి
ఆక్షేపణలు, సూచనలు చేయదలచినవారు
15-1-31 సం॥ తేదీలోగా యిదిగువ అధికార్లకు
తెలియపర్చుకొనవలయును. సదరు తేదీ దరిమిలను
అట్టి ఆక్షేపణలు లేక సూచనలు అంగీకరించ
బడవు.

మునిసిపల్ ఆఫీసు } మోతే నరసింహారావు
ఏలూరు, 8-12-30. } చైతన్య.

చిట్టగాంగు సోదాయొక్క ఫలితము

పెద్దకేసు బయటపడినది

చిట్టగాంగు, డిసెంబరు 12:—గత బుధవారము చిట్ట
గాంగులో నారాయణచౌదరి ఆనవాతని యిల్లు పోలీసు
వారు సోదా చేసిన పిమ్మట నొక పెద్ద బాంబు ప్రేరెను.
నారాయణచౌదరి అరెస్టు చేయబడెను. ఇతడు సబు డివి
జను మేజిస్ట్రేటు వద్ద నిజము బిప్పుకొని పెద్ద వాబ్బూలవి
చ్చెను. ఈ వాబ్బూలము ప్రకారము వివోడి చవుడరి (జిల్లా
బోర్డు హెడ్ క్వార్టర్స్) యిల్లును ఆతనిసోదరుడగు బంకిము
(చిట్టగాంగు కలెక్టరు కచ్చేరీ గుమాస్తా) యిల్లును
నారాయణచౌదరి పొకగింటి వాడగు సుధిరచటర్జీయొ
క్క విల్లును సోదాచేయబడెను. ఆనేకపుస్తకములు తీసికొని
వేయబడెను. నుమారు 24 ఇండ్లు సోదాచేయబడెను. నారాయణ
చౌదరి తండ్రియొక్క యిల్లుకూడ సోదాచేయబడెను. 66
కుపాకీ గండ్లు ఇత పక్షము ఇక తెల్లని పాడి తీసుకొనివెళ్లిరి.
అనేకమంది యువకులు ఆరెస్టుచేయబడిరి.

నారాయణచౌదరి యిచ్చిన వాబ్బూలమునుబట్టి ఇప్పు
డు పక్షపురై యున్న యువకులును నరణంబియుండిన యువ
కులును అనేకులు నిందాస్పృశై యుండినట్లు తెలియుచున్నది.
(ఫీ. ప్రె.)

ప్రకటన

యిదివరలో పెద్దాపురం చందాదారులకు సా
మర్లకోటనుండి మనిషి వేసరు తీసుకువచ్చి బట్వాడా
చేయుచురని వ్రాసియున్నాము. ఇప్పుడు పెద్దాపురం
నుంచియే ప్రతిరోజు మనిషి సామర్లకోట వచ్చి వేసరు
తీసుకువెళ్లి బట్వాడాచేయును గనుక తెలియ
చేయక మైనది.

తెనాలి డి సి కు మునసబుకోర్టులో అంబు

O. S. నె 842 of 1929.

వాది:—మునగాలరాఘవయ్య-తెనాలి.

ప్రతివాది:—యినగంటి సూర్యనారాయణ-
మెట్టకండ్రిక (చెంగల్పట్టుజిల్లా)

వాదికి ప్రతివాదివలన రావలసిన భారా బాకీకి తెచ్చిన
పెనెంబరు దావా ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తం 18-12-29
తేదీకి వాయిదా వేస బడినది. కాబట్టి ఆరోజున 10 గంటలకు
ప్రతివాదికోర్టులో స్వయముగాగాని ప్లీ డరువ్యాగాగాని హాజ
రై ఆక్షేపణలన్న ఎడల తెలుపుకోవలెను. లేనివిడల ప్రతివా
దిని ఎక్స్ పార్టీ చేసి విచారింపబడును.

తెనాలి } వై. సూర్యనారాయణ,
6-12-29. } వాదితరపు పక్షం.

ఆనలు బంగారు నగలకు
కంసె చబిల్ దాస్ అండు నన్స్
సీమకములములు, నగలవర్తకులు
112, 113 చై నాబజారురోడ్ 68

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు

(15.12.1930)

స్వదేశీ మిల్లునూలు ధరలు

40 నెల నూలు (5 పానులకట్టు) మధుర మిల్లు	ర 8-12-0
" " " " " " " " " " " "	ర 8-11-0
" " " " " " " " " " " "	ర 8-12-0
10 నెల నూలు (5 పానులకట్టు) మధుర మిల్లు	ర 2-15-0
" " " " " " " " " " " "	ర 2-15-0
" " " " " " " " " " " "	ర 2-15-0
20 నెల నూలు (10 పానులకట్టు) మధుర మిల్లు	ర 4-8-0
" " " " " " " " " " " "	ర 4-6-0
" " " " " " " " " " " "	ర 4-7-0
" " " " " " " " " " " "	ర 4-8-0

ఇత్రడి, రాగి రేకుల ధరలు

ఇత్రడిరేకులు (చారవ 1-5) "డిబ్బోమాక్"	ర 194-0-0
" " " " " " " " " " " "	ర 190-0-0
రాగిరేకులు (చారవ 1-5)	ర 240-0-0

సిమెంటు ధరలు

సిమెంటు ("చెయ్యి" బ్రాండు) పీపా 1-5	ర 10-8-0
" " " " " " " " " " " "	ర 8-2-0
ఇటాలియన్ ("సెల్టో" బ్రాండు) పీపా 1-5	ర 9-4-0
" " " " " " " " " " " "	ర 2-4-0
బేసిక్ (ఓ. కే.) బ్రాండు పీపా 1-5	ర 9-6-0

చక్కెర ధరలు

బావా చక్కెర (రెడీరేటు) బస్తా 1-5	ర 28-2-0
" " " " " " " " " " " "	ర 28-2-0
" " " " " " " " " " " "	ర 28-2-0

పేరు సెనగనూనె ధరలు

ఎస్సెన్స్ (1-వ రకము) బారవ 1-5	ర 69-0-0
" " (2-వ రకము) " " " "	ర 61-0-0
" " " " " " " " " " " "	ర 92-0-0

పదును చేసిన తొల్ల ధరలు

అవుతోలు (8-8 1/2) అకంట్రిన్	ర 0-9-9
" " (8-8 1/2) " " " "	ర 0-12-0
" " (8-8 1/2) బెంగళూరు	ర 0-10-6
" " (7-7 1/2) " " " "	ర 0-11-0
" " (7-7 1/2) " " " "	ర 0-18-0
" " (7-7 1/2) బెజవాడ	ర 0-11-0
" " (7-7 1/2) విజయనగరం	ర 0-11-0
" " (6-6 1/2) " " " "	ర 0-11-6
" " (7-7 1/2) ఏలూరు	ర 0-11-0
" " (6-6 1/2) " " " "	ర 0-12-8

గజతోలు	ర 0-8-8
గజమాడతోలు	ర 0-12-0
అవుమాడతోలు	ర 1-4-0

పేరు సెనగపప్పు ధరలు

మిక్సెడ్ (ఫ్రెంచి బారవ 1-5) ర 28-8-0	ర 28-12-0
పాచారకము " " " "	" " " "

వెండిబంగారముల ధరలు

సవరణ 1-5 (ట్రాఫిథర)	ర 18-8-9
" " " " " " " " " " " "	ర 18-9-0
బంగారము కులం 1-5 (ఇంగ్లీషుబార్)	ర 21-12-0
" " " " " " " " " " " "	ర 21-5-6
వెండి 100 కులముల బార్ 1-5	ర 46-4-0
కులం 1-5	ర 0-7-9

పరిశుభ్రమైన పప్పునూనె

గోదావరి డెల్టాలో పండిన వైరునువులు తెల్లపప్పు చేయబడి కర్రగానుగులతో తీయబడిన నూనె చాలా ఆరోగ్యము. నమోనాకు 1 డబ్బా వాడియోడుడు. ధరలవివరములకు దివన చిరునామాను వ్రాయవలయును.
కె. బసవరాజు బ్రదర్స్, సామర్లకోట, తూర్పుగోదావరి.

శుభకములములు, కెంపులు, పుష్కరికములు వగైరాలలో పాదగబిన నగలు, ఇడ్డీగలు, చంపపతం, కమ్మలు, పుంగరములు, చేసరిలు, సవరంబంగారముతో చేయబడిన కాశీమాల, పుంగరములు, గాజులు, పద్మాంబులు, మొదలగునవి, మంచి అసలు వెండితో చేయబడిన సెట్టు, లోటాలు, కూజాలు, కాళ్లజతలు మొదలగునవి మావద్ద గలవు.

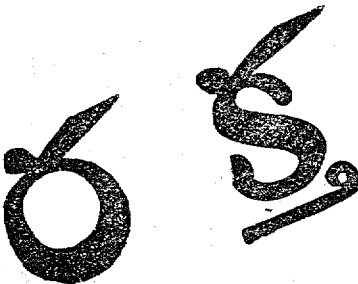
కరంచంద్ చబిల్దాస్, 175, వైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.
కోరినవారికి క్యాలిబ్రాగు పంపబడును.

మీ ఇంటి డాక్టరు డాక్టరు బాట్లీవాలాగారి ఏగ్ మిక్చరు

మలేరియా, ఇన్ ఫ్లుయెంజా, డాంగు మొదలగు జ్వరములు వ్యాపించిన ప్రస్తుత సందర్భనమయములో ఉపయోగించును. గత 52 సంవత్సరములనుండి మార్కెట్టులో ప్రతిచోటను అమ్మబడుచున్నది. బాట్లీవాలాగారి ఏగ్ మిక్చరు అని చదువుకొని, కొనుడు.

ఇంటివారు, వరములంబావము

మొదటి వాడి

Deschiens' syrup

విరలుత ఉపయోగించును
ఇది, ఆరోగ్యమును, బలమును, నియంత్రణపడినది. 30,000 వైద్యులు డెస్చియన్స్ సాల్. డెస్చియన్స్, తాంబూలం, గజపిందురు, ఎక్కడదో, ఎక్కడదో.

ది ఫ్లేట్-యై డెడ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ తిరువాన్కూరు, లిమిటెడ్.

హెడ్ ఆఫీసు; అలెప్పి; బ్రాంచి; తిరువేండ్రం.

(హెచ్ హెచ్ మహారాజ్ గవర్నరు మెంటువారి ప్రావులకు)

(రీజెంటు ఆఫ్ తిరువాన్కూరు)

చేర్మన్:—మిస్టర్ కె. సి. పండరె, బి. ఎన్ సి. (Econ.)

ఫీక్స్డ్ డిపాజిట్లు ప్రస్తుత మీదిన పంపించిన రేట్ల ప్రకారము పుచ్చుకొనబడును.

6 నెలలకు 100 కి సం 1 కి 5 1/2 వంతున

1 సం 1 రుసువు " " 6 " "

2 " " " " " " 6 1/2 " "

వడ్డీ 6 మాసములకొకసారి చొప్పున చెల్లించబడును. మరకాను, బొంబాయి, కలకత్తా, బెంగళూరులకు డిపాజిట్టును యెట్టి చార్జీ లేక సరికినది పుచ్చుకొనుటకు, చెల్లించుటకు యేర్పాటులు చేయబడి యున్నవి.

లేక మరకాను మకొల్లివడ్డీ, సం 7 అండు 8
చేర్మన్ గారి కార్యాలయమునందుకుడ పుచ్చుకొనబడును. }
సి. కృష్ణ మోసన్ ఎం. ఏ.,
ఆక్టింగ్ మేనేజరు

భయపడవద్దు వజ్రశరీర మవును నిరాస జెందవద్దు

కుష్ఠవ్యాధి బేషధమువలన కుదురదనుట వట్టి వెట్టిభ్రమ

జమిందారు టి. వి. రాఘవాచార్యులవారి కుష్ఠకులధ్వంతభాస్కరం

సమస్తవిధములైన కుష్ఠాలు, బొట్టి, జీర్ణించిన సవాయిమేహములను నివారణజేయుట యందు అమోఘముగా పనిచేయునది జగద్విఖ్యాతిజేసినది. గొప్పగొప్ప యూరోపియను డాక్టర్ల చేగూడ యింజక్షనులకుబడులు, ఈమందే విరివిగా వాడబడుచున్నది. గణములేదని రుజువు చేయువారికి రు 1116 లు బహుమానము.

కేటలాగు ఉచితము.

శ్రీరాఘవాచార్యుల ద్వైతాశ్రమము,

కడలి—(తూర్పుగోదావరిజిల్లా).

బొంబాయిలో మృతినొందిన వాలంటీరు బాబురావుగారి ఆంత్యక్రియలు

గొప్పపూరేగింపుతో శవమును గొనిపోవుచుండగా పోలీసువారు నిరోధించుట

లాటిప్రయోగములు:— 75 మందికి దెబ్బలుతగులుట:— ఆంత్యక్రియలు జరుగుట

బాబురావుగారి శవము నూరేగించుట

పోలీసువారు నిరోధించుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 13:— ఈ నెల 12 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు ఉదయమున కల్కత్తాపట్నం పీకెటింగు చేయుచున్న కాంగ్రెసువలంబరు బాబురావు అను వలంబరుగారి మృతినొందినది. శవమును ఊరేగింపుతో చాపట్టికి తీసికొనివెళ్లి అచట దహనముచేయుటకు కాంగ్రెసువారు సిద్ధమయిరి. నేడు ఉదయమున 8 గంటలకు మాండ్విలోని కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు ఊరేగింపు బయలుదేరినది. వారు చాల విడులకుండ తిరిగి చాపట్టి సమీపమునకు వచ్చిరి. గిరాం లామింగ్సును రోడ్డుమొగలో పోలీసు కమిషనరు నాయకత్వము క్రింది 50 మంది పోలీసువారు దారి నరికికట్టిరి. అప్పటికి సుదాహ్నుము 12 గంటలైనది. అంతట కాంగ్రెసు వారందరూ అచటనే రోడ్డుమీద కూర్చుండిరి.

లాటిల్లనువినరుట

12½ గంటలకు పోలీసువారు మెదట చెప్పురించి లాటిల్లను విసిరి, మూడువరుసలలోని వారికి కిందికి దెబ్బలు తగిలెను. అంతట స్త్రీలందరూ ముందుకువచ్చి కూర్చుండిరి.

శవమును నిరోధించుట

శవము ఊరేగింపునకు వెళుకొనునందున, దానిని గూడ పోలీసువారు నిరోధించుటచే శవసాహులు క్రిందకు దింపి కూర్చుండిరి. మరికొన్ని పోలీసుదళములుగూడ నవటికి వచ్చెను.

సైనికులువచ్చుట

సుదాహ్నుము 1 గంటకు యిమ్మలాకుమేరు పటాలము లోని సైనికులు 150 మంది గూడ నవటికి వచ్చిరి. వారుగూడ దారి కడ్డముగానిలువబడిరి.

సమాధానము తుదురుట

పిమ్మట కే. ఎం. మన్సింగ్ గారును జమనాదాసు వ్యాకరానుగారును వచ్చి కమిషనరు విల్సనుగారితో చాలనేపు మాట్లాడిరి. సమాధానము ఇచ్చిరి. చాపట్టిలో శవదహనము చేయవలెనను ఉద్దేశమును మానివేసి మామూలు శ్మశానమునకే తీసికొని వెళ్లుటకు నిశ్చయించిరి. పోలీసువారును సైనికులను గూడ క్రమముగా వెడలిపోవుచున్నారు.

హోముమెంబరును మేజిస్ట్రేటులును వచ్చుట

ఊరేగింపు అచటనుండి బయలుదేరిన మరికొన్ని నిమిషములకు హోముమెంబరును మేజిస్ట్రేటులును గూడ నవటికివచ్చి 10 నిమిషముల నేప చటనుండి వెడలిపోయిరి. పిమ్మట రోయలు ఓపెరా హాసు లో 10 మంది సైనికులనుమాత్రముంచి తక్కినవారి నందరిని సైనికులను పోలీసువారినిగూడ పంపివేసిరి.

సోనాపూరు శ్మశానమునకు దహనము జరుగుట

సుదాహ్నుము 8 గంటలకు సోనాపూరుశ్మశానమునందు దహనము జరిగినది. వేలకొడి ప్రజలు ఓపెరా హాసువద్దను శ్మశానమునకు గూడ చేరియుండిరి.

తుపాకులను కాల్చిరను వదలి

లామింగ్సును రోడ్డువద్ద తుపాకులను కాల్చిరను వదలి బయలుదేరుట ప్రజలలో సంక్షోభ మధికమైనది.

25 మందికి దెబ్బలు తగులుట

లాటి ప్రయోగమువలన 25 మందికి దెబ్బలు తగిలెను. వారి కందరికిని కాంగ్రెసు హాస్పిటలులో చికిత్స చేయబడెను. ఒకనికి సన్నీపోటు తగిలినది. వానిని మరి కిందిని కాంగ్రెసు హాస్పిటలులోనుంచి, తక్కినవారి కందరికిని చికిత్సచేసి పంపివేసిరి.

హారటాలు

నగరమునందంతటను సంక్షోభమును హారటాలు జరుపబడుచున్నది. బాబురావుగారి వయసు 22 రోజులు.

ఓపెరా హాసువద్ద మరల లాటిదెబ్బలు
ఓపెరా హాసువద్దనుండి సైనికులందరూ వెడలిపోయిన పిమ్మట ఆ హాసులో సైనికులనుంచుటకు యజమాను లను చురిచిరను కారణమున గాబోలు కొంతమంది కొన్ని రాళ్లను విసిరి, అందువలన పోలీసువారు మరల నవటికివచ్చి చాల సారులు లాటిల్లను విసిరి, 50 మందికి కొద్ది దెబ్బలుతగిలినవి. మొత్తము 75 మందికి నేడు కాంగ్రెసు హాస్పిటలులో చికిత్స చేయబడెను. 20 మందిని కాంగ్రెసు వైద్యశాలలో నుంచిరి.

మూర్ఖజతా మార్కెటులోనున్న గిడ్డంగిని తగులబెట్టుట

నిన్ను మూర్ఖజతా మార్కెటులో ఒక గిడ్డంగిలోనున్న సీమగడ్డల చేళ్లను మూడు లారీలలో వేసికొని తీసుకొని పోవుచుండగా వలంబరులు పీకెటింగు చేయుటవలననే బాబురావుగారు ఒక లారీ క్రింద పడిపోవుట తటస్థించెను గాన నిన్న రాత్రి 12 గంటలపును యెవరో ఆ మార్కెటులో ప్రవేశించి ఆ గిడ్డంగిని తగులబెట్టిరి. ఆ గిడ్డంగిలోనున్న సీమగడ్డల చేళ్లన్నియును తగులబడిపోయినవి. ప్రక్కపీఠిలోనున్న పోలీసు వారికి సహచారము తెలియగానే ఫైరయింజను తీసుకొని వారవటికి వెళ్లిరి గాని అచట వారి కెవ్వరును దొరకలేదు. చాల చేళ్లు తగులబడిపోయినవి. మిగిలినవాటిని పోలీసు వారు (ప్రెస్సును స్త్రీ) టు పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకొని వచ్చిరి. పోలీసు వారు గట్టి ప్రయత్నము చేయుచున్నారగాని యెవ్వరిని అరెస్టు చేయలేదు. ఎంతవద్దమువచ్చినది సరిగా తెలియదు.

అజదుమైదానమునందు బహిరంగసభ

ఊరేగింపులోనున్న వారందరూ డుఃఖనూచకముగా తలపాగులను టోపీలను తీసివేసియే శవముతోగూడ నడచిరి. పిమ్మట అజదుమైదానమునందు బహిరంగసభ జరిగినది. అసభలో చాలమంది ఉపస్థాపించిరి.

శ్రీమతి లీలావతిముని గారధ్యక్షత వహించుట

అజదుమైదానమునందు జరిగిన బహిరంగసభకు శ్రీమతి లీలావతి ముని గారధ్యక్షత వహించిరి. ఆ సభలో బాబు రావుగారి ఆత్మకాంతికై ప్రార్థనలు సలుపబడెను.

శ్మశానమునందు ద్వారకదాసు గారు రుద్రస్థానముట

చాపట్టి నుండి ఊరేగింపు గ్రాంథా కూరు వ్యాధు మున్నగు స్థలముల గుండ సుదాహ్నుము 2½ గంటలకు సోనాపూరు శ్మశానమునకు చేరినది. అచట యమనాదాసు ద్వారకదాసుగారు రుద్రస్థానించిరి. బాబురావుగారు మృతినొందలేదు. ఆయన కీర్తికాయాడయ్యెను. స్వరాజ్యమునకు స్థిరమైన పునాదిని వేసెను.

ముకుందమాలవ్యాస

రగ్నిసంస్కారమును గావించుట

శవముపై చాలమంది పుష్పమాలలను వేసిరి. పిమ్మట ముకుంద మాలవ్యాస రగ్నిసంస్కారమును గావించిరి. వేల కొలది ప్రజలు బాబురావుగారిని స్తుతించుచు సంతాపభావములై మరలిపోయిరి.

బాబురావురోడు

నేడు సాయంత్రము చాపట్టినుండి పటేలుగారి నాయకత్వముక్రింద నొక పెద్ద ఊరేగింపు మానవ్రతముతో బయలుదేరి అజదుమైదానమునకు వెళ్లెను. అచటసభ జరిగినపిమ్మట యిటుపైని కాల్యదేశోడును బాబురావురోడ్డు అని పిలుచునట్లు తీర్మానింపబడెను.

శవవేటికపైని పుష్పరాసి

లక్షమంది ప్రజలు పాల్గొనుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 13:— బాబురావుగారి శవమును శుక్రవారమునాడు రాత్రి దానాబందరు కాంగ్రెసు హాసులోనుంచిరి. రాత్రిఅంతయును వేలకొడి ప్రజలవచికివచ్చి చూచిపోవుచునే యుండిరి. శవముపైని పుష్పవర్షము మరియు చేయుచుండెను. శవము పుష్పములతో ముగిసిపోయి యుండెను.

ను శవముపైని ఊరేగింపు మున్నగు సంగంధసామములు చేయబడుచుండెను
ఊరేగింపు రెండుమైళ్లవరకు వ్యాపించియుండెను
నేడు ఉదయము 7-30 కు ఊరేగింపు ప్రారంభమైనది. ఊరేగింపులో లక్షమందియుండిరి. అది రెండుమైళ్లవరకు వ్యాపించియుండెను. హిందువులు మహమ్మదీయులు పార్సీలు సీక్కులు స్త్రీలు మున్నగు వారందరూ గూడ ఊరేగింపులోనుండిరి. ఊరేగింపునకు మగ్గగా పుష్పమాలచే నలంకరింపబడిన శవముండెను. అందరూ బోడితలలతోనే నడుచుచుండిరి వారికొన్ని ప్రెస్ డెంటు హజరతుసరి గారు ముందు నడుచుచుండిరి.

1000 మంది వలంబరులు వెంటనుండుట

మరుస కిడ్డరివంతున 1000 మంది వలంబరులు వెంటనుండిరి. వందలకొలది స్త్రీలు సంతాపసూచకములగు పాటలను వేరువేరు భావలలో వాడుచు వెంటనుండచిరి. దాదాపుదానను వేలకొలది ప్రజలు దారికికప్రక్కలను నిలిచి శవముపై పుష్పమాలలను వేయుచునేయుండిరి.

కాంగ్రెసు నాయకులకును పోలీసు కమిషనరుకును రాజీయేమియును జరుగకుండుట

కమిషనరు మరతులకు

కాంగ్రెసువారు సమ్మతించుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 14:—వలంబరు బాబురావుగారి శవదహనమునగూర్చి పోలీసుకమిషనరుకును కాంగ్రెసు నాయకులకు మున్సిద్దార్కదాసుగార్లకును రాజీయేమిదని నిన్ను తెలుపబడెనుగాని అది సరిగాదు. కమిషనరు రాజీకి వచ్చుకొనలేదు. 10 నిమిషములలో ఊరేగింపు సోనాపూరు శ్మశానమునకు వెళ్లవలెను. వార్తేశ్వరు రోడ్డు మీదగను, హ్యాగ్నిని రోడ్డుమీదుగను, క్విక్సరోడ్డుమీదుగను గూడ నెంతమాత్రమును వెళ్లగూడదు" అని పోలీసు కమిషనరు నిష్కర్షగా తెలిపెను. కాంగ్రెసునాయకులందరినీ సమ్మతించి 10 నిమిషముల లోపుననే ఓపెరా హాసువద్దకుండి సోనాపూరు శ్మశానమునకువకు బయలుదేరిరి. తరువాతనే పోలీసువారను సైనికులును అటనుండి వెడలిపోయిరి.

యావదాసియా విద్యామహాసభ

ప్రాఫెసరు యస్. రాధాకృష్ణనుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు

వారణాసి, డిసెంబరు 12:—యావదాసియా విద్యామహాసభ వారణాసిలో ఈనెల 28 వ తేదీనుండి జరుగును. ప్రాఫెసరు రాధాకృష్ణనుగారు ఈమహాసభకు అధ్యక్షత వహించెదరు.

అలహాబాదులో మహమ్మదీయులమహాసభలు

అలహాబాదు, డిసెంబరు 12:—క్రైస్తవులవారమున అలహాబాదులో మహమ్మదీయసభలు కొన్ని జరుగును. 29 మొదలు 31 వ తేదీవరకు అఖిలభారత టాంటీము మహాసభ జరుగును. అఖిలభారత మహమ్మదీయసభి సాంవత్సరికసమావేశము గూడ అవారమునందే జరుగును. అఖిలభారతమహమ్మదీయ స్వనేశీప్రదర్శనమునకు అప్పడు అలహాబాదులో జరుపుటకు జరుగుతో ఉలేమా సంఘమువారు ఏర్పాటులుచేయుచున్నారు. కుస్తీపొడకూడ జరుగును.

వృద్ధిచారియగు సోదరిని చంపుట

ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించబడుట

లాహోరు, డిసెంబరు 12:—25 సంవత్సరములు వయస్సుగల ముల్కరాజు అను హిందూ యువకుడు వృద్ధిచరించుచుండెను కారణముపై తన సోదరిని చంపెను. జూలై 25 వ తేదీ రాత్రి ముల్కరాజుగారు తన సోదరియున్న ఇంటికి వచ్చి ఆమెతో మాట్లాడుచు మాటాత్తుర కత్తితో మెడమీదను కడుపునందును పొడిచెను. తల్లి అడ్డుమురగా ఆమెనుమాడ గాయములుతగిలెను. ఈవిధముగ సోదరుడు తన్ను చంపెననియు, తనవృద్ధిచారమే సోదరిని అగ్రహమునకు కారణమనియు, తాను కొన్ని దినములక్రిందల ఒక మహమ్మదీయునితో పాపి పోవి యత్నించెననియు, ఈవిషయము ముల్కరాజుగారి కెవరో తెలిసిననియు, మరణించిన సోదరి మరణసమయమున వాబ్బూల మొసగెను. నిందితునకు నెవన్ను జడ్జి జస్మాంతరవాస శిక్ష విధించిరి.

మాలిందను జాబు

ఆర్థిక తికమకలు

గోగి కేసి రంగనాయకులు గారు (ఆర్థికవేత్త)

బ్రిటిషువారి, వ్యాపార వాణిజ్యము లన్నివిధముల యి బృందలం దున్నవి. బౌద్ధగతలకు పనిలేదు. లంకా మొగడలు నేయు ఫాక్టరీలకు పనిలేదు చాకచాకగా యెన్నో విధముల ప్రయోగముల చేర్చుచున్నను, రైల్వే వాగులు తగ్గుచున్నవి. ఇరుపన్నుల చేయువారు స్త్రీముగల నిర్మూలవారు ఎనుమది దినముల వ్యాపారముల జేయువారందరు గిరాకీలేక యలజడి పడుచున్నారు. నిరుద్యోగ పనుల నానాటికి దారణ రూప ము నొందుచున్నది. ఇప్పటికి ఇరుపన్నులకు ప్రజలు నిరుద్యోగ లై వారు పేగులకి పోషణ నిమిత్తమై భర్త్యులయ్యుటకే ప్రభుత్వము కొట్టకొలిది రూపాయల ప్రతివారము ఖర్చు చేయుచున్నది. కొలది దినములలో గనులందున్న పనివారు, రైల్వే మార్గ పనిజేయువారు హెచ్చుకూలి కావలెననియు, వారి కుద్యోగము వారు కూలి తగ్గవలయుననియు వివాద పడబోవుచున్నారు. ఏప త్రికా జూదినన, నిరుద్యోగ పనులను రూపుమాపు విచారణయే కావలెను. ఏమిటింకనను జైలినను నిరుద్యోగ పనుల విచారణయే వినవలెను. పాడింగుటకు బైయెత్తు నునందు, పిన్ బైయెత్తు నునందు నిరుద్యోగ పనులయే ప్రాముఖ్యత పోషించి నది. ఒకదానిలో కన్నకృతీవు భర్తీయే జయించినాడు. అందులో ప్రాముఖ్యతగా లేదు. ఏలన ఆదోలనన్న ప్రజలు దళ కన్నకృతీవులే, కాని పిన్ బైయెత్తు ప్రజలు హెచ్చుగా లేదు పక్షియును అయినను మొన్నటి యెన్ని కాయందు కన్న కృతీవులు కలిదివారు. ప్రజలకు లేదు ప్రభుత్వముపై తునిన యున ననుకూల కరిగి పోయినది. గడగడాయు చేబు ప్రభుత్వ మినిన స్వయం పచ్చరి. ప్రభుత్వముచున్నది

ఇకను, ఆమె కా మక జూదినన, ఇనేమాది పనిని జేలు కానాను మూడు పన్నుల క్రితము ప్రజల పాత్ర వాటి, తుని నాయకడు శ్రీహారు గారు, హెచ్చు వాణిజ్యమున, వ్యాపారమున ప్రజలకు కలుగజేయునను వాద ముపై, ప్రజలవోలును జూరగారి. తుని ఆభ్యర్థి ఆకీత్రు ప్రెసిడెంటుగా జేసి. కాని యాయాడు పత్తిరయలమండి, ప్రజలు ధనాధిపతులకు నూరుగా, నానాటికి నిరుద్యోగ లైచుచున్నది, వ్యాపారము, వాణిజ్యము మందగియట, ప్రజలు నిరుద్యోగములకు, కంపెనీలు దివాలాతీయట, ప్లామయే క్షింజీలు మూయబడుట, పడికేలు హెచ్చుట, బాంకులు ధనముతో మూల్గుట, అప్పుడుడిగి, పరపతి వ్యాపారము జేయ నత్తిరయవారు తగునుట తలపించినది. ఇందుములము ప్రజలందరికి, రిపబ్లికను పార్టీపై, ప్రెసిడెంటు హూవరుగా రిచైనన, అసంతృప్తికలిగినది. పాపము, ప్రెసిడెంటు హూవరు గా, నిద్రపావులకునూరు కోటిమంది నిరుద్యోగులకు యుద్యోగ ప్రాప్తికలిగియటకై క్రొత్తగా ప్రత్యేక డిపార్టుమెంటు కటి యేర్పరచి, నిరుద్యోగులకు భర్త్యులయ్యటజేసి, క్రొత్తక్రొత్త బ్రిడ్జిలు, రోడ్లు ప్రత్యేకముగా నిర్మించుటకు పూనుకొని, తగి నంతక్రమ చేపడడంకను. కాని ప్రజలు కాంతించలేదు. మొన్న జరిగిన యెన్ని కలందు, నెనెలు, ఆస్పెంట్లందు, ప్రెసి డెంటుపార్టీనోగించి, ఎగపావ్టియను డెమోక్రాటికు పార్టీని యధిక సంఖ్యాకముగా జేసిరి. న్యాయాధిపతి నేటులో, డెమోక్రాటికు పార్టీవారు క్రొత్తగా యధికారమునకు వచ్చి వారు.

జర్మనీయందుకూడ, కోటిమంది ప్రజలు నిరుద్యోగులై యున్నారు. ఈసమస్యగూర్చి ప్రభుత్వముచున్న పార్టీల వారు తన శ్రద్ధచేయలేదను కోపముపై, ప్రజలు మిగతపార్టీల వారిని బలపరచినారు. అందువన, మొన్నటి యెన్ని కల పిన్నుట, క్రొత్తపార్టీల సమ్మేళనములకు ప్రభుత్వ పేర్లుట తలపించినది. క్రొత్త ప్రభుత్వము, తన కేక్తికొలది, ఈసమస్య నివారించుటకు వ్యాపారమున పుద్ధిచేయుటకు సకల ప్రయత్న ముల జేయుచున్నది. మంగ్రులందరు తమ జీతముల తగ్గించు కొన్నారు. రిజర్వు ప్రెసిడెంటుగారు హెంజెంబర్గారు కూడ తమజీతముల తగ్గించి ఇటులే, ఆస్ట్రీలియాదేశమం దలి మంగ్రులకూడ, ప్రజలతోబాటు తగునూడ ధనము తక్కువగాయుండుట వ్యాపారముని యించి, జీతముల తగ్గించు కొన్నారు.

ఇటుల ప్రపంచమందలి, భౌగోళికమున, వ్యాపార వాణిజ్యభివృద్ధి జెందిన, రాజకీయ ఆర్థిక ప్రపంచము దారి తేరిన దేశములు, తమదేశముల నిరుద్యోగము మాన్పుటకై సకల ప్రయత్నముల జేయుచుండగా, మనదేశమందు కొట్టకొలది ప్రజలు నిరుద్యోగులై తిండిలేక ఆలో లక్ష్యముగా యని యర దుచున్నను, వారికి వోటులు లేకపోవుటవలన ప్రజలకు స్వరా

జ్య హక్కు లేదు. ప్రభుత్వముగూడ లేకుండనే మంగ్రులైన వారు రాజ్యముచేయువారు దిలకులేకుండా తుని వేలవకేలేక జీతముల బొందుచు ను ఖముగా నిద్ర బోవుచున్నారు. మనదేశ కమండధనుము విరుజొట్ట ప్రజలు నిరుద్యోగులైయున్నారు. అనగా యితర ప్ర పంచములకు యెంతయంది నిరుద్యోగులున్నా, అంతమంది మనదేశమందే కలరు. కాని యితరవోలు లందున్న యలజడి ప్ర భుత్వపు ప్రయత్నములు మనదేశమందు లేనేలేదు. నిరుద్యోగ పనులకు కొంతవరకైన తగ్గించుఖర్చు నిర్మాణమున కద్రాసు ప్రభుత్వము సహకారంపుములందు మునిసిపాలిటీలందు నిర్మా ణించుచున్నది. పర బారి పుష్కరుగాక కప్పుకు ఆర్థికమాత్ర ముల సాయముతో భారతదేశమందున్న వాణ్ణి, వ్యాపారముల మందము ప్రజలకున్న నిరుద్యోగభాధ ప్రస్తుతపు రాజకీయోద్య మమున కలుగుచున్న పని నిర్వారణచేయ ప్రయత్నించుచు

న్నాడు. కాని వ్యాపారమందన, ప్రజలదీనగీరి, ఆర్థికబల పోవట. ప్రపంచమంతట ఒక గాలిపైభావమునలే వ్యాపించి యున్నదన విషయమును ఆయన మరచుచున్నాడు. వైగా, అనేక వాంత్యములందు స్వయంపాయకు లాభకారికామిచే రైతు లు భూమిలనిడివి వెల్లుగువ్వారను విషయము నాయన గమనిం చుటలేదు. భారత ప్రభుత్వ ప్రకటన ప్రకారమే అన్ని ప్రాంత్య ములందు నిరుద్యోగము బలినదనియు, స్వయంపాయము నష్టకారి యెవరగియు, ఉత్పాదన రైతులు కిన్నుల బాడిగల మక్తాల చెల్లింపలేకున్నారనియు, గస్త్రుముల నేయువారు తిండిలేక ముల మలచుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఇండియా కే గనుక స్వరాజ్యమునను మనమంగ్రులు, కాస్పిల్లు, మెంబర్లు యంత నుండముగా యందురా? భారతదేశము స్వరాజ్య పాపిపాండి యున్నచో నిరుద్యోగులకు భర్త్యులు భృతి ఉద్యోగములు కల్గి యుండగలరా?

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాలా ప్రచురములు

శ్రీమద్భగవద్గీత

త్రతిపదటీకా రామానుజభాష్య విశేషార్థ సహితము, మూడవకూర్పు, అనేక సూత్రసాంకేయము చేర్పు
బడి మేలు కాళికోతైందు గిట్టుపేరు గలది. 8-4-0

శ్రీమద్భగవద్గీత గ్రంథము క్యాళికోతైందు 0-6-0; సాదాతైందు 0-5-0

డిటో శ్లోకతాత్పర్యసహితము క్యాళికో 1-4-0; సాదా 1-0-0

సమస్త సంస్కృతాంగ్ర గ్రంథముల క్యాటలాగు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అందు కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

రామమోహనఫార్మసీ,

అ బె జవాడ.

ఇందు వలె ఖజురీ బొవధములు, భస్మములు, లేవ్యములు, అసనములు, అష్టములు, ఘృతములు, తైలములు, చూర్ణములు, కళికలు, మొదలగు సమస్త ఆయుర్వేద బొవధములు సలభ ధరలకు, విక్రయింపబడును. లోటుకాబోద్దులకు, మన పాతీటీలకు, వైద్యులకు, వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

మాదిరి యౌషధముల చూచి మోసపోకుడు

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్యగారిచే సర్వవిధములైన లివర్ అండ్ స్ప్రిన్ వ్యాధులకై ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడినట్టి సుప్రసిద్ధ దివ్యౌషధము కలదు.

ఆశాభంగము కాకుండగలందులకై ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను, అర్ధర్ష నన్నింటి నీ క్రింది అడ్రసుకు నేరుగ వ్రాయుడు:— (ఏజెంట్లు అన్ని స్థలములకు కావలయును.)

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్య (విజయనగరం వాస్తవ్యులు)

లివర్ అండ్ స్ప్రిన్ వ్యాధుల ప్రత్యేకవైద్యుడు, 8, సాలైవీధి, (Salai Street) మైలాపూరు, మద్రాసు.

కర్నాటక చురుకుదనము

గమనింపుడు సమస్తమైన వ్యాపారస్థులకు : జ్ఞప్తి గమనింపుడు

గడగ్లో జరుగుటకు యేర్పరుచబడిన అఖిలభారత స్వదేశీ పరిశ్రమల ప్రదర్శనము అనేక మంది ప్రదర్శకుల కోరికపై 1931 సంవత్సరం జనవరి 25 వ తేదీకి మార్చబడినది.

ఆ రోజున కె. నటరాజన్ గారిచే తెలుపబడి ఒక పక్షమురోలులు జరుగను.

పాకా ఒకటింటికి రు 20 మొదలు రు 25 లు వరకును, బహిరంగముగా యేర్పరుచబడిన ప్లాటు ఒకటింటికి రు 6 లు చొప్పున యున్న విద్యుద్దీపములతో సహా యివ్వబడును. యితర ప్రదర్శనములకు హాలు, ఖాళీ స్థలము కావలెనంత వివరములకు వ్రాయుడు.

ప్రదర్శనములు జరుగుచోటనే ప్రదర్శకులకు విడుదలు ఉచితముగానున్న వసతిగానున్న యేర్పాటుచేయబడును.

భోజన సదుపాయము రోజు ఒకటింటికి రు 1 చొప్పున యేర్పాటు చేయబడును.

మీరు యిదివరలో ఒకపాకాను తీసికొననిచో, వెంటనే ఒకటి తీసికొనుడు. లేనియెడల మీరు కర్నాటకములో పరిచయముకల్గు మంచియవకాశమును పోగొట్టుకుని ఆశాభంగమును పొందెదరు.

పాకాలకు దరఖాస్తులు 1931 సం జనవరి నెల 15 వ తేదీలోగా కార్యదర్శులకు జేరవలెను.

ఇతర వివరములకు గౌరవ కార్యదర్శులకు వ్రాయుడు.

టెలిగ్రాఫ్ అడ్రసు:— యెగ్గిబిషక్-గడగ్.

విదేశవాస్తవములు

నాలుగు బ్రిటిషు జలాంతర్గాములు
హంకాంగకు బయలుదేరుట

15000 మైళ్ల ప్రయాణము

ఈగ్నీ, డిశం 18:—బ్రిటిషు జలాంతర్గాములలో మిక్సి-టైప్ కెప్టెన్ పెర్సెయస్, పండ్-రా, పోసీమను, ప్రోటిగెసు లను నాలుగు జలాంతర్గాములు యుద్ధనౌకల సహాయము లేకుండానే నీన్నను పోర్టుచాతుడండి 15000 మైళ్ల దూరమునందు హంకాంగకు బయలుదేరెను. (వైరెలెసు)

మెడ్డిమలో విప్లవకారుల పరాజయము

జకావద్ద సోరతుము జరుగుట

(మెడ్డిమ) లండను, డిశంబరు 18:—“జకావద్ద జరిగిన పోరాటములో విప్లవకారులలో 9 మంది మరణిరి. 11 మంది గాయములు కలెను. విప్లవకారులకు ఉద్యోగులు నలుగురు పట్టుబడిరి. మైనిక న్యాయసాహాయన విచారణ జరుగును.” (రాయిటరు.)

నూతన ఢిల్లీ ప్రారంభోత్సవము

సర్ బాను మొనాఘగారిని నాహ్వనించుట

(మెల్బోర్న్) లండను, డిశంబరు 18:—నూతన ఢిల్లీ ప్రారంభోత్సవమున ఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధిగా నుండుటకు షేడ గ లుగవర్న మెంటువారు సర్ బాను మొనాఘగారిని నాహ్వనించెరి. (రాయిటరు.)

స్వేయినులో తిరుగుబాటు

ప్రభుత్వమువారు అడ్డుబెంచుట

లండను, డిశంబరు 18:—జాకా హ్యూస్కాలందు ప్రభుత్వమువారు అడ్డుబెంచుట ప్రభుత్వమువారు సేనలను కేంద్రీకరణము చేసి సంసిద్ధులుగ నున్నారు. దేశములో ఇతర చోట్ల సెమ్మడిగా నేయున్నది. (రాయిటరు.)

వివరములు

1500 మంది సైనికులు సాయుధులగు ప్రజలసహాయము వో పట్టణమును బట్టుకొనిరి. మోటారుబండ్లనున్న టిని వశప నుకొనిరి. విప్లవకారులు విచారముగ హ్యూస్కా-కుఘుగ మీగిరి. వీరప వారు ప్రభుత్వసేనల నెదుర్కొనిరి. చాలమంది హతయైరి. విప్లవకారులు హ్యూస్కా-గవర్నరుకు బట్టుకొనిరి. ఆతరు అగరత్తుకునిగూడ పట్టుకొనిరి. జాకావద్దనుగూడ బంధించిరి. వారినందరిని బండిలుగొనిరి. విప్లవకారులు మందు కేగకుండ ప్రభుత్వసేనలు హ్యూస్కా-గవర్నరు కిబిరములను సాపించిరి. నేడు విప్లవకారులు ప్రభుత్వసేనల డికోను ననుచున్నారు.

జాకాలో పూర్తిగా విప్లవ మంతరించినది. వైమానికదళములు జాకాకు ఇరుడే బయలుదేరినవి. జాకాలో విప్లవము పూర్తిగా ఆంతరించినది. పటాలములు మ్యా డ్రెసునుండియు మరితర చోట్లనుండియు సార్గాసా కేసుచున్నవి. సార్గాసా సేనాని యుద్ధమునకు చాలంటికులను తయారజేసిరి. ప్రభుత్వ కొలఁతులనుండి సమ్మెగట్టినవారిని న్యాయసాన ములకు రప్పించిరి. కార్యాలయములను తెరచి మామూలుగ పనులను ప్రారంభించవలెననిరి. అధికారులు ప్రకటించినంతగా విప్లవము ఆంతరించనట్లు గన్పించుచున్నది.

1000 మంది విప్లవకారులను అరెస్టుచేయుట

ప్రభుత్వసేనలు సార్గాసా హ్యూస్కాలనుండి కేతువు లను ఆంతరస్థుకొండ కనుమదగ్గర ఎస్టావాకోడ్డుకు పోవుమార్గ జమున మట్టించి వేయించుడిని కట్టుకొని కేరిఫ్మి దేశములను మోటారుబండ్లను స్వాధీనముచేసికొనిరి. చాలమందికిగాయ ములు కేతువులకు కలిగెను. విప్లవచిహ్న లింతటితో ఆంతరించె నని ప్రధానామాత్యుడు చెప్పిగారు సేనాని చెలువుచున్నాడు.

డిశంబరు, 14:—జాకావిప్లవనాయకులకు కర్మ లు గలను కర్మక సలీనాసుగార్లను మైనిక న్యాయసాహాయన విచారణపట్టి ఉరిశిక్షను విధించి ఉరిదీసిరిని హెండేవార్లలు చెలు వుచున్నవి. ఇతరులకు ద్వీపాంతరవాసమున కంపిరి. (రాయిటరు.)

సోమవారమునాడు (15-12-30) చక్రవర్తిని రౌండు టేబిలుసభకు ప్రతినిధురాలగుగ వచ్చిన భారత నారీగుణులకు కిక్కింపునోం నుండరమున విర్రుజే నెవరిలు. (రాయిటరు.)

రౌండుటేబిలుసభాసమాచారములు

చర్చిలుగారి ప్రసంగమును పలువురు నిరసించుట

బి కెనీరు మహారాజుగారి ఖండనము

సర్ హెర్బర్టు సామ్యూలుగార్లు మున్నగువా రందరును నిరసించుట

హిందూ మహమ్మదీయ సిక్కు ప్రతినిధులు ప్రధానమంత్రితో సంభాషించుట ఫలితము తేలకుండుట

హల్ఫర్డునైటుగారు చర్చిలుగారి ఉపన్యాసమును నిరసించుట

చర్చిలుగారిలో నాదార్యమృతి కలుగుట

లండను, డిసెంబరు 18:—దక్షిణాఫ్రికాకు వ్యరజ్య ముని క్యువలెనని చర్చిలుగారు పార్లమెంటులో వెనుకచేసిన ప్రబలుము చారిత్రకము నగు వాదము వృద్ధుల కందరికినిగూడ తెలిసియేయున్నది. అట్టి చర్చిలుగారే నేడిటుల నుకుపుట చాల సంతాపకరమగు నాదార్యమృతి యనియే చెప్పవలసియుండు ను. దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు యితర ఆఫ్రినివేశకులపట్ల కెట్టి దిద్దాంతములను సంతకలపెటను మన మనుసరించుచుంటిమో నా ట్రి నే భారతేశకుపట్లగూడ మన మనుసరింపవలెను. ఇండియా బ్రిటుకు దేశములందు నివసించుచున్న అన్ని పక్షముల వారును సద్భావముతో తోడ్పడినవో ఇండియాకు బ్రిటుకుతో పూనగౌరవముతో గూడిన సంబంధము చేపూరగలదనిదే నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను” అని పార్లమెంటు సభ్యుడు చల్ఫర్డు నైటు గారు నాటించుచున్న సుహృదిమము నుడివిరి. (రాయిటరు.)

లండను టైముస్ పత్రిక చర్చిలుగారి ప్రసంగము నధిక్షేపించుట

చర్చిలుగారి ప్రసంగమున కెట్టి విలువయును లేదు

లండను, డిశం 18:—“కలకత్తాలో బాంబులను నేయు చున్న పక్షమువారు రౌండుటేబిలు సభకు వచ్చిన ప్రతినిధుల పక్షములవారి భావముల వెల్లడించుట కెటు లనర్హు లో అటు లనే చర్చిలుగారి రిభుడు బ్రిటుకు కన్ఫర్మేటివు పక్షము వారి భావముల వెల్లడించుట కనర్హు లు. ఇప్పుడు చర్చిలుగారి అభిప్రాయముల కెట్టి విలువయును లేదు. కావున చర్చిలుగారి ఉపన్యాసమును నిరసించుచు విమర్శనము ను ప్రకటించుచున్న వారిలో కొందరుగూడ చర్చిలుగారివలెనే నిజస్థితిని సరి గా గుర్తింపజాలి యుండలేదనియే చెప్పవలసియున్నది చర్చిలుగారే మా కన్ఫర్మేటివు పక్షమువారి అభిప్రాయములనే వెల్లడించుచున్నారను దురభిప్రాయముతో కొందరు వెలు నే బాల్టిమోరుగారు చర్చిలుగారి ఉపన్యాసముపైని ఖండనను ప్రకటించవలెను” అని కోరియున్నారు. భారతసమస్యనుగూర్చి ప్రస్తుతస్థితిలో బ్రిటిషు రాజకీయ పక్షముల నాయకుల లెక్కన నెట్టి ప్రకటనగూడ చేయగూడదు. అంతకుండు హానికరమైనది మరేదియు నుండదు.

చర్చిలుగారి స్వీయచరిత్రలో నొక వాక్యమునందు 1896 వ సంవత్సరమున చర్చిలుగారి రొక సామాన్య సైనికో ద్యోగి (పలు అల్పర్డు)గా యిండియాకు వెళ్లిరియు వెళ్లిన వెంటనే బొంబాయిగవర్నరుగా నుండిన సాండుహార్టు ప్ర భువు సలహాను కోరిరినియు అప్పుడు గవర్నరు ఒకవిందు చేసె ననియు వ్రాయబడినది. 1896 సర్వకళాకుళుడుగా నుండిన షా ఆల్బర్టు కును 1930 లో తాను క్రొత్తగా దేనిని గూర్చి యును తెలిసికొనవలసిన అవసరము లేని రాజనీతి జ్ఞానము భేర మంతగా కనబడుట లేదనియే చెప్పవలసియున్నది” అని లంటను టైముస్ పత్రిక వ్రాసెను. (రాయిటరు.)

లాన్సుబరీగారు చర్చిలుగారి వాచాలతను గర్హించుట

సాంగ్రామికత్వ మంతరించి

సాభాత్రము నెలకొనవలెను

లండను, డిశం 18:—వెనుక రో మనులు బ్రిటుకు దేశము ను పశ్చిమ పక్షము లు నుండియు గ్రహింపగలిగిన నీతిని యిప్పుడు చర్చిలు

గారు గూడ గ్రహింపవలసియున్నది. మనకాలమునందును మన పక్షమునందును సంతకమునందును మనకు నెరవేర్చవలసినభువకార్య మొక్కటికలదు. పశుబు యును అత్యధిక విజ్ఞానసంపదమును చివరకు విశ్వమానవ నేపథు వినియోగిం బడినయెడలనేతప్ప లేనివో ఇవి రెండును గూడ నివహించుటలేదును “పీమిడివరకు సాంగ్రామికత్వము లెవ గణయపాకమును నేర్చుకొనియుంటివి. ఇప్పుడు దానిని తొలగించి దానిని స్థానమున సోదరభావమును వినిధిచేసమ్యేళ యును నెలకొల్ప గోరెదము.” అని మనము ఆఫ్రికా ఆసియా ఇండియాదేశముల ప్రజలకు స్పష్టముగా తెలిపి వారి మైత్రి నపేక్షింపవలెను” అని లాన్సుబరీగారు లీసెప్టరులో సుహృది సింపుచు నడివిరి. (రాయిటరు.)

అలెగ్జాండరుగారి అసమృతి

చర్చిలుగారి కటువాక్యము లతిమస్పహములు

లండను, డిశంబరు 18:—“చర్చిలుగారి కటువాక్యము లతిమస్పహములు. ఇవి రౌండుటేబిలు సభకువచ్చిన ప్రతినిధులను ప్రత్యక్షముగా నవమానపక చుటయే యగును” అని కోడకహాము లో నుపన్యసించుచు అలెగ్జాండరుగారు నడివిరి. (రాయిటరు.)

సర్ హెర్బర్టు సామ్యూలుగారి వ్యాఖ్యానము

చర్చిలుగారి ప్రసంగమును అన్ని పక్షములవారును గూడ వెంటనే ఖండింపవలెను

లండను, డిశంబరు 18:—“బ్రిటిషుదేశము నందలి అన్ని పక్షములవారును గూడ వెంటనే చర్చిలుగారి ప్రసంగ మును ఖండింపవలెను. రౌండుటేబిలు సభలో సమాధా నము కుదిరినవో దాని నామోదించుటకు కామన్సుసభవారు నిశ్చయముగానే యున్నారు. కామన్సుసభలో నేవో యొక పక్షమువా రేవోగొన్నివిధ ములకుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయము లైననుగూడ వీరివారును కామన్సుసభ వారామోదించజాలరు. ఏప్రత్యేకురూర్చియైన ప్రభువుల సభవారు అభ్యంతరమును చెప్ప లూనునెడల ఉదారభావముగల అన్ని పక్షములవారునుగూడ నాననాజనకు జవాబుచెప్పటకు సంసిద్ధులుగానే యుండును” అని డార్బెనులో సర్ హెర్బర్టు సామ్యూలుగారు నడివిరి. (రాయిటరు.)

లండను టైముస్ పత్రిక విమర్శ

మరికొన్ని విషయములు

ఈగ్నీ, డిశంబరు 18:—చర్చిలుగారి అవ్యక్త ప్రసంగమును ప్రధానమంత్రి తీవ్రముగా ఖండించెను. టైముస్ పత్రికగూడ తీవ్రముగా విమర్శించెను. “బ్రిటిషు దేశమునందలి మూడు రాజకీయపక్షముల ప్రతినిధులును అనా ర్మీకలు పనిచేయుచున్నారు. వీరు తమతమ పక్షముల ప్రతిని ధులవలెను కక్షిదారులవలెనుగాక అందఱును యేకీభవించియే పనిచేయుచున్నారనియే మేము నమ్ముచున్నాము. ఇప్పుడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నెదుర్కొనిన అత్యంత ప్రమాదకర మును క్లిష్టమునగు పరిస్థితిని పవరించుటకు వీరికిని భారతదేశ ప్రతినిధులకును అగీకారము కలగగలదనియే ఆశింపదగి యు న్నది. ఈసభకు భారతదేశమునుండివచ్చిన ప్రతినిధులయందు భారతదేశీయులకు నిరసనభావమును కలిగించుటకును యాసభ విఫలమగునట్లు చేయుటకును యిండియాలో నిపుడు కొన్ని పక్షములవారినించుచున్న ప్రయత్నములకు తోడ్పడుటకు చర్చిలుగారి వృద్ధప్రసంగ మెందును తీసిపోదనియే చర్చిలు గారిభుడు చెప్పుకొనగలిగియున్నాడు గాని యీ ప్రసంగమున కిపు డేమియును విలువలేదు” అని విమర్శించుచు లండను టైముస్ పత్రిక ప్రధానవ్యాసమును ప్రకటించెను. (వైరెలెసు)

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయము

ప్రధానమంత్రి మందిరమున సమావేశము

జరుగుట

లండను, డిసెంబరు 18:—హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయము అనునట్లుగా పరిష్కరించుటకు ప్రధానమంత్రి నాలుగు శ్రేణిబాగుడయ్యెను. శేషము ధర్మాత్ముడు 80 నుండి హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు జేరగ్గూ ప్రధానమంత్రి మందిరమునందు సమావేశమై మూడుగంటలవేళు చర్చించిరి. కాని సరితమయినది తెలియలేదు. తనభవనమును భూమిలను ప్రధానమంత్రి వారి కందరికిని చూపించెను. ఆపాహారముల నొసగెను.

(రాయబర)

ఇండియా ప్రభుత్వమునందుగూడ బాధ్యతను నెలకొల్పుట

ముందువారమున కార్మిక ప్రభుత్వమువారు చేయనున్న ప్రకటన సంతృప్తికరముగా నుండనిచో ప్రతినిధులలో కొంతమంది రాండుటేబిలునభను

వదలి స్వదేశమునకు వెళ్లదలచుచుండుట

లండను, డిసెంబరు 12:—మహమ్మదీయులు బాతీయాభివృద్ధిని దిగజూడి సాంఘికసమస్యను గూర్చియే పట్టుబట్టియున్నారని, ఢిల్లీలో జరిగిన మహమ్మదీయ సభలో నిర్ణయించబడిన 14 విషయములకు తక్కిన ప్రతినిధులు సమ్మతించునో తాము వారితో కలసి పనిచేయవలెనని మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు నిష్పర్కగా తెలిపిరి.

ఇప్పుడు సాంఘిక సమస్య కనవసరమగు ప్రాముఖ్యత యిచ్చబడినదనియును, దీనివలన యిండియా ప్రభుత్వమునందుగూడ బాధ్యతను నెలకొల్పవలెనని విషయమును గూర్చి చర్చజరగటకు మీలకుండ పోవుచున్నదనియును మహమ్మదీయ ప్రతినిధులలో యూరోపియనుల తప్ప తక్కినవారందరకుగూడ సభిప్రాయపడుచున్నారు.

భారత లిబరలుపార్టీ వారిప్పుడు కనులు విప్పగలుగుట

ప్రస్తుతము బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులను మహమ్మదీయ ప్రతినిధులలో యూరోపియనులను ఆంగ్లో యిండియనులను వదలివేసినచో తక్కినవారిలో లిబరలు పార్టీ వారే విక్రీణి హెచ్చుగానున్నారు. “ఇండియా ప్రభుత్వమునందుగూడ బాధ్యతను నెలకొల్పవలెనని సమస్యనిజే తెచ్చిపెట్టి నచో కార్మిక ప్రభుత్వమునకు యిబ్బడి కలుగ వచ్చును. కావున యీసమస్యను గూర్చి వారెప్పుడు చర్చించ గోరెనో ఆత్మజే మనము గూడ పూనుకొన విచ్చుచుగాని యిప్పుడు తొందరపడగూడదు. సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులను బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులను యేకీభరించు రను విషయమును బ్రిటిషుదేశమువారు సరిగా గ్రహించగలుగుటకు కొంత ఆపకాశమును కలిగించుట గూడ అవసరమే యగును” అని యంతవరకును యిండియను లిబరలుపార్టీ వారు భావించుచుండిరి కాని యూరోపియనుల తాము చాల ఉత్తేజుల బూని అసంపరమును ఆలస్యముగ కలుగజేసితిమని వాదగూడ నిపుడు గ్రహించగలిగిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమునందు గూడ బాధ్యతను నెలకొల్పటను గూర్చి యిప్పుడు సర్ సామ్యూయి హోదగరు తనతోడి సభ్యులతో నాలోచింపగోరినందున ముందువారమున యీ సమస్యనుగూర్చి చర్చజరగుననియే బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులెల్లము నమ్ముచున్నారు.

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ముందువారమున యీ సమస్యనుగూర్చి యొక ప్రకటన చేసెదరని అందరు నమ్ముచున్నారు. ఆ ప్రకటన ఆసంతృప్తికరముగా నుండినచో ప్రతినిధులలో కొందరు సభనవిడచి వెంటనే స్వదేశమునకు బయలుదేరదరనిగూడ తెలియచున్నది. (లిమసర్వీసు)

సిక్కు ప్రతినిధులు ప్రత్యేకముగా ప్రధానమంత్రిని కలిసికొనుట

నేడొకగంటవేళు సంభాషణలు జరుగుట ఇక్కటివరకును హిందూమహమ్మదీయ ప్రతినిధులు మాత్రమే కలిసి ఆలోచించుచుండిరి గాని తక్కిన అల్పసంఖ్యాక సంఘములవారెవరును పాల్గొనుటలేదు.

సిక్కుల ప్రతినిధులు తమ అభిప్రాయములను ప్రత్యేకముగా తెలుపవలెనని శేషము మెగ్గోవాల్సుగారు కోరినందున సిక్కు ప్రతినిధులు వెల్లిబిగంటవేళు యిష్టానుసారముగానే చర్చించిరి.

“పంజాబులో సిక్కుల నిత్య ప్రత్యేకముగా నాలోచింపవలెను. తక్కిన రాష్ట్రములలో ప్రత్యేకమునకునుగూడ నట్టి ప్రత్యేకనిత్యమును పంజాబులో హిందూవులకును మహమ్మదీయులకును సమత్వమును కలిగించుటకును అల్ప సంఖ్యాకులకు

రక్షణ తొనరవలెనని సిక్కులకు తన ప్రాతినిధ్యమునుగలగలయుండును. సాంఘికపద్ధతిని అధిక స్థానములను కార్యక్రమమున నెలకొల్పుట ప్రజాపత్యక సిద్ధాంతముల కన్నిటికిని కేవలము విరుద్ధము కావున ప్రజాపత్యకవాదులపక్షమున నాయకులగు నిజాల్ ముల్క్ సాంఘికముగా అధికస్థానముల శీర్షరచుటకు ఆంగ్ల కలింపకూడదని కోరుచున్నాము. 10 యేడైనరకు మాత్రమే యేర్పరచవలెనని యిష్టమును ఆంగ్లమునల పోలిని పక్షములు వినిపించుటకు ఆభ్యంతరము కలుగకతప్పదు” అని సిక్కు ప్రతినిధులు తెలిపిరి. (లిమసర్వీసు)

బేరారుచు నైజాముగారి కొనగుట

నర్ అక్బరు హైదరాబాద్ సూచన

లండను, డిసెంబరు 12:—భారతదేశమునందలి సామాన్యమునితినగూర్చి సెంట్రలు ఏషియను సొసైటీలో సర్ అక్బరు హైదరాబాద్ గారు పాల్గొనిరి. బేరారులకు మరల నైజాముగారికి వశపడుట వలనని హైదరాబాదు నూచించిరి. ఆభిభావము లూయిడుజేతుగారు నైజాముగారిని ప్రకటించిరి. “భారతదేశమున మరల రాష్ట్రభజనము జరిగినపుడు బేరారు సమస్యగూడ పరిష్కరింపబడగలదు” అని జేతుగారును లార్డు లాయిడుగారునుగూడ నడిపిరి. (రాయబర)

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయము

వంగరాష్ట్ర కానసంఘసభ్యుల తంతివార్తలు

కలకత్తా, డిసెంబరు 18:—నిజాంజనగముల సమిష్టిగానే యుండవలెనని గాని వ్యక్తిగా నుండరాదని లక్ష్యము బడిన నమసరింపవలెను. లేదా నైజాము సంఘమువారి సూచనలపై నమసరింపవలెను అని వంగరాష్ట్ర కానసంఘమువారి బాతీయసభాసభ్యులు ఆద్యక్షుడు డి. సి. చటర్జీగారు రాండుటేబిలు సభవారికి తొలివార్త నంపెను.

మహమ్మదీయ సభ్యుల తంతివార్త

“విశ్వత్వము కొరకు మేము సమిష్టి నియోజకవర్గమునకు సమ్మతించెదము. కాని వంగరాష్ట్ర కానసంఘము మహమ్మదీయులకు కనీసము 100 కి 51 స్థానములై నుండవలెను. వంగరాష్ట్రమున కేరందు కానసంఘ లండనుగూడ అని వంగరాష్ట్ర కానసంఘ సభ్యులు చాల వందియును యితరులను కలసి మొత్తము 15 మంది మహమ్మదీయ ప్రముఖులు ప్రధానమంత్రికి మహమ్మదీయ ప్రతినిధులకును తంతివార్తల నంపిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

చెక్ రౌండ్ సభ

దుబ్బీ, డిసెంబరు 14:—నిన్న మధ్యాహ్నము ఇంచుమించు 80 మంది హిందూసభ్యులను మహమ్మదీయ సభ్యులను కలిసి చెక్ రౌండ్ సభ జరుపుటకు బయలుదేరి వెల్లిరి. నిజమునకిది ఈ ఉభయసంఘముల ప్రతినిధులను ప్రత్యేకముగ తమలో తాము నిర్ణయించుకొనవలసిన యంతయుయే యిప్పుడు నందరను భావించుచున్నారని. విను ఈ సదును సంప్రదింపులలో మాగ్గ నాల్గు గారు వారికి సహాయము చేయుచున్నారు. నిన్న సాయంత్రము నానరకు ఈ సభ్యులందరను చెక్ రౌండ్ సభకు ఆటవై మరల లండనుకు మరల వెళ్లిరి. ఈసభావేళమునగూర్చి ప్రకటన మొదలు వెలువడలేదు. కాని యిట్టి సమావేశము తిలకము కొని జరుగవలె తెలియచున్నది.

రాండుటేబిలు సభ సభ్యులకు సర్ జాకానైమనుగారి విందు

“నేనే రాండుటేబిలు సభను సూచించితిని”

శేషము అక్బరు హైదరాబాద్ భవనములో సర్ జాకానైమ గారు రాండుటేబిలు సభ ప్రతినిధులకు విందుసేసిరి. సభకు జరుగు గలుగగాకయని కోరుచు ప్రధానమంత్రిక తాము వ్రాసిన లేఖలో తామే యిప్పుడు జరుగుచున్న రాండుటేబిల్ సమావేశమునగూర్చి సూచించియుంటిమనిరి. “భారతదేశపు సమస్యను జాగ్రత్తగా తెలిసికొనుచు వారి కందరికిని నూనూలు సిద్ధాంతములను ఆచరణలో తెల్లనియునున్న ఎంతకష్టపడవలెననో స్పష్టము గాగలదు. మన మందరము సింహగతి నెరుగుదుము. కాని మనమెట్టి భావముతో కార్యమునకు బూనుకొనుచున్నామో అందు యిప్పటికన్న ముఖ్యమైనది. దేశిక సరసన భావములను వెలుబుచ్చుటకు దౌర్జన్యము నల్లము పరిష్కార మెన్నటికిని సాధ్యముగదా, అని నైమగారు రనిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

నైమగ సతి ప్రసంగము

లండను, డిసెంబరు 14:—వాడేవాంకాలేటి హిందూసభ్యులను మట్టాడుచు భారతదేశాభివృద్ధి స్త్రీలచేతిలోనే యున్నదనియు, భారతీయ స్త్రీలప్రయత్నములపై తమకు చాల గౌరవము గలదనియు నైమగ సతి నడిపెను. (రూటర్ స్పెషల్ కాపీరైట్.)

వికసీరు మహారాజుగారు చర్చియిగిరి ఉపన్యాసమును నిరసించుట

లండను, డిసెంబరు 14:—భారతదేశము కాంతిని తప్పిని, సంపన్నతను బడయుగలుగుటకు చేయుటయే ప్రస్తుత స్థితిలో మేము చేయగల ఘోషమును కార్యముని మేము నమ్ముచున్నాము.

నిరంతర దాస్యము

భారతదేశము నందు విద్యాభివృద్ధి వారిలో వివేచనా శక్తికలవారే విక్రీణి హెచ్చుమంది కలరకు. నిరంతర పరిపాలనా విధానమునకును కార్యక్రమము గాలోబడియుండుటకే వీరు సమ్మతించురని గాని మారణపాపముల సహాయము వీరినెల్లప్పుడును బానిసలనుగా నుంచుచున్నది గాని వివేచకులగా జేడెకనమ్మునా? ఇట్టి విద్యాస్వప్నములనుగాంచుట యెంతమాత్రమును రాజనీతిజ్ఞులకాజాలదు. ఇది బ్రిటిషు లిబరలుపార్టీ వారి సిద్ధాంతములకు కేవలము విరుద్ధము.

ఫెడరలు కనిస్టిట్యూషను

అన్ని విధములచేతను న్యాయమును సహాయమునకు పంపిరి చాలబాగుగా నాలోచించిన ఏమటనే మేము ఫెడరేషనులో చేరటకు సమ్మతించితిమి. ఫెడరలు కనిస్టిట్యూషను శీర్షరచుటలనే ఘనతమును నుద్దేశముచే కొరగలదని మేము నిశ్చయించితిమి. ఆత్మను బ్రిటిషుయిడి మాకును పంజాబమునకు అన్ని విషయములలోను సంబంధ మేగ్గుదును. యూరప్పారత సమస్యలన్నిటినిగూర్చియు భారతదేశములందరును యేకాభిప్రాయముతో పనిచేయుట కవకాశము కలుగగలదు.

సంస్థానాధిపతులు ముఖ్యములగు రాజ్యాధికారము

లను కొన్నిటిని త్యజించుట గొప్పస్వాధీన్యత్యగము

ఈ గొప్ప ఆశయమును సిద్ధింపజేయుటకే సంస్థానాధిపతులు తమకుగల రాజ్యాధికారములలో ముఖ్యమైనవాటి నే కొన్నిటిని ఫెడరలు గవర్నమెంటుకు చెందజేయుటకుగూడ సమ్మతించి ఘనముగ స్వాధీన్యత్యగమును ప్రకటించిరి. ఇటుచేసి నచో పరిపాలనకు స్వాధీన్యమును అనుభవమును చేమార్చగలగుటకును సార్వభౌమనకును సామ్రాజ్యమునకును భారతదేశమునకును ఉత్తముల నేచేయుటకుగూడ వీలు కలుగగలదని సంస్థానాధిపతులకు గట్టినిశ్చయము కలిగినది.

బ్రిటిషుయిడియా ప్రతినిధుల త్యాగము

బ్రిటిషుయిడియా ప్రతినిధులు యీసభాసభ లండను నగరమునకు వచ్చినపుడు బ్రిటిషుయిడియాకు సంబంధించినంతవరకు ఆదర్శప్రాయమును ఫెడరేషనునుగూర్చి కొన్ని భారముల శీర్షరచుకొనియే వచ్చిరి. గాని యిప్పుడు యీ ఫెడరలు కనిస్టిట్యూషను యేర్పడుటకు ఆభ్యంతరమును కలిగింపగూడదను తలంపుతోనే వారుగూడ నట్టిభావములను వదలకొనుటకు సమ్మతించిరి.

ఇది నెరవేరిన దేశ మధోగతికి పాల్పడునా

“ఈసంకల్ప నిరదేశినచో భారతదేశము కొద్దిమంది కిరాన్లులకు విశేషపడబడును. వారు దేశమునములను బెల్లించుటకు తీరనిచ్చుచుండును. వారు గూడా నేనసహకారముతో దేశమున తమ విశేషముకొందును. చివరకు చివరదేశమునకు పట్టినప్పటియు యిండియా శీర్షరచుకూడ పట్టగలదు, అని యిప్పుడు కొందరునున్నాడు.

ఇదియే నిజముగా సిద్ధించినచో నవ్వవడువారు

భారతీయులేకదా?

ఇప్పుడు జరుగుచున్న సభలో బ్రిటిషుదేశములోని అన్ని విశేషములను ప్రతినిధులను భారతసంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులను బ్రిటిషు యిండియా ప్రభులలో రాజ్యక్తిగలవారి నుపసద్ధులను ప్రముఖులనుగూడ కలసి ఆలోచించుచున్నాడు. అట్టి యీసభవారు నిర్ణయించగల విధానము సామ్రాజ్యవిశాళమున కెటుల సాధకముకాగలదో శేష గ్రహించబడుచున్నది. ఈ సామ్రాజ్యములో సంబంధమునకలిగి యుండగలగుటకు మేముందరమును గూడ విక్రీణి లిగర్పడుచునే యున్నాము. మరయును నిజముగా నిట్టిదాని గానీతియే తలసింపునడచి అధికముగ నవ్వమునకు పాలుకావలసినవారు భారతీయులేకదా?

సర్వనాశనము

ఆత్మధోగము నవ్వము భారతదేశమునందలి ప్రజలకును సంస్థానాధిపతులకును మాత్రమే కలుగును. అచట వ్యాపారము చేయుచున్న ఆంగ్లేయనర్జులకుగూడ కొంతప్రయత్నము కలుగవచ్చును. ఇండియాలో బ్రిటిషువారిపుడు చేయుచున్న వర్తకము తగ్గిపోవును. కాని భారతదేశ వ్యాపారమునకే ఆత్మధోగమును నవ్వము కలుగును. భారతదేశమునందలి సంపన్నతే ప్రభువర్తకమునకు గురియగుదును. బ్రిటిషుదేశమునకుగూడ కొద్దిగా నవ్వము కలుగునుగాని భారతదేశము పూర్తిగా నాశనము కాగలదు.

పేదాపురం.

చర్చి గడచి

రాండుతులి సమావేశ మొకవంక శాంత ముగ గడచిపోవుచుండ, వేరొకవంక నిర్బంధ ప్రయోగము హిందూదేశమునందు నిరాటంకముగ కొనసాగుచుండ, చర్చిగారు తమ మనోగతాభిప్రాయమును వెల్లడిచేసి, ఇంగ్లాండునందంతటను కుమరము దెచ్చి పెట్టిరి పీరి నుడువులు ఇటు లేబరు ప్రభుత్వమంత్రులకును అటు రాండుతులి సమావేశ ప్రతినిధులకును గూడ కంటకముగ నుండెను. భారతదేశమునకు లేబరు సమావేశము గలిగించి రని, లేబరు మంత్రులను, హిందూదేశమునకు నిజమగు ప్రతినిధులుగా రని, రాండుతులి సమావేశమునకు వెడలిన భారతీయ సభ్యులను గూడ చర్చిగారు నిరసించియుండిరి. కొంతకాల విటులనే నెమ్మదిగా కాలముగడచిపోకుండ కలవరము గలిగించినందులకు మాక్స్ నాల్డుగారికి విశేషాగ్రహము జనించెను. ప్రాతిభిషికియల్ సిద్ధాంతములనే చర్చిగారు రేకలు పెట్టుచున్నారనియు, ఈ సమయమున వీరియల విచక్షణలేకుండ ప్రసంగించియుండుట హాసకరమనియు, భారతీయులు కొందరు తెలివితక్కువతనము చేత ముందునకు పరుగిడవలెననువా రుండుట సహజమేననియు, కొందరు శాసనముల నుల్లంఘించెడి వారును గలరనియు, ఇట్టివారు హిందూదేశ భావ్యభ్యుదయమునకు హానినే కలిగించుచున్నారనియు, ప్రస్తుత రాజప్రతినిధిగారు అత్యత్తుములనియు, రాండుతులి సమావేశమునకు వచ్చిన భారతీయ ప్రతినిధులు, త్యాగశీలు రనియు, అట్టివారి మనస్సుల నొప్పించుట పాడిగాదనియు, రాండుతులి సమావేశముమూలమున కాంగ్రెసు శక్తి అంతరించుచున్నదనియు, మాక్స్ నాల్డుగారు స్తుతించి, యికమీద ఇట్టి అవ్యక్త ప్రసంగములను చర్చిగారు గావించగూడదని, హితవోనగిరి.

రాండుతులి సమావేశము ముగియువర కయినను నోరు మూసికొని యుండుట మేలని, చర్చిగారిని వీరు మంకలించుచున్నారు. కాని, చర్చిగారిలో మూలబడవలయు ననిన, మాక్స్ నాల్డుగారు చేయదగిన కార్య మొకటి గలదు. చర్చిగారు సూచించిన నిరంధ ప్రయోగమును పూర్తిగ విరమింపజేసి, వారు దెలిపిన ఇంపీరియల్ సిద్ధాంతములను నిరాకరించి, హైందవస్వపరిపాలనా శయమును వెంటనే సఫలపరచుచో, చర్చిగారు తమ తప్పిదమును గ్రహింప గలుగుదురు. రాండుతులి సమావేశోద్దేశ్యమును గ్రహింపగలుగుదురు. చర్చిగారి సిద్ధాంతము నొకవంక నిరసించుచు, వేరొకవంక వా దెలిపె నుచుచిత్త మార్గమునే మాక్స్ నాల్డు ప్రభుత్వమువారు ననుసంధులచే, చర్చిగారికి చులకన యుచున్నది. హిందూదేశాధికార

మును, బ్రిటీషువారు రెన్నడును విడనాడ రనియు, మాక్స్ నాల్డుగారు లేనిపోని యాశల గలిగించుచున్నారనియు, రాండుతులి సమావేశమువారెట్టి ఏర్పాటుల కంగీకరించినను, పార్లమెంటు సభ మాత్రము వీని కంగీకరింప దనియు, చర్చిగారు దెలుపుట సంభవించినది. లేబరు ప్రభుత్వము ఎక్కుడు విశాలభావము జూపి, హైందవభావములను సఫలపరచి యున్నచో, చర్చిగారు ఆటలకు చోటుండెడిది గాదు. చర్చిగారు స్వాభిప్రాయమును దెలుపుచున్నారా, లేక కన్సర్వేటివ్ పక్షాభిప్రాయమును దెలుపుచున్నారాయను ప్రశ్న గలదు. కన్సర్వేటివ్ పక్ష నాయకులగు బాల్ఫూరుగారు చర్చిగారి ప్రసంగమును బహిరంగముగ నిరసించవలయు నని, కొందరు కోరుచున్నారు. లండను టైముస్ పత్రిక మాత్రము, ఈ సూచన నామోదించుట లేదు. ఇతరులమున బ్రిటీషు పక్షనాయకు లెవరును గూడ హిందూదేశము గూర్చి తమ అభిప్రాయమును తెలుప గూడదనియే, టైముస్ పత్రికోద్దేశ్యము. దక్షిణాఫ్రికాకు స్వపరిపాలనామాయవలయునని పోరాడిన చర్చిగారు హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మిచ్చుట కేల యభ్యంతరము జూపవలయు నని, పార్లమెంటు సభ్యులగు హల్ థర్డు వైటుగా రడుగుచున్నారు. కాని, దక్షిణాఫ్రికా వేరు, హిందూదేశము వేరని, వీరు గ్రహింపవలయును. చర్చిగారు దెలిపినటుల, హిందూదేశము, బ్రిటీషు మకుటమునందు మణివంటిది. మిగిలిన దేశములను వేసి నయినను విడనాడ వచ్చును గాని, హిందూదేశమును వదలిపెట్టుచో అత్యంతనష్టము గలుగు నని, చర్చిగారు భావించుచున్నారు. చర్చిగారి సిద్ధాంతము కేవల స్వార్థముపై నాధారపడి యున్నది. స్వార్థభావమును త్యజించుచో, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మొనగుట న్యాయమని, వీరికిని తోచగలదు. ఇట్టి భావము, ఇంగ్లాండులో నన్ని పక్షములవారిని ఆవహించి యున్నటుల గన్పట్టును. అందుచే శబ్దజాలమునందు కొంతభేదము గనుపించినను కార్య సరణియం దేమాత్రము భేదము గనుపింపకున్నది.

బికెనీరు మహారాజుగారి సమయమున కోపావేశులై చర్చిగారి ప్రసంగమును నిరసించుచు ప్రకటన గావించిరి. హిందూదేశము శాశ్వతపరాధీనతతో తృప్తి జెందజాల దనియు, కేవల బల ప్రయోగము మూలముననే హిందూదేశమును పరిపాలించుట యసంభవమనియు, హిందూదేశము నందు అరాజకము సంభవించుచో నష్టపడువారు ప్రజలే గాని బ్రిటీషువారు గారనియు, అందుచే భారతీయులకు వారి బాధ్యత తెలియవనియు, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మిచ్చుచో ఋణములను నిరాకరించునను భీతి నిరాధార మనియు, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యాశయమును సఫలపరుపనియెడలనే మణియని వర్ణింపబడిన హిందూదేశము బ్రిటీషువారి స్వాధీనము తప్పవనియు, చర్చిగారి ప్రసంగము అకివాదులకు బల మొసగి, మితవాదులను రాజభక్తిపరులను మూలద్రోయగల దనియు, ఇర్విను ప్రభువుగారి యద్భుతమైన పుణ్యముచేతనే రాండుతులి సమావేశమీ సమయమున కొనసాగుచున్నదనియు, బికెనీరు మహారాజుగారి ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. ఇంగ్లాండులో నేదియో గంగ్రెసో ముడిదగాని, వార్తాపత్రికలును ప్రజలును తృప్తి జె

దరు. క్రిస్తమును పండుగల ముందర చలిచే వణకుచున్న బ్రిటీషు ప్రజలకు కొంచెము వెచ్చదనము గలిగించుట కేదియో గడచిడ గావలయును. అట్టి గడచిడ చర్చిగారి ప్రసంగము చే గలిగెను. క్రిస్తమును ముగియువరకు, దీనితో ప్రోద్బుచ్చుటకు వీలగును. ఆ పిమ్మట, బ్రిటీషువారు ఎప్పటిదోరణి ననుసరించి, హిందూదేశవిషయమును మరచిపోవుట తటస్థించును. కథకం చికి బోవును. చర్చిగడచిడ దైవదత్తమని రాండుతులి సమావేశమునకు వెడలిన భారతీయ ప్రతినిధులు భావించుచో, మాక్స్ నాల్డుగారితోపాటు చర్చిగారిని నిరసించుటతో మాత్రమే తృప్తి జెందక, తత్క్షణ స్వరాజ్యప్రదానము విషయమై పట్టుదల జూపి, చర్చిగారి సిద్ధాంతములకన్నను లేబరు ప్రభుత్వమువారు భిన్నముగ ప్రవర్తించి, హిందూదేశమును తృప్తిపరచుట యవసరమని, అనందిగముగ నచ్చ జెప్పవలయును. లేనియెడల, హిందూదేశమునకు వీరు ప్రతినిధులు గారని, చర్చిగారు దెలిపిన వాక్యములే సార్థక మగును.

సాంకే కమిటీ రిపోర్టు

ఫెడరల్ సబ్-కమిటీవారు ప్రచురించిన రిపోర్టు, హిందూదేశస్వాతంత్ర్యము గూర్చి ఏ మాత్రము అసనానగజాలదు. ఉపసంఘమువారి రిపోర్టులో, ఫెడరల్ ప్రభుత్వమునకును ఫెడరల్ శాసనసభకును ఉండవలసిన సంబంధమును నిర్ణయింపలేదు. ఆ విషయము ముందెన్నడో విచారించబడునట. భారతీయులు ముఖ్యముగ గోరునది, ఫెడరల్ ప్రభుత్వము శాసనసభకు పూర్తిగా బాధ్యత వహింపవలయుననియే. ఆ విషయమును ముందుగ నిర్ణయింపకుండ మిగిలిన విషయముల నెన్నిటిని వేర్కొనినను ప్రయోజనముండదు. ఈ విషయమై ముందెన్నడో ప్రత్యేకనివేదిక వెలువడునట. ఇప్పటి సూచనల ప్రకారము, సంస్థానములు తమ నిరంకుశపరిపాలనమును కొనసాగించుచు, బ్రిటీషు ఇండియావ్యవహారములతో జోక్యము గలుగజేసికొనుట మాత్రము సంభవించును. సంస్థానములు సలిపినటుల తెలిపిన త్యాగము లెవ్వయో, కమిటీవారి సూచనలందు గనుపింపకున్నవి. ఫెడరేషనులో పరస్పరసంబంధము తిన్నగ నిరూపింపబడ లేదను విమర్శనమును, సాంకే కమిటీవారు రంతగా పాటించుటలేదు. ఫెడరల్ విధానము, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రభుత్వమును కాదట. స్వతంత్ర రాష్ట్రములు ను గావట. సంస్థానములు వదలుకొన దలచిన అధికారములను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రెతవరకు స్వాధీనపరచెదరో, నవిమాత్రము నూతన ప్రభుత్వ సంస్థకుండునట. మున్నుండుగ సంస్థానములు దయజూపవలయును. ఆ పిమ్మట, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు దయజూపవలయును. వీరు ఉభయుల అనుగ్రహముపైనను ఫెడరలు ప్రభుత్వము వారి హక్కు లాధారపడియుండును. ఫెడరల్ శాసనసభలో సంస్థానములకును, బ్రిటీషు ఇండియాకును ప్రాతినిధ్య ముండుటయ గాక, రిజర్వుడు శాఖలనిమిత్తము ప్రభుత్వము వారికి గూడ ప్రాతినిధ్య ముండు నని సూచింపబడినది. దీనినిబట్టి ఒకసంగతి స్పష్ట మగును. సంస్థాన ప్రతినిధులను ప్రభుత్వమువారే నియమింతురు. అన్ని సంఖ్యాక సంఘముల ప్రతినిధులును, ప్రభు

త్యాగిమానులగు నందఱు. వీరిరువురకు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులుగూడ చేరుచో, ఫెడరల్ శాసనసభలో ప్రతినిధులకుండ ప్రతినిధ్యము అత్యుచుగను, నామూత్రముగనుండగలదు. ఫెడరల్ శాఖలు పేర్కొనబడినను, వీనికి సంబంధించిన శాసనములను సంస్థానములలో సంస్థానాధీశులే నిర్వహించెదరు. ఫెడరల్ ప్రభుత్వమునకు వీనిపై సభికారముండదు. ప్రతి శాఖయందును పరిపాలన మేటుల జరుగవలయునో ఆ విషయమై సంస్థానము ప్రభుత్వములలో, ఫెడరల్ ప్రభుత్వము ఒకంబడికల గుదుర్చుకొనవలయునట. ఇట్టి ఒకంబడిక లన్ని సంస్థానములలో గుదురునప్పటి కెంతకాలము బట్టునో, యూహింపవచ్చును. అంతవరకును ఫెడరల్ ప్రభుత్వము బాధ్యత వహింపజాలదు. ఇట్టి బాధ్యత చేకూరువరకు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశమునకు లభింపజాలదు. ఇట్టి కార్యక్రమమంతయు పూర్తియగునప్పటికి, ఎన్ని శతాబ్దములు పట్టునో యూహింప నశక్యము. అందుచే ఫెడరల్ విధానమును సంపూర్ణ బాధ్యతపై నాధారపడ జేయుట యత్యవసరమని దెలిపియుంటిమి. బాధ్యత విషయమును నిర్ణయింపకుండనే, ఫెడరల్ విధానమును సాంకే కమిటీవారు నిర్ణయించుటచే, దీనిప్రయోజనము ఆవంతయు గనుపింపకున్నది. సైమను కమిషనువారు సూచించిన ఏర్పాటులే, సాంకే కమిటీ రిపోర్టునందును గన్పట్టును. ఈ విషయమును బ్రిటీషు పత్రికలెక్కువ బాగుగ గ్రహించినటుల గన్పట్టును. ఈవార మందిన మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక, రాండుటేబిలు సమావేశమువారు అఖిలభారతీయ ఫెడరల్ విధానమును ఇప్పుడు తయారుజేయజాలరనియు, దీనికిగాను చాలకాలము చర్చయు రాయబారములును, జరుగవలయు ననియు, ఇప్పుడు ముఖ్య సూత్రములను వివరించిన చాలుననియు, ఫెడరల్ ఏర్పాటులు కొనసాగుచుండుకాలమున తాత్కాలిక ప్రభుత్వము నేర్పాటు జేసి పరిపాలనమును సాగించుచుండవలయు ననియు, కేంద్రస్థానమునందు బలమగు ప్రభుత్వ మేర్పడి, ఫెడరల్ ఏర్పాటులకు గల యభ్యంతరములను తొలగించుచుండవలయు ననియు, సూచించినది. ఈపత్రికకు గనుపించిన ప్రబలాభ్యంతరములు, ఆర్థిక బాధ్యతను ప్రజలకు బప్పగింపవలయునా లేదా, సైన్యమును భారతీయోద్యోగులతో నింపుటలు, హిందూమహమ్మదీయసమన్యను పరిష్కరించుటలు సమన్యలే. వీనిని కేంద్రప్రభుత్వము నెమ్మది నెమ్మదిగ పరిష్కరించునట. మాంచెస్టరు గార్డియను సూచనలు, సాంకే రిపోర్టు సూచనల కనుగుణముగ నున్నవి. కోశాధికారము లభించనిది, కేంద్రప్రభుత్వము శాసనసభకు బాధ్యత వహింపజాలదు. సైన్యమును భారతీయోద్యోగులతో నింపువరకు స్వపరిపాలన మాగవలయు ననుచో, అది కాని పని. ఏలన, ప్రస్తుత సైనికాధికారులు ఇక్కార్యమును చురుకుగ నిర్వహింప రని, ప్రస్తుత సైన్యాధిపతి యగు సర్ ఛేఫ్ ఫ్రెడ్డుగారు లండనులో గావించిన ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఫీల్డుమార్షలు సర్ క్లాడ్ జేకబ్ గారు ఇట్టి కోర్కెలు వ్యర్థములని యిటీవల తెలిపియుండిరి. ఇక హిందూ మహమ్మదీయ సమన్య, స్వరాజ్య ప్రదానాంతరముగాని తిన్నగ పరిష్కారము, గాజాలదు. పరిపాలనాబాధ్య

తను నిర్వహించునపుడు గాని, వివిధ సంఘముల వారును దేశ నేవా ప్రాధాన్యమును గ్రహింపజాలరు. అంతవరకు, ఒకరిని గాంచి వేరొకరు భీతి నొందుచు, వివాదములతో ప్రొద్దుబుచ్చు చుందురు. హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు, మాజ్దనాల్డు గారి ఆహ్వానముపై చెక్కర్నలోని వారి స్వగృహము నకుబోయిరి. అక్కడ విందుల నారగించిరి. కాని, ఉభయలమధ్య సమాధానము గుదుర దయ్యెను. మాజ్దనాల్డుగారు సిక్కులతో స్వయముగ సంప్రతించిరి గాని, ప్రయోజనము లేకబోయెను. సంపూర్ణ బాధ్యతతో గూడిన రాజ్యాంగ విధానమును గూర్చి వాగ్దాన మిదివరకే జరిగియున్నచో, హిందువులును మహమ్మదీయులును, సిక్కులును మున్నగు సంఘములవారు సమాధానము గుదుర్చుకొని యుండెడివారు. అనలునమన్య వెనుకబడుటచే, అల్ప సంఖ్యాకసంఘములవారు స్వప్రయోజనమును దేశక్షేమమునకు అడ్డుగ జెట్టుట, తటస్థించుచున్నది. బ్రిటీషుపత్రికల యాపాలనకార మేమి, సభకమిటీ రిపోర్టు ప్రకార మేమి, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము దూరాదర్శమని మాత్రమే తెలుచున్నది. ఇది చేరుటకుగాను, ఎన్నియో అభ్యంతరముల దాటవలయుననియు, అందుకు చాలకాలము పట్టుననియు, స్పష్టమగుచున్నది. ఈ వార మందిన లండను టైముస్ పత్రిక, యీ సంగతిని మరింతగ స్పష్టపరచుచున్నది. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము దానముగ లభింపజాలదనియు, భారతీయులు తమ సామర్థ్యము గనుబజచి దానిని సంపాదించవలయు ననియు, అందుచే రాజ్యాంగవిధానము నేర్పరచుటలో అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము ప్రథమాంతరముగ నుండ జాలదనియు, యిది ముందెన్నడో బడయవలసినస్థితి యనియు, ముందుగ ఫెడరేషను ఏర్పాటులను నిర్ణయించిన చాలు ననియు, లండను టైముస్ పత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. ప్రస్తుతసందర్భముల గాంచిన, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము వెనుకబడి, ఇతర విషయములు ముందుకు వచ్చుచున్నవని గ్రహింపవచ్చును. రూటరు ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, ఫెడరల్ విధానమునందు సంస్థానాధీశుల హక్కులనే గాక, సంస్థానప్రజల హక్కులను గూడ ముఖ్యముగ గుర్తించినగాని, అనుకూలమగు ఏర్పాటు జరుగజాల దని, ఆండ్రూసుగారు సూచించిరి. అట్టివిషా మేమియు గానరాదు. ఇట్టిసమయమున భారతీయప్రతినిధులపై ప్రపంచబాధ్యత గలదు. స్వరాజ్యరహితమగు ఆడంబరములతో వీరు సంతృప్తిజేసి తిరిగివచ్చెదరా, లేక దేశవాంఛను స్పష్టముగ నివేదించి, ఏసంగతియు తెల్పుకొనెదరా? ఈప్రశ్నకు త్వరలోనే జవాబు వెలువడగలదు.

చెన్నపురిలో: 144 శెక్స్ పుర్యోగము

చెన్నపురిలో 144 శెక్స్ పుర్యోగము క్రింద నిషేధపుటుత్తరువు మొన్నటి శనివారమునుండియు రెండు నెలలవరకు, ఫీల్డ్ జేసిడెన్సి మేజిస్ట్రేట్ గారిచే ప్రయోగింపబడెను. ఈమాఱ, విదేశవస్తువులక్రియ విక్రయములపట్ల పికెటింగు జరుగగూడ దని, నిషేధపుటుత్తరువు దెలుపుచున్నది. పికెటింగు ఆర్డినెన్సు అంగీరించినను, 144 శెక్స్ పుర్యోగమున దీనిప్రయోజనము చెన్ననగరమున నెరవేరచుండును. చెన్నపురిలో జరుగుచున్న పికెటింగు ప్రయత్నము లత్యంతములు. వీనిని నిరోధించుటకు, బాం

బాయిలో గూడ లేని నిషేధమును యీనగరమున ప్రవేశపెట్టుట, అనవసరమని తోపకమానదు. ఇదివర కీవిషయమై ఉత్సాహము లేకున్నను, నిషేధాజ్ఞలమూలమున ప్రజలిన ప్రబలవచ్చును.

బాంబాయి హైకోర్టు :

క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము అక్రమసంఘములుగ ప్రకటింపబడిన సంస్థలలో సభ్యులుగ నున్నవారి నందరను క్రిమినలు-లా సవరణచట్టముక్రింద శిక్షించుట పరిపాటి యయినది. ఇది యక్రమ మని, బాంబాయి హైకోర్టువారు నిర్ణయించి, మూడుకేసులలో మేజిస్ట్రేట్లుచే విధింపబడిన శిక్షలను రద్దుజేసిరి. క్రమసంఘములుగ నున్నపుడు సభ్యులుగ జేరినవారి నందరను నిర్బంధింపవీలు లేదనియు, వారు అక్రమసంఘముల తరపున మరల పనిజేసిరని రుజువు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రాసిక్యూషనువారిపై గలదనియు, హైకోర్టువారు దెలిపిరి. బాంబాయి హైకోర్టు తీర్పు ననుసరించుచో, పెక్కుతావుల గావింపబడుచున్న శిక్షలు అక్రమములని తెలును.

ఇండియా ప్రభుత్వమునము

ఇండియను డెయిలీ మెయిలు పత్రికకు దెలిసిన సమాచారము ప్రకారము, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నూటికి ఆరుచొప్పున వడ్డీతో, ఇంగ్లండు నుండి సవరణ ఋణమును గైకొందు రని, తెలియుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలిన ప్రతినిధులు, రూపాయి మారకపురేటును తగ్గించుచో, ఇతిముణము జేయవలసిన యవసరముండదని తెలిపిరి. కాని షున్టరుగారు ప్రస్తుతపురేటును తప్పక సాగింపవలయు నని, ఇండియామంత్రి గారితో తెలిపి, నూతనముణమునకు కారకులయిరట. హిందూదేశము, రాజకీయస్వాతంత్ర్యము లేని కతన, ఎంతటిసన్నముల పాలగుచున్నదో, గ్రహింపవచ్చును.

సైమనుగారి విందు

రాండుటేబిలు సమావేశమునందు సైమనుగారు సభ్యులు గాకబోయినను, ఆ సమావేశమునకు వెడలినప్రతినిధులకు వీరు విందు సలిపిరి. తామే యీసమావేశమునకు మూలకారకుల మని, వీరు గొప్ప చెప్పుకొనిరి. రాజకీయసిద్ధాంతములను ఆచరణయోగ్యమగు విధానముక్రిందకు తీరికొని వచ్చినగాని ప్రయోజనము లేదని, వీరు గోరిరి. సైమనుగారు సూచించినవిధాన మొక్కటియే, ఆచరణయోగ్యము గాబోలు. దాని ననుసరించియే, రాండుటేబిలు సమావేశము ఏర్పాటుల జేయుచుండుటచే, సైమనుగారికి గలిగెడి సంతసమునకు మర యుండజాలదు.

పత్రికానిరోధము

క్రిమినల్ లా-సవరణచట్టముక్రింద, అక్రమ సంఘములకు సంబంధించిన వార్తలను ప్రకటించినను నేరముక్రింద, బాంబాయి ప్రాసిక్యూషను పత్రికా సంపాదకుడు శిక్షింపబడెను. పత్రికానిర్యాపకుల సంఘము ఇట్టి నిరోధము లక్రమమని దెలుపుచు, న్యాయవాదుల యభిప్రాయమును గూడ చేర్చి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి పంపిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వీరి విన్నపమునకు ప్రత్యుత్తర మొస

గురు, బొంబాయి ప్రాంతాల్లో వా రీ విషయమును నిర్ణయింప నున్నారని, బహుళు చెప్పిరి. ప్రాంతాల్లో నిర్ణయ మెట్లుంటుందో త్వరలో తెలియగలదు.

మణిలాల్ కొఠారిగారి నిషేధము

మణిలాల్ కొఠారిగారు స్వతంత్ర సంస్థాన వాస్తవ్యులు గాన, బ్రిటిషు ఇండియాలో నుండటానికి వీలులేదని, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు వెడలగొట్టిరి. కొఠారి గారు రాజకీయ సంస్థానమున ప్రవేశింపబోగ, సంస్థానమువారు వీరిరాకను నిషేధించినట్లు, నేటివార్తలు చెలుపుచున్నది. ఇటులనే మిగిలిన సంస్థానముల వారుగూడ వీరిని నిషేధింపకమానరు. అట్లుగలచో, కొఠారిగారి రెక్కడ నుండవలయును? బ్రిటిషు ఇండియాలోను సంస్థానములలోనుగూడ నుండ వీలులేనిచో కారాగృహనిర్బంధమే వీరికి కరణ్య మగును. ముందేమి జరుగనో చూడవలయును.

అరెస్టులు-శిక్షలు

కలకత్తా 16 అరెస్టులు

కలకత్తా, డిసెం 18:—నిషేధపుట త్రవ్వ నడవనిచి పోలీసులు నేడు స్వరాజ్యశ్రమను సోదాచి అటనున్న 16 మందిని అరెస్టుచేసిరి. గృహమున తాళముకట్టిన పోయిరి. (ఫీ. ప్రె.)

చెట్టుక్రింద కాంగ్రెసుకార్యాలయము

పూరి డిసెం 18:—సావిక కాంగ్రెసు కమిటీయందు మం గూరుకమునకు చెందిన మహాలక్ష్మిగారు కేసరయ్యగారు యి థుడు కాంగ్రెసు కార్యాలయము చుంపకవృక్షముక్రింద చేరు కొన్నది. (ఫీ. ప్రె.)

ఊరేగింపులపై లాఠీ ప్రయోగము

అహమ్మదాబాదు పోలీసుచర్యలు

అహమ్మదాబాదు డిసెం 14:—భాటియావార్డు కాంగ్రెసు సంఘయాజమాన్యమున మణిలాల్ భవనమునండి రాయ పూరుచక్రాకాయారేగింపు కొనిపోవుటకు తీర్మానింపబడి యుండెను. చక్రాలో నొకసభ జరగవలసివట్టును అచట నిషేధ సారస్వతమును చదువునట్లును కాంగ్రెసువారి యేర్పాట్లయొం డెను. సరిగా సమయమునకు శిఖరుకోడ రాదుపూరు పోలీసు చౌకొద్ద సాయుధసాలలైనపోలీసులచే మొకటి కిద్దముగా తియారయ్యెను. ఊరేగింపు బయలుదేరగానే పోలీసులు చౌకి అసి మొనయందున్న బిరుగులని అరెస్టుచేసిరి. మెల్లగాఅధిక మగుచున్న జనము మరియొక ఊరేగింపుగా బయలుదేరెను. స్త్రీయొందు నిలిచి మరియొక ఊరేగింపును సమకట్టిరి. పోలీసులు స్త్రీలను వేలు చేసి చాకియొద్దకు కొనిపోయిరి. జనముపై లాఠీప్రయోగము జరిగెను. తగవంత, చాల ఊరే గింపులు బయలుదేరెను. చాల సార్లు లాఠీప్రయోగములు చేయబడెను. ఒక ఊరేగింపు సరిగా రాయపూరు చక్రాను సమీ పించెను. సమీపించగానే, పోలీసులు లాఠీలతో చదరగొట్టిరి. దెబ్బలు తిన్నవారిని కాంగ్రెసు ఆనవులకి కొంపోవుచున్నార. ఐ తీసు చాకికి కొంపోబడిన స్త్రీలు విడుదలచేయబడిరి. ఈ దినము మొత్తము 9 మంది పురుషులు అరెస్టు చేయబడిరి. వారు పోలీసు బండిఖానాలో నున్నారు. (అ. ప్రె.)

కలకత్తాలో 7 గురు స్త్రీల అరెస్టు

కుమారి నేకగుప్తగారు నాయకత్వము వహించుట కలకత్తా, డిసెంబరు 18:—మహిళా రాష్ట్రీయ సంఘ మునకు చెందిన 7 గురు స్త్రీలు, కుమారి ఆరుబాలా నేకగుప్త గారి నాయకత్వమున ఈ దినము మధ్యాహ్నము విదేశేష్ట్రుడు కాణములను పిక్కటింపు చేయుచుండగా, రాకపోకలకు ప్రబల నిరోధము కల్పించుచున్నారని పోలీసులు అరెస్టు చేసి, బండి ఖానాలో నుండిరి. (ఫీ. ప్రె.)

ఫరీద్పూరు అరెస్టులు

ఫరీద్పూరు, డిసెంబరు 18:—రాష్ట్రీయ కాలేజిలో వి.వి. డిగ్రీకి చదువుచున్న ముస్లింజననానుకు పాఠకు (మండల విద్యార్థిసంఘమున కధ్యక్షులు) మండల శాసనోల్లంఘన సం

ఘమునకు తాత్కాలిక కార్యక్రమమును జిల్లాకోర్టులో గమా ప్రాంతాల్లో ప్రమోద రంజననేక గుప్తగారును. కాంగ్రెసు వాదులలో ప్రముఖుడగు ప్రభువాగ్ధసర్గారుగారు క్రి. ప్రా. కో. 151 నెక్స్ క్రింద అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

డిల్లీలో 14 గురు గూర్ఖాల అరెస్టు
డిల్లీ, డిల్లీ డిసెంబరు 18:—పోలీసు లీనంసానుం డ్రము సీతారామ బాబర్ లో నొక గ్రూహమును శోధించి, కాంగ్రెసు వలం టి డ్ల ని తలం ప బడు 14 గురు గూర్ఖాలను అరెస్టుచేసి, గూర్ఖా భాషలో ప్రచురితమైన కర పత్రిముల కట్ట నొకదానిని లాకొని వెడలిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

ఢిల్లీ 10 వ నియంత అరెస్టు

రామకుమార్ మార్వాడీగారు
క్రాంతిఢిల్లీ, డిసెంబరు 18:—ఢిల్లీ కాంగ్రెసు సంఘ మనకు 10 వ నియంతయు రామకుమార్ మార్వాడీగారు అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

స్వామి శ్రద్ధానందగారి మనుమరాలి అరెస్టు

16 వండ్ల బాలిక
క్రాంతిఢిల్లీ, డిసెంబరు 18:—కీర్తేశ్వరై న స్వామి శ్రద్ధానందగారి మనుమరాలి, 16 యేండ్ల బాలిక, పల్లభాయి పట్టేగారి అరెస్టు సందర్భమున బహిరంగసభలో నుపన్యసించి నందులకు క్రిమినల్ లా సవరణచట్ట ఖ 17 (ఏ) నెక్స్ క్రింద అరెస్టుచేయబడినది. (అ. ప్రె.)

అమృతసరు జాతీయసంస్థల నిషేధము

పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రకటన
లాహోరు, డిసెంబరు 12:—క్రిమినల్ లా సవరణ చట్ట ము 16 వ నెక్స్ క్రింద తమకు గల అధికారము వినియోగించి, పంజాబు ప్రభుత్వమువారు అమృతసరుమండల యాక్రింది పంజాబు లా-అర్డరులకు భంగకరములుగా నన్నవని అక్రమ సంఘములుగా నిషేధించినారు.
(1) ఘాజీ జాతీయ వలంటీరు దళము. (2) హిస్సాము కు సల్మాక్ జాతీయ సంఘము. (3) భారత జాతీయ వలంటీరు దళము. (4) మసల్మాక్ జాతీయ వలంటీరుదళము. (5) క్యావి దళర సభ (కనక్) (6) ఖుత్బాసాని విద్యా ప్రచారక ఆశ్రమము నకు చెందిన ప్రబంధకసంఘము. (ఫీ. ప్రె.)

“పూర్ణస్వరాజ్య” ఫిల్ము నిషేధము
అమృతసరు, డిసెం 12:—కొల్హాపూరు ప్రభాత్ ఫిల్మ్ కంపెనీవారు తయారు చేసిన “పూర్ణ స్వరాజ్య” అను ఫిల్మునకు పంజాబు ప్రభుత్వము వారు ప్రదర్శనానాజ్ఞను విధించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

అమరావతిలో “గార్వాల్దినము”

శ్రీ పురుషుల అరెస్టు
అకోలా, డిసెం 14:—12 వ తేదీనాడు అమరావతిలో గార్వాల్దినము జరుపబడినట్లును, ఊరేగింపుకు, సభయు ప్రభుత్వనిషేధము వల్ల యిది జరగవడినట్లును తెలిపినద్యారా వార్త తెలియుచున్నది. కార్యక్రమము నడురేయి నిర్వహింప బడెనట. (ఫీ. ప్రె.)

వీరారు తొమ్మిదవనియంత ఓజర్లుగారును, కలీటి, దీక్షిత్, మలానిగార్లును మరీ 18 గురు అమరావతి మండల సమరసంఘ సభ్యులును సానుంత్రిము అరెస్టు చేయబడిరి. దండేకసతి, గోఖలే, తిమాయి జాతీయమార్గగార్లు కూడ అరెస్టు చేయబడిరి. (ఫీ. ప్రె.)

కాన్పూరులో ఇండ్ల సోదాలు

కాన్పూరు, డిసెం 14:—లాహోరు కుట్రకేసులో కపి తుడు విజయకుమార్ సింహగారి గృహమున, మోహితకుమార్ ముఖర్జీగారు గృహమున, బాలచంద్రుడే సతిగారి గృహమును పోలీసులు చుట్టుముట్టి పరిశోధించిరి. సోదా జరిగినంతసేపును విధులకూడ భద్రముగా కాపలా కావబడుచుండెను.
వలంటీర్లకోర్టు, హిందూస్థానీ నేనాదళ్ కార్యాలయము లనుగూడ పోలీసులు శోధించి హిందూస్థానీ నేనాదళ్ నిబంధన లంఘ్యత్తింపబడిన 400 ప్రతులను 150 గాంధీ శంఖములను, యితర కాగితములను తీసికొనిపోయిరి. (ఫీ. ప్రె.)

4 గురు వలంటీర్ల అరెస్టు

కాన్పూరు, డిసెంబరు 14:—నలగరు కాంగ్రెసు వలం టిర్లు భాల్ చండా, బాబూరామ్ జగేశ్వరుగార్లు, మరీ యిద్దరు

పూర్ భాగ్ చండు సత్యగ్రహ మొదలి అరెస్టు చేయబడిరి. జాతీయపతాక కట్టబడిన గాలిపడగ అనుదినమున యె గురునెయున్నది. ఈపడగ నెవరుచేయునది పోలీసు లింకను నిర్ణయలేదట. అట్లు కనుగొనువారికి రు 200 బహుమానా మిచ్చెద మన్నారని వదంతి కనుగొని. పూర్ భాగ్ ఆనరణ్యమునైన విమోచములును యెరుగుచున్నది. (ఫీ. ప్రె.)

దోరాపూర్ ప్రజలు వలసపోవుట

కాన్పూరు, డిసెం 14:—పోలీసుల అత్యాచారముల భరింపలేక దోరాపూరు ప్రజలు అనుదినమును సకుటుంబముగ వలస పోవుచున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

అహమ్మదాబాదు పురపాలకసంఘము—జనాభా

జనాభాను మానినేయవలెనని కోరట
అహమ్మదాబాదు, డిసెం 8:—ఈదినం సానుంత్రిము అహమ్మదాబాదు పురపాలక సంఘ సమావేశములో ప్రభుత్వమునకు జలమును సందిగురునప్పటికి జనాభాను వాయి దాకేయవలెనని ప్రభుత్వమును కోరవలసివట్టు తీర్మానింప బడెను. ఈకోరికను సరకుగొనక ప్రభుత్వము జనాభా జరుప దలచుచో కాంగ్రెసు జనాభాను బహిష్కరించియుండు టచే పురపాలకసంఘమునా రా విషయమున సాయపడవలరు. (అ. ప్రె.)

ఢిల్లీ శాసనసభకు నభ్యుల నియామకములు

(అసెంబ్లీ నామినేషనులు)
క్రాంతిఢిల్లీ, డిసెం 12:—నిక్కిలందు ప్రాతినిధ్యము గాంచని విషయములకు ప్రతినిధులను వై ప్రాయుగారు ఢిల్లీ శాసనసభకు నియమించినారు. గత శాసనసభలో కేంద్రమహా మ్మ దీ య పక్ష వాయకుడుగా నుండిన సర్ జుబ్బీకర్ అలీఖానుగా రొకరు. వీరు నానాజాతిపమిలి కేగి యున్నందున ఎన్నికలకు నిలువలేకపోయిరి. సోహార్దూరాష్ట్రము తరపున లండనుసమావేశమునకు పోయియున్న సర్ అబ్దుల్ క్యాయంగ రొకరు. భారతపత్రికాధిపతులలో ప్రముఖులగు కె. సి. రాయగారు జాల్మవసారి శాసనసభకు నియమింపబడిరి. పంజాబు సిక్కులకరవున జవహర్ సింగు, భారతక్రైస్తవుల తరపున రెవరెండు ఛట్టర్జీ, నిమ్నజాతుల తరపున యం. సి. రాజా, ఆర్. యన్. శర్మగార్లును సభ్యులుగా నియమితులైరి. ఈ తొమ్మిది నియామకములలోను లండను సమావేశమున కేగి యున్న కె.ప్రె. సు.షేక్ మహమ్మ దు ఖానుగాఖుగారు మాత్రమే నూతనసభ్యులు. ఇంకను 5 నియామకములు జరగవలసియున్నవి. ఇవి కార్మికుల, ఆగ్లో ఇండియనుల, అసోసియేటెడు ఛేంబర్సు, భారతనైకుల తరపునను, బొంబాయి తరపున నొకటియును జరగను. ఈ విధముగా జనవరి 14 వ తేదీ కూడనున్న అసెంబ్లీ సమావేశము నకు సభ్యత్వము సుమారుగా సంపూర్ణి చేయబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

శ్రీ పితాపురం మహారాజుగారు విదేశములనుండి వచ్చుట

వారి గౌరవార్థము కాకినాడ అన్నదాన సమాజమువారు బీదలకు విండోభోజనము పెట్టుట కాకినాడ, డిసెంబరు 14:—“శ్రీ పితాపురం మహారాజా సాహేబువారు సకుటుంబముగా విదేశయానముచేసి నురక్షితముగా వారికోటను చేరినందున కాకినాడ అన్నదాన సమాజమువారు వారి సంతోషమును వెల్లబెట్టుటకు 500 మంది బీదలకు పిండివంటతో ది 11-12-80 తేదీన మృష్టాన్న మిడిరి” అని ధర్మకర్తలు మాకు వ్రాసిరి.

విడుదల

బల్లారి అలీపూరు జైలునుండి డిసెంబరు 10-వ తేదీకి పునరు 8 గంటలకు ఉదయగిరి ఆనంతచాకర్లవారిని విడుదల చేసినారు. 10 తేదీని కోపూరులో దిగి 12 తేదీన అల్లూరు నుంచి 14 తేదీని గోసులపల్లెకు చేరుదురు.

ఉదయగిరి వెంకటేశ్వరచాక్రాలు
అల్లూరు, 11-12-80

విడుదలజేయబడు నిర్బంధితులకు సహాయము

శ్రీ ఆర్. వి. కృష్ణయ్యగారి ఉపన్యాసము

చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభ యందు సమావేశము

చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభ గారి యజమాన్యమున ఏకత్వ భావననుండి కానవచ్చుచున్న కార్యక్రమములు శ్రీ ఆర్. వి. కృష్ణయ్యగారు విడుదలజేయుచున్న బంధితులకు సహాయము చేయుట అను విషయమునుగూర్చి ఉపన్యాసము గావించిరి.

ఉపన్యాసములు మొట్టమొదట ఈయనయొక్క ప్రారంభ చరిత్రను సంక్షిప్తముగా వివరించుచు 18 వ శతాబ్దం తరువాత, 19 వ శతాబ్దమున పాశ్చాత్య ఖండములందుంట్లు ప్రజా సామాన్యము యొక్క హక్కులు బలపడుటయు, కార్మికుల సుఖానుభవమునకై కాసనము లేర్పరుపబడుటయు జరిగెననియు పట్టిరి. ప్రాచీన విప్లవము, వారక హేస్టింగ్సువై పార్లమెంటులో ఆభిప్రాయము, అనంతరము కొన్ని సంవత్సరములకు సహాయ నిరోధ కాసనములు జరుపబడుటయు మొదలైనవానిని చేర్చిని ఆ సమయమునందే కారాగృహ సుస్కరణోద్యమమునకును కొందరు బానుకొనిరినని పట్టిరి.

ఈ యుద్యమమునకు మూడు భాగాలు వాన్ హోస్ట్ ఎలిజబెత్ థై అను వారలు 1780 సంవత్సరముల మొట్టమొదట విడుదలయైన బంధితుల సహాయసంఘమును బర్మింగ్హామ్ పట్టణమునందు నెలకొల్పిరి. వారి విషయమై చాల దీర్ఘముగ చర్చించి పరిశోధనలు సలిపియుండిరి. నేటికిని జైలు శిక్ష మూడు హేతువులవై విధింపబడుచున్నది.

1. సుఖసరస్వతము 2. అపరాధులను జైలుకంపులు వలన తడితరులకు భీతిని కలిగించి నీతిని గలపుట 3. అపరాధిని సంస్కరించుట. ఈ మూడింటిలో మొదటి రెండును నిరసయోగములు, భయముచే యితరులను వారింపజాలరుమనుట నిశ్చలముగాదు. జైలుకంపబడి నేరముడే చెందవలసివేసికొని బానుకుండుటలేనపు డితరులు వారింపబడెదరనుట కారాగృహము లేదు. అదియునుగాక ఒకరిని భయపెట్టి వారింపబడక మరొకరిని శిక్షించుట ఏటిధర్మము? నిజముగ జైలు అపరాధులను సృజించెడి నిలయములని జైలు పరిపాలనావిమర్శకులును, అనుభవకారుల నేకులు వనించెయుండిరి. "ప్రస్తుత కారాగృహవిధానము పాఠులనుగాక నేరమే వృత్తిగాగల అపరాధ జాతిని సృజించునని విస్. మేరీ కాల్వోటరుగారు చెప్పియుండిరి. ఆపట్టినిండియు ఈ జైళ్లకు ఎక్కువ సంస్కరణ సంస్థలు గల జైలులు కు వి శేష ప్రయత్నము జరిగెను.

ప్రస్తుతము జైళ్లయందలి పరిస్థితులు సంఘపరిస్థితులకు నేరక విషధములై యున్నవి. అందుచే జైలుకంప విడివడినవైనవారు సంఘసభితులను కుపకరింపదు. అందుచే ఆతడుసంస్కరింపబడుట కనకాశమే లేవనొంది. ఈ రాష్ట్రమునందు గత 20 సంవత్సరములలో నీ విషయమై చాల గొప్ప సుస్కరణములు జరిగినవి. జైలు పరిపాలనయొక్క ప్రధాన సిద్ధాంతము నేరమునిను సుస్కరించుటయే గాని శిక్షలు, శిక్షకారకు నేరముని శిక్షించుట ఎన్నటికిని గాదు. ఇతర దేశములందీ నేరము, నేరస్తుల స్వభావము మొదలగు విషయములను శాస్త్రజ్ఞులవై షింపించి విమర్శించుట కేంద్రమున కన్న సరిసినవారెందోయున్నారు. లంబరాసోయ నాతడు నేరముల తెగయొకటి ప్రత్యేకముగ మానవులలో కలదనెను.

గోరియన్ పియర్సన్, మరియెకను శాస్త్ర పరిశోధనల పట్టి అట్టితగ ప్రత్యేకముగ లేదని ప్రకటించిరి. ఆస్కారన్ గారు నేరస్తుల వేగప్రత్యేకముగ లేదనియు ఏమానవుడైనను పరిస్థితులలో బడినందున నీ అపరాధము చేయుచున్నాడనియు నుడివెను. చుట్టునుండు వాతావరణము, సహచర్యము ముఖ్యముగ ఆరికనితియును అపరాధములకు ముఖ్యకారణము లిరి.

ఈ రెంటియందు దేవిధముగ జూచును అపరాధిని జైలులో నిర్బంధించుటవలన ప్రయోజనము లేదు. ఆతడపరాధము నెంచుట జేయునవిషయమే ఆ మూలకారణములకు తొలగింపవలయును. ఆతని మానవునిగాను, పాఠులలో నొక పాఠునిగాను చూడవలెను. అపరాధిని సన్మాన్యవర్తనని జేయుటకు కారాగారనిర్బంధము పనికిరాదు. ఈ విషయ మెంగిలయు నేరస్తుల నింకను జైళ్ల కను పుటెంచుటకైన అంతకంటెను సుభిమును, ఉత్తమమునకు విధానమును ఇంకను కనిపెట్టలేని కారణముననే, ఈ జైళ్లలన ప్రభుత్వము ప్రజలద్రవ్యమునం దధికముగ భాగమును వెచ్చింపవలసి వచ్చుచున్నది.

బంధితుల సహాయక సంఘమును నెలకొల్పుట యందు జైలునుండి విచ్చిన వారి కన్యకులను కొంతవరకు తొలగించుట యను ధ్యానోద్దేశ మొకటి, రెండవది మానవుని సహజగౌరవమున, హక్కులను గమనించుటయును ఆరిక, రాజకీయోద్దేశ్యము. ఈ సహాయక సంఘమున కేవిధమునవైనను ప్రజలు తోడ్ప

ADVERTISERS PLEASE NOTE

Advertisers inserting advertisements under Box Nos. are advised that as from 1st January 1931, replies received will not be delivered by peon. Replies will be forwarded by post if required provided the sum of Rs. 4/- is paid at the time the advertisement is inserted, to cover cost of postage.

Replies for which Rs. 4/- for postage has not been paid will be retained in the Andhrapatrika office until called for by the advertiser or his representative.

Replies not claimed within a period of one month from the date of insertion will be destroyed.

1931 ఆమృతాంజనము డిఫోవారి 1931

ఆందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన

సుందరి, (రెండవకములు) మహాత్మా గాంధీ

త్రివర్ణ చిత్రపటములు గలవి.

క్యాలెండరు 3-కి 0-6-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-8-0

పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ప్రస్తుతము వి. పి. చార్జీలు యొక్క వరకులచే ఆర్డరు మొత్త సొమ్ముతో సహా అధ్యాప్తుగా ముద్రాపత్రముగా పంపకోరెదము.

వరా: 50 క్యాలెండరు, అంతకుపై ఆర్డరుకు సకముసొమ్ము అధ్యాప్తుగా పంపుచు దగ్గర టైల్స్ ట్రేవెల్స్ తెలుపవలెను.

బొంబాయి - ఆమృతాంజనము డిఫో - మదరాసు.

దవచ్చును. ఈ సంఘము గావించెడి ప్రధానమున తోడ్పాటులు నాలుగు విధములు. (1) విడుదలయైన బంధితులకు అన్నవస్త్రములు, తలదాచుకొనుట కిండ్లకు కలగజేయుట, వృత్తుల నేర్పరుచుట (2) నేరకుల యనంతరజీవితమును తనిఖీ చేయుట (3) ప్రాథమికశిక్షలపై ఆక్రమముగ నేరము లాగోపించబడినవారి కధయమొసంగి కాపాడుట (4) వారి కుటుంబములకువలయు సహాయమును గావించుట మున్నగునవి.

ఈనిర్బంధితులకు వృత్తులను గల్పించుటకై ఆచ్యుటప్పలు ఉద్యోగములు మాచిపెట్టెడి సంఘము లేర్పరుపబడవలెను. తమకు జైలుకు వెళ్లువారిని కదాచితిగ వెళ్లినవారిని ఒకే తావునందు నివశింప జేయరాదు. తరుచుగ జైలుకు వెడలునభ్యాసముగలవారు మన జైళ్లకుం దధికముగ గలరు. వీరందరకును పోలీసువారి నిర్బంధ ముమితముగ నుండును. అనమానము చేసిరిపై నెన్నియో నేరములు మెంపబడుచుండును. వీరికి న్యాయము జరుపబడుటకై సంఘము పాటుబడవలెను.

పిదప ఉపన్యాసము బోర్డరుల పాఠశాలలను గూర్చి నుడువుచు ఈ పాఠశాలలు సంస్కరణమున కుపకరింపజాలవని పట్టిరి. ఉత్సాహము విద్యాయుధములు గల యువకు లీవిషయమునందు శ్రద్ధవహించి మానవసేవ జేయదగినని నూచించిరి.

శ్రీ యం. రామానుజరావు గారొడుగు గారు ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించిరి.

అంతట సభ సాగింపబడెను.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి

క్రొత్త ఋణము

ఆర్థికసభ్యుడు లండనుపొయిన పని

పన్నులు హెచ్చింపబడును-మారకపురేలు తగ్గగు సర్ జార్జ్ మౌన్ట్ బాగురు ఇండియా ప్రభుత్వము ఆర్థిక సభ్యుడు ఇంగ్లాండునుండి శుభవారము నాడు బొంబాయి వచ్చెను. ఇంగ్లాండులో నన్నపుడు ఇండియా కార్యాయము లోను వెన్నుమంత్రి గారితోను యితర సభ్యులతోను మార్కపురేలు వాదముగూర్చి ప్రస్తుత ఆర్థికసభినిగూర్చి దీర్ఘముగ చర్చించిరి.

తమ ఖర్చుల నిమిత్తమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు 1931 జనవరి మాసము నూటికి 6 పైసల వార్షిక ప్రొత్త పై 100 (పదివల, ఋణమును గైకొనునని యాధిక తెలుచున్నది. రెండవది సభా సభ్యులు కొందరు మార్కపురేలు మార్పవలెనని చాల ఆదోక్షన జరుపుచున్నను, యిప్పుడున్న 18 పెన్సీల కేటే యుంచి తీరవలెనని ఆర్థిక సభ్యుడు ఇండియామంత్రిక నప్ప జెప్పెను

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక సభినిగూర్చి, రానున్న ఆయన్యయ పటికలో చాల లోటులు వచ్చుననియు, ప్రభుత్వమువారు రాబడి పన్ను సూపక ట్యాక్సు హెచ్చించెదరనియు, అనుకొనుచున్నాను. (ఇం. డి. మెయిలు)

సర్ జార్జ్ మౌన్ట్ బాగురు, ఆర్థిక సభ్యులు 18 వ తేదీన డిల్లీ చేరిరి. మరునాడు కలకత్తా పొయిరి.

ఆంధ్రమహిళా మహాసభ

అధ్యక్షురాలి ఉపన్యాసము

మచిలీపట్నం, డిశంబరు 18:—ఆంధ్రరాష్ట్ర స్త్రీలము హాసభ నేడు మధ్యాహ్నము 3 గ. పురమందిరమున డా॥ కె. లక్ష్మీదేవమ్మగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమయ్యెను. చాలమంది స్త్రీలువచ్చిరి. ప్రతినిధులు ప్రార్థనగీతములు పాడుటతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీమతి ప్రభల సత్కరణతత్కమగు, ఆహ్వానసభాధ్యక్షురాలు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగిరి. ఆంధ్ర స్త్రీలలో విద్య యొక్కపగ వ్యాపింపలేదని విచారించెను తిరిగి భారతదేశము పూర్వపు ఔన్నత్యమును బడయుగదని ఆశించుచు, భారతదేశాభివృద్ధియందు స్త్రీలు తమ బాధ్యతను నిర్వహింపవచ్చునో చాలనవ్యమకలుననియు ఆమె చెప్పెను.

పిదప అధ్యక్షురాలు డా॥ లక్ష్మీదేవమ్మగారు ఉపన్యసించుటలేవగా హర్షధ్వని చెలరేగెను. ఆమెతన ఉపన్యాసమునందు భారతవర్ష మయొక్క ప్రస్తుతిని పూర్వము ఆర్యయుగము నాటి వైభవముతో పోల్చిచూపెను. ఆస్కకు భారతదేశము ప్రపంచముంతట అదర్శనీయుగా నుండెననెను. ప్రాచీన సాంప్రదాయములను విడుదల ఆధునికసంస్థల సభివృద్ధిరచి విద్యావ్యాప్తి గావించవలెననియు ఆమె హెచ్చరించెను. తిరిగి భారతదేశము పూర్వపుఔన్నత్యమును బడయుగదమన అందుకు స్త్రీలు సాసిధులుగ నుండవలెనని హెచ్చరించెను.

విడుదల తీర్మానము

మచిలీపట్నం, డిశంబరు 18:—ఆంధ్రమహిళాసభ నిన్న తిరిగి సమావేశమయ్యెను. డా॥ లక్ష్మీదేవమ్మగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఇప్పుడులేని భార్యాభర్తలు విడవడవచ్చునను తీర్మానము చర్చింపబడింపుచు మంచి ఉత్సాహము ప్రబలిక. కనుల తింగిల పి. కామేశ్వరమ్మగారు ఆరుతి భాస్కరమ్మగారు సభ్యురాలు క్యాలెండరులగు మలపాక కమలమ్మగారు తీర్మానమునను అనుకూలముగ మాట్లాడి శ్రీంగారకవి లక్ష్మీదేవమ్మగారు ఉన్నవ లక్ష్మీదేవమ్మగారు తొ. అంతకుముగారు, శ్రీమతి నాగభూమిణమ్మగారు తీర్మానమునకు ప్రతిపాదముగా మాట్లాడిరి. మూడుగంటలు తీర్మానముచర్చ జరిగినదర తీర్మానము ఒకవిధమై 28 గురు అనుకూలముగను 27 ప్రతిపాదముగను, వోటుచేసిరి. విగిలించారు తలముగ నుండిరి. అధ్యక్షురాలు తన ఓటు అనుకూలముగ నొసంగి యిరువత్తులవారికి కోపములేగుండ జేసిరి. ఇకముందు సభలో యిట్టి తీర్మానములకు గావించరాదని సలహా నొసంగిరి పురుషులు యొక్క వివాహములు చేసికొనుటను ఖండించుచు తీర్మానించిన చుచి నిలి.

అధ్యక్షులకు ప్రతినిధులకు వందనము లర్పించుట సభతో ముగిసెను. (వ్య. వి.)

తేవు ముగళవారము 16వ తేదీని సాయం. 6-15 xం.
 బుధవారము 17వ తేదీని సాయం 6-15 xం.

సాక్షింటు బట్టకు గాకును పై సాక్ష్యమునే బలపరచెను.
ప్రతివాదికరపు సాక్షులను విచారించుటకై మధ్యా
హ్నమువరకు విచారణ వాయిదావేయబడినది.

శ్రీ కేశవదేవజ్ఞానిగారు

శ్రీ కేశవదేవజ్ఞానిగారు శ్రీధానందస్వామిలవారి శ్రీయశస్థులు, కాంగ్రెసుకొలపల్లిస్థులు. గుంటూరునందు నిండుచు, ఆంధ్రదేశమునందు పురోపన్యాసములను నిండుచున్నారు. వీరు కొంతమంది విద్యార్థులను గురుకులమునకేర్పించిరి. వారిపుడు గుంటూరునందులేనట్లు చెలియుచున్నది. విద్యార్థులను గురిద్వారమునకు పంపుటకు గొన్ని సంకతులను చెలిసికొనవలసియున్నదిగనక శ్రీ కేశవదేవజ్ఞానిగారి పూర్వీకరువామాను చెలిసినవారు ఆంధ్రప్రదేశ్విద్యాగా లేక ప ప్రార్థించుచున్నాను.

రాట్న సంఖ్య

పాపవాళములో 80 రాట్నములు, క్రొత్తూరులో 18 రాట్నములు, గోగి నేనివారిపాలెములో 5 రాట్నములు, మూరప నేనివారిపాలెములో 20 రాట్నములు, వెలవోలులో 80 రాట్నములు, నేమలపల్లెలో 15 రాట్నములు, గూడపాడులో 25

రాట్నములు, పిచ్చికలపూడిలో 10 రాట్నములు, పడిమరలంక పల్లిలో 70 రాట్నములు, చివకల్లెపల్లెలో 120 రాట్నములు, కొదాలిలో 100 రాట్నములు దేవకొలలో 40 రాట్నములు మంగళాపురములో 70 రాట్నములు, నూకలవారిపాలెములో 60 రాట్నములు, లక్ష్మీపురములో 10 రాట్నములు పనిచేయుచున్నది.

అంగలూరు

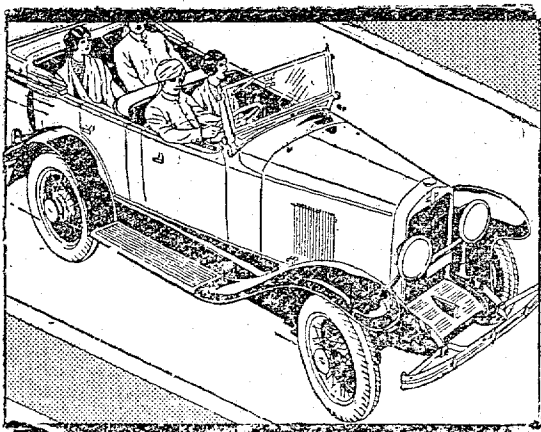
గొట్టిపాటి పాన్నయ్యగారు మొదలయిన గారు కట్టలతో గొట్టాచ్చిరని పోలీసువారుచెప్పినకేసు దిసంబరు 8 వ తారీఖున విచారించబడెను. నాటితో విచారణముగి సెక. దిసంబరు 16 వ తారీఖున అర్హమొటుజనగున దిశ. బరు 22 వ తారీఖు సోమవారమునాడు తీర్పుచెప్పబడును.

కోగంటి దుర్గామల్లి కొర్టునరావు.

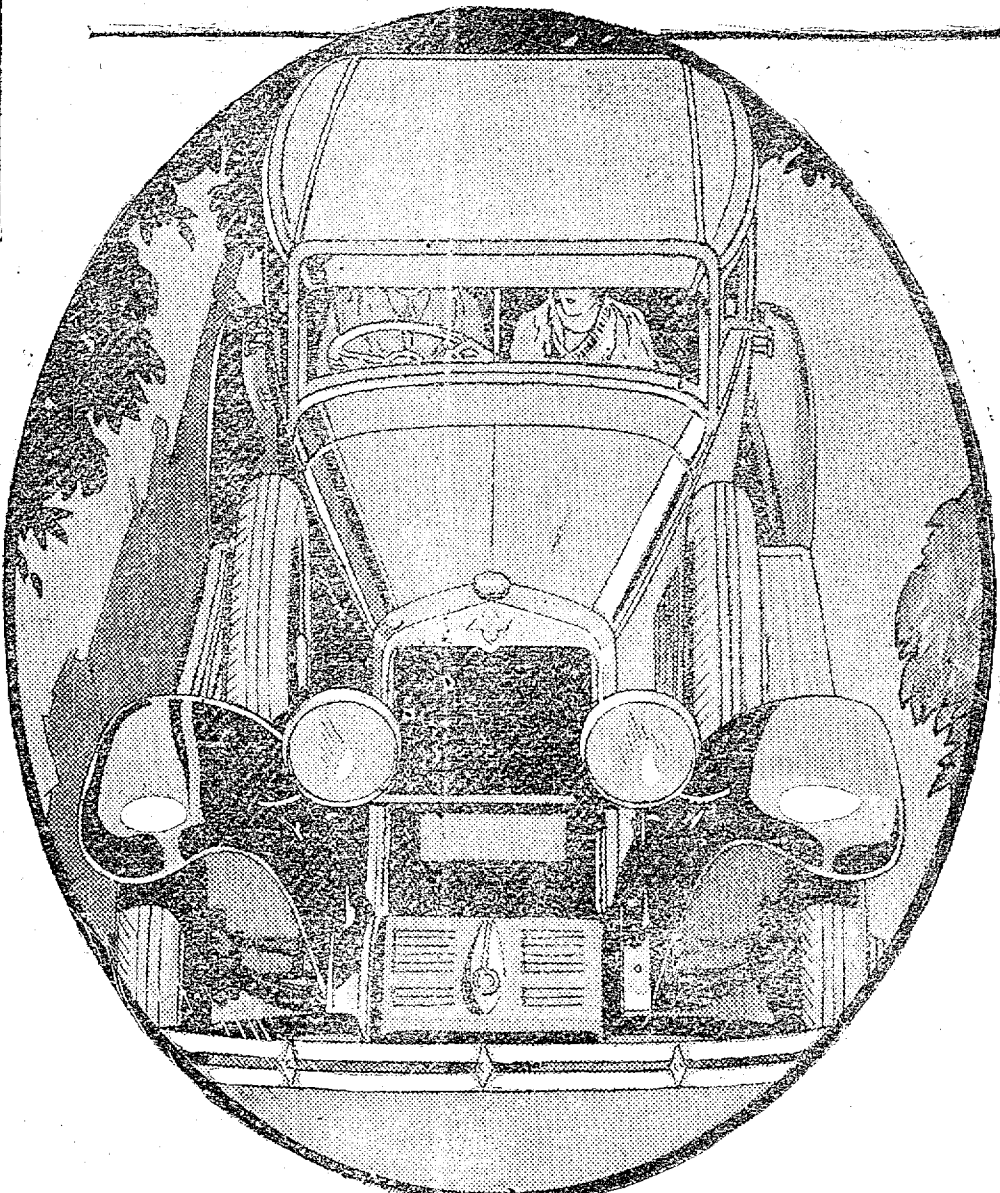
బెజవాడలో అల్పాహారవిందు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పాలగొల్లు నివాసులు ప్రసిద్ధ వైశ్యప్రముఖులు నగు ము|| రా|| శ్రీ అప్పయ్య నరసింహారావుగారు రెండేండ్లక్రితము ఆమెరికాకువెళ్లి అచ్చట ఉన్న కళాశాలలయందు విద్యాభ్యాసమొనర్చి తమ యం. ఎ. వి. హెచ్. డి., పరీక్షయందు తీర్థులైన మనకి నిన్ననే ఆవగాది 12-12-1930 వ తేదీ ఎప్పురెస్సులో బెజవాడకు వచ్చి చేరిరి. శ్రీవారి గౌరవార్థము వారి స్నేహితులు కొంతమంది ము|| రా|| శ్రీ. విన్నకోట లక్ష్మయ్యపంతులుగారి సౌధమునందు అల్పాహారవిందుకొసంగిరి. పలువురు ప్రముఖులు దయచేసిరి. (ఒక విలేఖరి.)

నా గ రి క మై న క్రొ త్త యం ద ము

అద్భుతముగా పనిచేసేది కడపటిమాది చివ్రొల్లెట్లకే గలదు

ప్రస్తుతము బాటహిడ ప్రయాణ మొనర్చుచున్న తక్కువఖరీదుకు వచ్చు మామూలు సౌగంధైకమైన ఈ నూతనకము చివ్రొల్లెట్ యెన్నియో తెల్లు సౌగంధైకమి. మనోహరమైన రేడియోలు, ఇంజను ముందు అందముగా నమర్చబడిన చట్టము, ప్రపంచములో కెల్ల కేటనిర్మా ప్రవీణులు 'ఫివర్' కంపెనీలో తయారుకాబడి, క్రింది భాగమున పాడవైన బద్దెలతో నిర్మింపబడిన తళతళమెరయు కోవిలక్కు, ఇవి మన్నియు, వికల వివేకాలరగు మోటారిస్టులు చివ్రొల్లెట్ కార్లనే వరించెదరు.

ఆదియుగాక, చేతయందు గూడ చివ్రొల్లెట్ చాల ప్రాముఖ్యత గలది. ఇదివరకే ప్రసిద్ధిచెందిన నీలెండర్ ఇంజనుకు ఇప్పుడు 50 హెచ్.పి., గా అభివృద్ధి చేయబడినది. అనేక అభివృద్ధికరముల లక్షణములు గలిగి, మామూలు మితవ్యముతోనే శక్తిని, వేగమును దృఢముగా గలిగించుచున్నది.

నేడే, అన్నిరకముల సౌగంధైకార్లు గల నడుపను పరీక్షించి మీకు నచ్చినరకము కాదులో ఒకసారి ప్రయాణ మొనర్చి, పరీక్షించును. దీనిని మాడీలరు సంతోషపూర్వకముగా మీకు యేర్పాటు చేయగలదు.

మీరు చివ్రొల్లెట్ను జి. యం. ఏ. సి. ప్లాన్ ననుసరించి సులభముగా వాయిదాలపద్ధతిపై వైకము చెల్లించునిషయమై డీలరు నడుగుడు.

చివ్రొల్లెట్

జనరల్ మోటార్స్ వారి యత్న త్రి

(1) మోటార్స్ అండ్ పెర్సనల్ లిమిటెడ్,	మద్రాసు.	(6) నాకాకర్నిస్ లిమిటెడ్,	తెలంగాణ.
(2) రావు అండ్ బ్రదర్స్,	బెజవాడ.	(7) టి. వి. సుందరం అయ్యంగారు ఆంధ్ర సత్తు, లిమిటెడ్,	మధుర.
(3) ఆంధ్ర ఇంజనీరింగు కంపెనీ,	విశాఖపట్టణము.	(8) వైస్సె మోటార్స్ (సౌత్ ఇండియా) లిమిటెడ్,	రెడ్డిగొట్ల, కోయంబుత్తూరు పోస్టు
(4) అయ్యర్ మోటార్ కంపెనీ,	తిరుచినాపల్లి.	(9) హార్మన్ బీ అండు కంపెనీ,	సికింద్రాబాదు.
(5) ఆస్టోన్ ఆండు కంపెనీ, లిమిటెడ్,	బళ్లారి.	(10) వైస్సె మోటార్స్ (నీలిగిరి) లిమిటెడ్,	ఉదయగిరి.

వ్యవసాయము

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మదరాసు శాసనసభ యొక్క నామినేషన్లు

భాగ్యలక్ష్మిదేవి మహమ్మద్ యాహియా లీసా హేలు యం ఎ. బి. యల్ గార్ మహమ్మద్ యల్ పత్తున గంటూర, నెల్లూరు, శ్రీ పూర్ణాచలపతి మన యిడినల్లో ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి తదుపరి కృష్ణ ప్రాసాదాచారి (గవర్నమెంటుకి) పని అయినందున శాసనసభ మెంబరు పదవికి రాజీనామా యిచ్చిరి. ఆ సమావేశము నిన్న (12-12-30) తేదీ నామినేషన్లు తీసుకొనబడినవి.

- (1) మేకుమమ్మల్ లాల్ బాన్ సాహేబు బహదూరు గారు.
- (2) భాగ్యలక్ష్మిదేవి మహమ్మద్ యాహియా లీసా హేలు బహదూర్ గారు.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

నంబూరి జగ్గరాజుగారిని జామీనుమీద విడుదలచేయుట

రాజమండ్రి, 14-7 వ తేదీన ఆరెడ్డుచేయబడి 9 వ తేదీన రాజమండ్రి నెల్లూరు జైలులో నంబూరి శ్రీయత నంబూరి జగ్గరాజుగారిని జామీనుమీద విడుదల చేయవలసినదని కోరుచు నిన్నటికిరెండు రోజులు (డి జాయింట్లు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో వీరభువల శ్రీనివాసరావుగారి సీటి మనుదాఖలు చేసిరి.

జగ్గరాజుగారు స్వయంగా రూ 10,000 ల కను వారి తరపున ఇద్దరు జామీనుదారులు చెరియొక రూ 10,000 లకు ముగ్గు బాండ్లిచ్చిన విషయం నిన్నటి సాయంత్రము జగ్గరాజుగారిని విడుదలచేసిరి వీరి కేసు క్రిమినల్ ప్రాసీజరు కోర్టుయొక్క 107 వ సెక్షన్ (14) జామీను కేసు ఈ కేసు 16 వ తేదీన జాయింట్లు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో బూతుగపూడి మకాములో విచారణ ప్రారంభమైనది.

మచిలీపట్నం

(స్వకీయవిలేఖరి)

దేవరకొట కేసు

డికంబర 18:— నిన్న మధ్యాహ్నం 2 1/2 గంటలకు దేవరకొటలో ఈతగలలు పరీక్షించుటగాను, పోలీస్ థానాలో రాఘవయ్య మిగతా 6 గురుమీద పెట్టిన కేసు ప్రేవసరి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట విచారణ ప్రారంభమయ్యెను.

కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారి సాక్ష్యము ప్రాసీక్యూషన్ తరపున సాక్ష్యములో కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు (సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టర్) ఈ విషయం చెప్పి:—

కేసు బందరులో సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుగా యున్నాను. నాకు 28-10-30 తేదీన దేవరకొట కేసు రిపోర్టు అయింది. మూడు ఉదయం 10 లేక 11 గంటలకు వెదకుబుట్టయ్యగార్ల పోర్టుచేసి నాకు రిపోర్టు వ్రాసి తెస్తామని చెప్పినారు. నామాట ప్రకారం పోలీసు కాన్స్టేబుల్ రిపోర్టు చేసి కొని ఫిర్యాదిని వెంటపెట్టుకొని చల్లపల్లి వెళ్ళినారు. పోలీసు జనానున కేసు పంపినాను. వెదకుబుట్టయ్య జండా యున్నాను. పటమున్న నాకు ఇచ్చినారు. అవికూడ చల్లపల్లి పంపించినాను. కేసు మూడు 2 గంటలకు బయట చేరి చల్లపల్లి వెళ్ళి అక్కడ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు కలుసుకొని గంటసాలకు వెళ్ళి కాను. అక్కడ 28, 29 తేదీలు వుండి ఈ కేసు సరిగ్గా పు చేసినాను. 31 వ తేదీ మద్రాసుకు ఆరెడ్డుచేసి చల్లపల్లి కిరీతుకొని వచ్చినాను. దరిమిలో కేసు చార్జీషీటు పెట్టినాను.

క్రాసువరీక్ష

వీలం 28 నాన్మర్రావు నాయుడుగారు క్రాసువరీక్ష చేయగా కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు ఇట్లు చెప్పిరి —
లక్ష్మీపురం, చాలిపర్రు, కోనూరు, గంటసాల, మొవ్వ, గంటసాలపాలెం, పోతూరులకు నా జ్యూరిడిక్షన్ లోనివి. ప్రెజ్రాములలో, కొన్ని గ్రామములలో మాత్రము తాటి మొవ్వలు కోరిగట్లు రిపోర్టు అయినవి, కొన్ని గ్రామములలో

మాత్రము చివ్వి తీసుకొన్నాను. కోనూరులో జరిగిన కేరములో, కోనూరు వారు గంటసాలవారు వున్నారు.

ప్రీడరు:— బోర్డుమీద వ్రాసిన దమూరి ఫలూనివారి దని చెప్పగలరా?

సాక్షి:— ఫలూనివారిది అని, నిరారణ చేయలేను.

ప్రీ:— గంటసాల, దేవరకొటకు ఎన్ని మైళ్ళం?

సా:— ఆర మైలు.

ప్రీ:— కేరము దేవరకొటలో జరిగితే, మీరు సరాసరి అక్కడకు వెళ్ళక గంటసాలకు ఎందుకు వెళ్ళినారండి?

సా:— మండు గంటసాలవారు చేసివారని అనుమానముతో మెదట అక్కడికి వెళ్ళినాను.

ప్రీ:— మీరు ఆచెట్టును చూచారా?

సా:— చూచినాను.

ప్రీ:— ఇచ్చి ఎక్కడ వున్నాయండి?

సా:— గుండ్రేకు సమీపమున వున్నవి. అన్ని ఒకవరుసగా వున్నవి.

ప్రీ:— 28 వ తారీఖున, ఫిర్యాది, సాక్షి మీ దగ్గరకు వచ్చినట్లు, భట్టాజు వెంకట్రాయుడుగారు వారి వెంట వున్నారండి?

సా:— వున్నారు.

ప్రీ:— అన్ని గంటలకు అండి?

సా:— ఉదయం 10 గంటలకు ఆ ఇద్దరితో కూడా వెంకట్రాయుడుగారు వున్నారు.

ప్రీ:— రిపోర్టు ఎవరు ఇచ్చారండి?

సా:— ఎవరూ ఇవ్వలేదు.

ప్రీ:— అయితే కేసు దరియా పు చేసేటప్పుడు, వున్నాయ్య, కమారుడిని విచారించారా.

సా:— నాకు జ్ఞాపకం చాలదు.

ప్రీ:— దరియా పు చేస్తూ వున్నప్పుడు, ఆతను మీరు కనబడ్డాడా?

సా:— అతను కనబడ్డది జ్ఞాపకం లేదు.

ప్రీ:— చూడండి. మీరు కొందరి కేసును గురించి సరిగ్గా పు చేస్తూ వున్నప్పుడు కొందరు మాకేమి కేసును గురించి తెలియదని మీతో చెప్పినారు. అటువంటివారి నెవరైనా గుర్తుపట్టగలరా?

సా:— గుర్తు లేదు.

ప్రీ:— కేసును గురించి తెలుసుకున్నవారిని మాత్రము మీరు విచారించాక?

సా:— అవును. ఇద్దరు మాత్రము, నాకు 30 వ తేదీన, కేసును గురించి తెలుసునని చెప్పినట్లు జ్ఞాపకం.

ప్రీ:— 29 వ తేదీన చూచినామని చెప్పినవారు ఎవరు లేరు కాదండి?

సా:— లేరు.

ప్రీ:— మీ వెంటడి ఎంతవంది వచ్చినారండి?

సా:— చెట్లదగ్గరకు వెళ్ళేటప్పుడు నాతో మూడు 10 మంది కోపుగా వుంటారు. కేసు 28 & 18 వ తేదీకి నాయుడా చేయబడినది.

ప్రకటన

1931 సంవత్సరం జనవరి నెల 11 వ తేదీ తిరువల్లి కేసే వెంకటరంగం పిల్ల వీధిలో నుండు కార్పొరేషన్ పాఠశాలలో శ్రీ పార్థసారథిస్వామి దేవస్థానపు సూర్యవన్ బోర్డులో ఒక మెంబరు యొక్క యెన్నికలు, ఆదివారం ఉదయం 7 గంటల నుండి మధ్యాహ్నం 12 గంటలవరకును మొత్తం 1 గంటనుండి రాత్రి 7 గంటలవరకును ఎన్నికలు (Ballot) మూలముగా ఎలక్షన్ జరుపబడును. Mr. M. C. తిరువేంకటాచారియారు, B. A. B. L., Mr. M. A. అనంతాశ్వారు, ఈ ఇద్దరును యెలక్షనుకు నిలుచు అప్పేక్షకులు.

C. Kesavarao Naidu, Secretary.

ప్రకటన

బాపట్ల తాలూకా కొండపాటూరు గ్రామ బోర్డు గరల్సు మూలముపై ప్రతాప కోటయ్యగారిచే వ్రాయబడిన ఆంగ్ల నాటకమును అన్ని లాకల్ బోర్డులలోను, ముగ్గుల్లోనూ ఉపయోగించవచ్చునని శ్రీ ఆంగ్ల భాషాధి డైరెక్టరుగారు నెం 1579 రు 28-10-30 వ సిఫార్సుచేసినారు. గతకు ముఖ్యముగా యీ క్రింది ఆదేశమును వ్రాసుకొనవలయును. ప్రతి 1 కి. మై. 0-2-0 లు: పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. ప్రతాప కోటయ్య, బోర్డుగరల్సు మూలము, కొండపాటూరు. కాకుమానపాస్టు, బాపట్ల తాలూకా.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ చతుర్థ మహిళా మహాసభ

డిసెంబరు 13 వ తేదీ శనివారమునాడు ప్రారంభ మయ్యెను

శ్రీమతి ప్రభల సత్యవతిమ్మగారి ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్ష కోనవ్యాసము

(స్వకీయవిలేఖరి)

సోదరీమణులారా! శ్రద్ధాభిలాషులారా!

ఈనాడు మా సర్వాసంఘమువారి తరపున, మచిలీపట్టణములోని శ్రీలక్ష్మీవరపున, నీయాంధ్రరాష్ట్రీయ మహిళా సభాసమావేశ నిర్వహణమునకు మిమ్మల్లర నాహ్వానించుటకు మహాసంద మొందుచున్నాను. వారీవరసములైన మిమ్మల్లర నాహ్వానించి యాతిగ్య మొనగదగిన వహాశలమునకు నేను పాత్రురాలను కాక పోయిన నను, వారీలోకమునకెల్ల సత్య శ్రీమతి ప్రయోగాయకమును నీ మహాకార్యనిర్వహణమున నా సోదరీమణుల యజ్ఞాశవర్తితై యీ నావిధిని, యీ నా ధర్మమును, చెల్లించుటయే మహాభాగ్యముగాదలంచుచున్నాను. ఈ మచిలీపట్టణము రేళములోని వివిధ ప్రాంతములందు నివసించుచున్న మీకు చాల దూరభార పనిపించవచ్చును. కాని యిది మన రేళములో విరోధీయముల ప్రాభవమునకు మున్నగునా తా వొసంగిన మహాపట్టణములలో నొకటియనియు, నొకవాగు సముద్రవ్యాపారమును వివిధా నోసరించుచు వన్నె కెక్కిన రేళపట్టణమనియు మీ కెల్లరకు విశదమే. ఈనాడు గూడ సరి శ్రీ ప్రసిద్ధుని యి న యీ పట్టణ రాజము నూతన జీవనావరూపములయొక విద్యాసాగముకా భిన్నుని మాగ్యుల యం. ద్వైగమునకు వెనక జేయుట లేదని చెప్పి సాహసించుచున్నాను. మచిలీపట్టణమునకు సర్వత్రా సానుకూలము. ఆగు నాతనకాముగా నాజాల్ పట్టణమునకు వివిధ యా సంగరాల జము ఆంధ్రదేశమునకు వెన్నముకు నన్నుని చెప్పవచ్చును. ఈపురములోని నెల్లలనేపలు ప్రపంచ శ్రేయోనామానైన యనేక సుత్ర సుస్థులకుం దూరేరన ప్రతిభాశాలలు. ఇగు మహాసభాసమిత్ర వారీయ నాయకులున్నారు. సమర్థులైన ఆంగ్లభాషాసమిత్రుల స్రయత్నించుచున్న సంఘసంస్కర్తలున్నారు. నాహామేధాకి దూహించిన క్యాకభాభిలున్నారు. అనుడమైన శక్తిగూర్కొనిన ధనవైద్యులున్నారు. కాని మా పురముండలి శ్రీమాత్రము వెనకంజ వేయకుండినచో నీపట్టణము సర్వాంగములమై మహాస్థితమైన భద్రతావిజ్ఞానముల కాసానమై యలగారు మండెడిన. ఈసందర్భమున మా శ్రీజనముల మనస్సీకలయం చెట్టి వాంఛలు తొలుకాడుచుండినను వారీతరకు జీవనపథములో సగ్ర సానము నపించుటకు తగినంత వైర్యసాహసములను జూపించి యుండలేదని చెప్పవచ్చును. ఇందులకు గల కారణములను ఊర్ధముగనే గ్రహించవచ్చును. మచిలీపట్టణ మండ్రరాష్ట్రీయందు సర్వానుకూలమైన కేంద్రవర్తకమున లేదు. ఇది వెజాదవతె రేళమాడతికాదు. రాజముపొందరమువరకే విద్యాసంఘసంస్కరణసానము కాదు. విశాఖపట్టణమువరకే దిననాభిన్నుని ముందున్న శ్రేణుపట్టణముకూడ కాదు. కాని యీ పట్టణ మండ్ర విజ్ఞానాసానములో ప్రభుగణనీయముగ వెన్నుకొని గొప్ప చెప్పకొనగలగని చెప్పటకు సాహసించుచున్నాను. కనుక ఈ కజన్యశ్రీ సర్వపట్టణములను విడిచి యీపట్టణమునం దీ మహాసభ జనప సమ్యవించుట కిదియేకారణమని తలంచుచున్నాను. ప్రాకృతసాగరఫలములు వృథాపోవనియే నావిశ్వాసము.

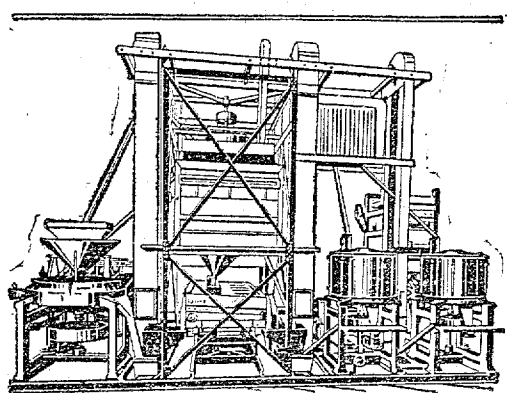
సోదరీరత్నములారా! ఈ మహాసభ సేర్పాటుజేయుటకు మాకు తగినంత వ్యయ వికల్పలేదు. కావున గొకప్పు నా తిగ్యునందు లోపము లుండవచ్చును కాని నాజీవన్మితినీ తమించి (మా మనస్సుకూత్ర మేరి) సభానిర్వహణము జను ప్రపదుకుటకు తోడ్పడెదను గాకయి మిమ్మ ప్రార్థించెదను.

ఈనాడు మన మండరము నొక మహాత్ముని సాధించుటకై యిందుజేయున్నాము. వారికి నుత్తముల్యులు ప్రాప్తించవలయునన్నచో శ్రీ లెల్లరు సర్వవిధముల సత్తము రాంధ్రు కావలసియుండును. ఈ మహాత్ముని సాధనమునకు మన మెల్లరమును సహజములను నెరవేర్చుట వరమావశ్యిక కర్తవ్యమై యున్నది. ఈనాడు ప్రపంచము వర్తవిధములైన యసంతృప్తితో నిండియున్నదనుట విశదమే. భారతీయ శ్రీమై మన మండరి యసంతృప్తి మరీతగా నాటకొని యున్నది. మనసిధి కలగడల సందకార మువహించియుండ ప్రాప్త్యంజువునై కడపుకను వానివలె నున్నది. ఇన్నాట్లు భారతీయ శ్రీమై మన మండరి లోకమున మనవిగా నిలబాతి శ్రీమై వలె నిభివృద్ధిహర్షముల త్రొక్కక ఆంధ్రకారమున పరించుచుంటిమి. ఎట్టి యజ్ఞయయిన సరే మనది కిరసా పరిభాషమే యగుచున్నది. శ్రీ భాగ్యరణము మనమేకగిది. అనునర్థము నున గర్భముని తలంచుచుంటిమి. కాని పూర్వమువలె “అహంసన్ని” అని చెప్పదగిన దినములు మనకుకూడ నిపుడు ప్రాప్తించినవి. మన చిత్త

వృత్తులన్నియు నాజ్ఞాన వర్తనా భ్యాసశతమున బడిపోయి వృద్ధి నొందు గుణము నశించియుండిన నిప్పును పర శ్రీ ప్రాయశఃపాద్యములలోఁ బల బంధించుట యుండుట కంగీరించు చుండుట లేదు. ఈనాటి ప్రపంచమెల్ల మహాకల్లోలమై యున్నదన భారతీయ స్త్రీలు మాత్రము దానికి జేరగలదు! కనుకనే భారతీయ స్త్రీలు మానవీనితమనుట సంబంధించిన సర్వకార్యములందును బాల్గొనుచున్నారు. అయితే మనకు విద్యాలోపముమాత్ర మొకటి యున్నది. భారతీయ స్త్రీల విద్యా సంపాదనవాంఛ 1927 వ సంవత్సరమున ఢిల్లీలో జరిగిన మహాసభయందు పరిపూర్ణముగ వ్యక్తమైనది. ఈ యవస్థనుము లో నాంగ్లదేశముగూడ వెనుకబడి యుండలేదు. ఈ విషయములో భారతీయ స్త్రీవిద్యానిధి సంఘమువారు స్త్రీ విద్యా నగుణములైన ప్రత్యేకపద్ధతులూడ స్త్రీవిద్య నభ్యసించేయ డలంచి కేంద్ర కళాశాల నొకదానిని స్థాపించెదలనిరి. అది చాల ప్రయోజనకరమును సంతృప్తికరమును నగు సువ్యయముని చెప్పవచ్చును. దానివలన స్త్రీలకు సర్వజీవన పద్ధతులయందును శాస్త్రీయమైన దృష్టిపథ మేర్పడుట కవకాశము కలుగునని చెప్పవచ్చును. కనుక మనము సర్వవిధముల వారికి సాయపడుటకు ప్రయత్నించెదముగాక!

ప్రపంచములో భారతీయ స్త్రీలకుగూడ నొకానొక యా తపోవశము లభింపవలయుననన స్త్రీ విద్య మనవిషయము. నొక మహాసమస్య యగుచున్నది. ఈవిద్యావిషయమున ననేకల కనేకలత్వములున్నవి. కాని మనకిప్పుడు పరమావశ్యకముగా గలదెవదనినది సర్వ స్త్రీజనప్రబోధము. ఇదివరకు విద్యాపద్ధతి యంతయు కేవల నీతిబోధకమై సంఘముయొక్క సమదాయ విజ్ఞానమునుమాత్రమే జాలబాటికలకు బోధించు లక్ష్యముతో నొప్పయించెను గాని బాలబాలికల వ్యక్తిత్వమును బహిర్గతము గావించి యభివృద్ధిచేయుపద్ధతి లేకుండెను. మన స్త్రీ విద్యావిషయముగూడ పూర్వ విప్లవముండెను. కేవల మత్తురజ్ఞానముతోనే వారు సంతృప్తి పడుచుండిరి. కాని యిప్పుటి మన విద్యాపద్ధతివలన రెండుకార్యములు సాధింపబడవలసి యున్నది. విజ్ఞానవృద్ధియు, పౌరత్వాభిమానమును, పెంపొందింప జేయుటయు మన విద్యాపద్ధతియొక్క లక్ష్యవ్యయము. ఉత్తమబాలికై యుత్తమస్త్రీని నిర్మించుటయే విద్యా లక్ష్యము. కనుక మన పిల్లల నెదోయొక బడికి పంపించుట తో మనము సంతృప్తి పడరాదు. మన బాలబాలిక లేవిధముగ విద్యాభ్యాసము గావించినచో నిజమైన యభివృద్ధి నొందుదు రో గర్హయింపవలసిన భారము మనపైనే యున్నది. ఈనాటి విద్యాపద్ధతి యొకే సమస్యలతో కూడుకొనియున్నది. సహావిద్య, కర్మవిద్య, సర్వజనప్రబోధము, ప్రాథమివిద్య యిట్టి సమస్యలనేకము పరిష్కారకరములై యున్నవి. కాని సామాన్య స్త్రీజనమెల్ల విద్యాసంపాదనమునకై కడునాతురత గాని యున్నారు. ఈయుద్యమమును సంపూర్ణముగా నిత్యహించుట కసాధ్యమయినను గవర్నమెంటువారి కార్యనిర్వాహణమునకు పూనుకొని యున్నారు. విద్యాశాలల సంఖ్య క్రమక్రమముగా పెచ్చుచున్నది. ప్రారంభవిద్యకై ప్రతిసంవత్సరము తగినంత ధనము ప్రత్యేకింపబడుచున్నది. ఈసంవత్సరములో మన పురపాలక సంఘమువారు నిర్వహించిన విద్యావిధులను బాలికల విషయమునగూడ వ్యాపింప జేయుట యున్నది. కోరుచున్నాను. ఈనిర్వహించిన విద్యావిధానము చేతను విద్యార్థుల నెయోనిర్ణయముచేతను తగినంత విద్యాభివృద్ధి జరుగునని చెప్పవచ్చును. బాలికల విద్యావిధానములో చాలమార్పులు జరుగవలసి యున్నవి. ఈవిషయమై ప్రతి విద్యామహాసభ యందును చర్చలు గావించి బదులు చేయున్నవి. భారతీయ గాన శాస్త్రము, బోధనవిషయములలో నొకటిగా జ్యోతిషశాస్త్రము ము వారంగీకరించుటయు, గృహశాస్త్రము, ఆరోగ్యము, ప్రథమ సహాయము, గృహపరిశ్రమలు మొదలగు విషయములకు తగినంత ప్రాముఖ్యము నిచ్చుటయు నీసభాచర్చలవలన ఫలితమే యని చెప్పవచ్చును. అదియునుం గాక ప్రాథమిక విద్యావిషయముగూడ మనము నిర్వహింపవలసి యున్నది. ఉచితసంచార గ్రంథాలయముల నేర్పరచుటయు, వివాహాశ్రమాలను ప్రైవేటు క్లాసుల నేర్పరచి, వ్రాయుట, చదువుట, లెక్కలు నేర్పుట, కుట్టుపని, గృహశాస్త్రము మున్నగునవి నేర్పుటయు, మాటకు లాంతరు ఉపన్యాసములపెట్టి విషయప్రబోధము గావించుటయు మున్నగునవి అంధకారమున నున్న మన సోదరీమణులకు శ్రేయోదానికి ముఖనము నిట్కనము ఈ మహాశాసభవారి విషయములన్నిటిని ఆంగ్లదేశమున వ్యాపింప జేయుటకు శక్తి వంచన లేక ప్రయత్నింతురని నమ్ముచున్నాను.

విద్యావిషయమున చాల వృధాప్రయత్నము గావించి బడుచున్నదనియు, సంఘసంస్కరణ విషయమున మాత్రము కొంత యభివృద్ధి కలుగుచున్నదనియు, నొక పాశ్చాత్యతత్వజ్ఞుడు చెప్పియుండెనుగాని యావిషయము భారతదేశ విషయముననే కడుంగడు సక్రమని నొక్క జక్కాజింపజెల్లు. ఈనాటి యతురజ్ఞానకూన్యలగు జనులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము, స్వరాజ్యము, రాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యము, మున్నగు పెద్దపెద్ద మాటలను వివచించుకొని దాని యర్థము తెలియకున్నది. సర్వ

F. H. SCHULE (INDIA) LTD. 12, CLIVE STREET, CALCUTTA
Agents for Mysore State V. VENKATACHALAM BROS., BANGALORE.
9, Old Sowar Line, P.O. Malleswaram.

రైస్మిల్లు మెషిన్

ఒకేసారి నిమిషము రైస్మిల్ మైన్ ఎఫ్. హెచ్. ఎస్. వి శ్రేష్ఠత్వము, శక్తి, తక్కువఖర్చుతో పనిచేయుట మొదలగు వాటియందు మిక్కిలి సుసన్నద్ధ మైనది.
స్థాపితము 1892
సింగిల్ మెషిన్లు, విడిభాగములు అందు పరికరములు వగైరాలు స్టాకునుండియే నేరుగా పంపబడును.

వాతావరణస్థితి

1930 నవంబరు 15-వ తేదీ సోమవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	అత్యధిక ఉష్ణము గ్రా 24 గంటలలో	అత్యధిక వర్షము గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో వర్షము	గ్రా 24 గంటలలో 1-వ తేదీనుండి అల్పవర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు మొత్తము
గోపాలపూర్	80	59	...	12.0	— 0.5
విశాఖపట్టణము	79	63	...	16.6	+ 5.1
కాకినాడ	80	64	...	38.8	+ 19.5
మచిలీపట్టణము	81	65	...	32.7	+ 18.4
కర్నూలు	86	57	...	4.8	+ 0
బళ్లారి	84	62	...	12.7	+ 6.5
ఆనంతపురము	...	...	...	12.9	+ 6.8
కడప	82	63	...	14.9	+ 5.9
నెల్లూరు	84	66	...	38.2	+ 11.9
మద్రాసు	83	69	...	53.2	+ 28.9
కడపూరు	83	68	...	32.0	+ 1.7
నెల్లూరు	81	62	...	38.0	+ 26.0
నీలము	84	64	...	18.5	+ 7.7
కోయంబూరు	80	62	...	29.8	+ 18.6
తిరుచనాపల్లి	87	69	...	31.2	+ 17.5
నాగపట్టణము	84	71	...	48.5	+ 14.7
మధుర	87	69	...	24.5	+ 11.0
పాంబట్	83	77	...	16.4	— 8.4
పాలక్కోట	...	...	...	14.2	— 1.7
తిరువేండ్రము	85	78	...	22.1	+ 8.4
కొచ్చిక్	87	71	...	36.4	+ 15.7
కాళికట్టు	90	67	...	25.7	+ 9.7
మంగళూరు	93	68	...	14.0	+ 8.1
తెంగళూరు	77	55	...	11.5	+ 2.8
మేర్కాక	72	54	...	12.1	— 0.4
కొడైకనాల్	66	49	...	36.4	+ 15.5
కూనూర్	63	33	...	40.7	...

సర్కారులో కొద్దిగ మేఘములుగలవు విశాఖపట్టణము లో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. వేడిమి సామాన్యము. డక్కనులోగూడ తక్కువ గలదు. కర్నాటకమునందు కొద్దిగ మేఘము ఆర్ద్రత నిష్కలగనున్నది. వర్షము లేదు చల్లగానే యుండును.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు,

అసిస్టెంటు వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

విడుదల

ఈ నెల 27-వ తేదీని శ్రీయుతులు మొదలపర్తి సీతారామాంజనేయులు చౌదరిగారు, దేవీసేన సూర్యవారాయణ చౌదరిగారు 6 నెలలు కఠినశిక్షననుభవించి రాయచెల్లూరు జయలునుండి విడుదలకాబడుదురు.

దేవీసేన వెంకట్రామయ్య.

భీమవరం తాలూకాబోర్డు మీటింగు

1930 వ నవంబరు 22 వ తేదీ సోమవారం పగలు 12 గంటలకు ఆకువీడుబోర్డు బాలరపాకల విల్లింగులో తాలూకాబోర్డు ఆర్డినరీ మీటింగు జరుపబడును.

ప్రభుల సత్యవతమ్మ.

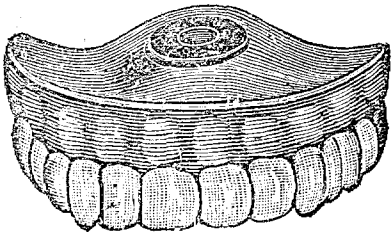
గుజరాతు స్థితిగతులు

పోలీసు రాజ్య మేర్పడుట

సర్కారులభాయి శ్యామలానుగారి ప్రకటన

బొంబాయి, డిసెంబరు 12:—ఇటీవల, గుజరాతులో బర్మోలీ బోర్డును ముగ్గురు తొలకాలందు పోలీసు చర్యల నిరసించుచు గావింపబడిన ప్రకటనలకు ప్రభుత్వమువారి సగిన సమాధానమును తీసుకొని వినిపించుచు సర్కారులభాయి శ్యామలానుగారు ప్రకటన చేసినారు. కొంతకాలము క్రిందట తానీవిషయమున పత్రికా పత్రికల నెట్టిగోనుటకై తాను గుజరాతున సంఘార మొనర్చుబోయినపుడు కలహారగాంధీని విశేషములను వారు వివరించుచున్నారని సర్కారులభాయిగారి వాక్యము లిది. “పోయినసారి జర్మోలీపొరటుముతో సర్దార్ వల్లభాయిగారి ఉపనాయకు లాక యిది కేసు తెప్పించి సర్వము గ్రామము నిర్జనమైయున్నది. పత్రికాగ్రహీత గ్రామమును ఛాసియు జన భూస్వామి పోలీసువారి నివాసస్థలమై యున్నది. ఆదివసులలో చికిత్సగారముగా నున్న నోకేషన్ గృహము చుట్టు తోట, యిప్పుడు దురిపోయినది. ఏమైనను ఊహల కమివనరుగాని, కల్పనగాని దీనిని ఆపవత్రికో పత కాల తో ఉపయోగించి యుండును. కేసులు లా ఆర్డరులనే పరదైవములుగా నారాధించువారికి ఈరీతిని, సహాయనిరాకరణవారు చేసేదనుప బడుచున్నదిని ధర్మస్థల నామకేయం ఓసంకలముగా నుండ నచ్చును. కాని సంఘసంస్కృతకమ ప్రమాదగృహమును పాతకాల గానో ప్రయోజనకారియగునట్లు చేయుటకప్పుక సరియని తోచును. మద్యశాలలను కాంతిముగా పికటింగు చేయుటకు వచ్చి సంఘసేవకులు ప్రభుత్వము లీ గ్రామములందు గలరు. నేనును భారతీయుడను మద్యబహిష్కారక, కేళిమును మద్య బహిష్కార సరమునందు ప్రజల విశ్వాసముగలరాడ నగట యిట్లు తమస్వేచ్ఛ సహాయచేత చి యైనను సంఘ సేవజేయుచున్న ప్రభుత్వములజూచి గర్హించుచున్నను పికటింగు ఆర్డరులు యొందలు ప్రభుత్వముక్రమము మారకృతము గా వినిపినదో, యొందలు తమసమర్థత సంఘసేవ జేయజాలయున్నదో మద్యబహిష్కారగాని ఆంగ్లేయుడు గుర్తింపజాలను”.

శిస్తుసమాలనగూర్చి ప్రసంగించుచు ఈ విషయమున ఉత్తరువులకు కేసుచేర కల్పన చేయవలెనని వ్యాఖ్యానము చేయుచున్నారని శ్యామలానుగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. శిస్తునిరాకరణ ప్రమాదము స్వీకరించిన గ్రామములపైసగూడ మొత్తముగా నోటిసులు జారీచేయబడినవి. నాయకులుగా నున్నారను వారిపై ప్రత్యేక నోటిసులు జారీచేయబడిన చోట్ల, రి:న్యూ ఉద్యోగులు మరిమరి పోలీసు సాహాయ్యము పై శాధారణముచున్నారు. ఇంతేగాక ప్రభుత్వపక్షపాతులగు భూస్వాములపైనను నోటిసులు జారీకాగా వారు యదేని ప్రశ్నించుచో ఇతరులకు పురోగాములగుటగా ముందు వీరు శిస్తుచెల్లింపవలెననుచున్నారు. ఇట్టిచర్యలు ప్రజలదత్తములకు ఆ గ్రహమును ఆశేదనను పుట్టింపక మానవు అధికారము మెల్లగా రెవిన్యూ ఉద్యోగులనుండి పోలీసుల చేతిలోనికి జారిపోవుచున్నది. ప్రభుత్వమునకు నిష్పాక్షికతకు న, సదుద్దేశ్యతకునగుల నామును మానిపోగలరు. భూమి శిస్తు సమస్యలుగాని, ఆర్థిక పరిస్థితులుగాని వాటికి కని జేరుగ పరిశీలింపబడుటచేతు. రి: జకీయ ప్రపంచమున వాటికిగల ప్రతిఫలమును బట్టియే పోషకములగుచున్నవి. ఇప్పుడు ఉద్యమము కొన్ని తొలకాలలోను, అందును కొన్ని గ్రామములందు మాత్రమే ప్రజ్వలింబియున్నను, కల్పనకు ఈ విధముగా ప్రజలపై దవర్ణనయు చేసి, రానిని చితచిత్రల గావింపదలకొనుచో యీ ఉద్యమము అన్ని గ్రామములకు ప్రాకగలదు. భూములను జప్తుచేసి విక్రయించుటలు, ఇప్పుడున్న భూస్వాములపై పట్టికిని వైఖల గావింపును, భూనికాలమున శిస్తు వసూలులందు నష్టము ప్రాప్తించును. (ఆ. ప్ర. స్పెషలు.)

డెంటాల్ సర్జను

డాక్టరు జి. కె. సాడె ఇ. డి. ఎఫ్. (పారిస్) గారి విద్యార్థి యైన డాక్టరు ఎచ్. ఎం. రావుగారు త్వరలోనే ఆంధ్రదేశమునందు సంచార మొనర్చెదరు. ఇతర విశేషములకు ఈదిగున విలాసమునకు వ్రాయవలెను. శుభేచ్ఛ—

డాక్టరు ఎచ్. ఎం. రావు డెంటాల్ సర్జని, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

వి. జే. పటేలుగారిని తక్షణమే విడుదలచేయవలెను

శ్రీమతి ఎన్. ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారిట్లు వ్రాయుచున్నార:—

భారత కాపసభయొక్క అధ్యక్ష పీఠమును పూర్వముక సారి ఆలంకరించుచుండినట్టియు ప్రస్తుతము కారాగృహముందు నిర్బంధింపబడియున్నట్టియు, శ్రీయుత వి. జే. పటేలుగారు అప్పుడులే యున్నారనియు, ఉత్తరదేశపు జైలునండి యిప్పుడు నివేదికదేవు జైలునకు మార్చబడియున్నారనియు, తిరుట చాల దుఃఖకరముగా నున్నది. పటేలుగారి కప్పుడు పికటలము నుండి బయటకు స్థలమునకు విడుదలకుకూడ అర్హులై యున్నాడని వినుచున్నాము. కాదీహాపముల క్రిందటనే వీరు భానత కాప సభభాగ్యము పీఠ మలంకరించి, ఆ ప్రాసముందు కొన్ని గంటల కాలమువరకుకూడ నింపకంతయు నలగట పొందకుండ తమ కత్తిసామర్థ్యములను జూపియుండిరి.

నేను భారతదేశ కారాగృహముల నలంకరించుచున్న శాస్త్రవేత్త? ఎత్తు జడ్జి, లాయర్లు, ప్రొఫెసర్లు, వజీక్కుంగ త్తులు, వీరంధరులు గూడ నేడు తమ ది స్వభవ న పటలను సంతోషముతో విడిచిపెట్టి, కారాగృహము లందు న్నీచీకట్లగుటలో నివసించుచు, తమ స్వగృహములందు భుజించెడి పంచభక్త్యుల చరమాన్నమును విడిచి, రుచితేజస్వ జైలు ఆహారమును భుజించుచు, సామాన్యస్థితిలో తమ యజ్ఞల కెరుకజూచుచు విషయముతో దూరముగా నిలుచుండెడి పటేలు యద్యోగులచే నన్ని విధములను యవమానములను పొందుచు, పడరానిబాధల నన్నిటిని భరించుచున్నార.

వి. జే. పటేలుగారి దేహాంగస్థిని దెలిసికొనుటకు లక్షలకొలది భారతీయు లిప్పుడు ప్రతిదినము వార్తాపత్రికల నాతురతతో జూచుచున్నారు. కాపసోలంఘనోద్యమములో సంబంధము లేనట్టివా రెందరో కూడ పటేలుగారి యస్వస్థిని ఆందోళన పడుచున్నారు. ఉత్తరదేశపు జైలునందు వీరికి జూపబడిన యవాదరణను నిరసించుచున్నారు. ప్రభుత్వము వారు రాజకీయాంధోళనము గావింపువారికి వాక్యావత్యమందుక, చర్యలందును, నిరోధమును గల్గించు నుద్దేశముతో మాత్రమే అట్టివారిని కారాగృహములందు నిర్బంధించుచున్నారు. కాబట్టి, పటేలుగారు ప్రస్తుత ఆరోగ్యస్థితిలో నింక నెక్కువ కాలము నిర్బంధింపబడుచో, వారి యారోగ్యమునకు తీరని భంగము జాడలుగ గావున, వారిని తక్షణమే విడుదల గావించి, ప్రభుత్వమువారు ప్రజల మనఃసులను సంక్షోభిపరతురగాక, లా ఆర్డరులను అధికారమునందుచుకొని యున్నట్టి భారతీయ సభ్యులు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలో తమ పలుకుబడిసంత సుపయోగించి పటేలుగారిని తక్షణమే విడుదల గావించుర గాక.

కర్నలు సింసనుగారి హత్య

హంతకుల స్వస్థ

కలకత్తా, డిసెంబరు 12:—జెయిల్ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారగు కర్నలు సింసనుగారిని చంపియుండిన హంతకులలో నొకరగు చినాయ కృష్ణబోసు ఆస్పత్రిలో ఇంకను అపాయకరమైన స్థితిలోనే యున్నాడు.

దిశేశగు ప్రతిలోనికి పోయిన తుపాకిగుండును వైద్యులు శస్త్ర చికిత్సనల్ల తీసివేసిరి. ఇతడు స్వస్థత జెందుచున్నాడు.

దిశేశు ప్రయత్నము నతడు సత్కీచంద్రుల ప్రగతి కుమాడు. సత్కీచంద్రుల ప్రగతి, జమలూరు జిల్లాలోని మైబిన్సింగు నందు పోట్టుమాట్లగుగా నున్నాడు. సత్కీచంద్ర గుప్తగారి యిల్లుకూడ పోవాచేయబడినది. కాని నేరమానకు సంబంధించిన వేదియు దొరకలేదు.

మన్దీగంజి తెలిగ్రాపు తీగలను తెగకొల్పబడియుండిన నేరసందర్భములో కూడ దిశేశు ప్రయత్నము సంబంధము కలదని యూహింపబడుచున్నది. (శ్రీ ప్ర.)

మంచి వెండిసామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ

ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి, హైదరాబాద్.

మంచి వెండిసామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ

ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి, హైదరాబాద్.

3

విదేశీ బ్యాంకింగు నిపుణుల ఆగమనము

హిందూ దేశపు బ్యాంకింగు విచారణకు తోడ్పడుటకు ఆహ్వానితులు

బొంబాయి, డిసెం 12:—ఈ దినము మెయిలుబోటు “క్రైజిపీందు”లో బొంబాయియందు దిగినవారిలో 6 గురు పాశ్చాత్య బ్యాంకింగు నిపుణులు గలరు. వీరు ఇండియా ప్రభుత్వముచే సమాహ్వానితులు. భారత కేంద్ర బ్యాంకింగు విచారణ సంఘముతో కలిసి వీరు పనిచేసెదరు. వారు ఓగగానే, బ్యాంకింగు విచారణసంఘ సంయుక్త కార్యదర్శులు, సంఘసభ్యులు, యితర బ్యాంకింగు ప్రముఖులును వారికి స్వాగత విచ్చిరి. ఇప్పుడు దిగినవారి నామములు.

1. జి. జా సెక్సు గారు—నూంటురలు బ్యాంకు, లండను, వ్యవహారాలు.
  2. క్రిస్టిన్ స్మిత్ కంపెనీ, లండను.
  3. డా|| ఎ. ఫ్రీడర్నిచ్—డాబ్లెస్టాడ్ సహకారసంఘ సామాన్య కార్యదర్శి.
  4. డా|| సి. జయదేవు—పెన్సివర్ నేషనల్ బ్యాంక్ ఛాప్ మన్ చేరినవారు.
  5. ఎ. పి. ముడేగల్—మిడ్లండుమార్పు వ్యవహార, అధ్యక్షుడు.
  6. యల్. జె. ఎ. బ్రిక్—పూర్వము జవాబ్యాంకున కధిపతులు. ఇప్పుడు హేగునందు ఆర్థికశాఖకు కోశాధికారి.
- పెన్సు విలేజిరి వారిని సందర్శింపగా వారేమియు వచించుట కిచ్చగింపలేదు. దేశపుస్థితిగతుల తెలిసికొనుటకు వచ్చితిమని నుడివిరి. సోమవారమునకు వారు బొంబాయిలో నుండి దిరు. ఈలోపుగా, కేంద్ర బ్యాంకింగు విచారణ సంఘసభ్యులతో యిప్పగోష్టి జరిపెదరు. తరువాత వారు మదరాసు మున్నగు రాష్ట్రములకు పోయి జనవరమానాంతమునకు పూనాచేరి బ్యాంకింగు సంఘముతో కలిసి తమ పని ప్రారంభించెదరు.

పంజాబు కుట్ర కేసు

లాహోరు, డిసెం 10:—పంజాబు కుట్రకేసు సందర్భములో ముద్దాయిల తరపున వాదించుటకొక న్యాయవాది యుండవలెననియు అందునిమిత్తమై రివిల్ గవర్నమెంటు మంజూరు చేయవలయుననియు ముద్దాయిలు కోరిరి. కాని కోర్టువారు న్యాయవాది పీజాకోర్కె గు 128 లు మంజూరు చేసిరి. ముద్దాయిలు కోరిన మొత్తము మంజూరు కొంత సడరు దరఖాస్తును పంజాబు గవర్నమెంటువారికి కోర్టువారు అందిజేయుదు మని చెప్పిరి. కేసు తిరిగి యీ నెల 15 తేదికి వాయిదా వేయబడినది.

ఈ పంజాబు కుట్రకేసు సందర్భములో కొత్తగా ఆరెస్తుచేయబడిన కేసులు కిపన్ గారి 10 వేల రూపాయల జామీనుమీద విడుదల చేయుటకు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి అంగీకరించెను. (శ్రీ ప్ర.)

ఆరెస్తులు శిక్షలు

12 మందివాలంటీరులకు

జెయిలులో దెబ్బలు తగిలెనట

కలకత్తా, డిసెంబరు 12:—బుర్రాబాదలో నిన్న 12 మంది కాంగ్రెసువాలంటీర్లు ఆరెస్తుచేయబడిరి. పట్టిక రస్తాల మీద ఆటంకము నిరోధము కలగచేసి రను నేరము ఆరోపింపబడినది.

పోలీసునకేసుం దున్నాడు. పోలీసువారు దెబ్బలు కొట్టి రనియు నిన్న సాయంకాలమువరకును జెయిలులో ఆహార విమర్శలేదనియు మలమూత్రవిసర్జనములకు గూడ పోలీసు లేదనియు, ముద్దాయిల తరపున న్యాయవాది కోర్టులో చేప్పెను. ముద్దాయిల కోరికమీద గల దెబ్బలు డాక్టరులచే పరిశీలంపబడవలెనని న్యాయవాది కోరెను.

ముద్దాయిలు ఆస్పత్రికి గొంపోబడుట కుత్తరువు చేయబడినది. ముద్దాయిల కండ్లయింటు దివ్యబీజీ కమానురుకు నివేదించబడినది. ముద్దాయిలు తమ కోరికలపై నన్న దెబ్బల గుర్తులను మేజిస్ట్రేటునకు చూపించిరి.

అట్లుం నరసింహమూర్తిగారు

అమెరికానుండి 14-వ తేది తిరిగివచ్చిరి.

పాలకోల్లు, డిసెంబరు 12 :—పాలకోల్లు వాస్తవ్యులు న, వైశ్యసంఘమునకు చేసినారను, పట్టభద్రులును అగు అట్లుం నరసింహమూర్తి రె. దుసంపత్తరములక్రితము అమెరికాకు వెళ్ళి యుండిరి. ఈ సంపత్తరము వీరు వాణిజ్యవిషయములందు అమెరికాలో ప్రత్యేకతకు పొందిరి. ఈనెల 15-వ తేది అమెరికానుండి తిరిగివచ్చిరి. వీరికి స్వాగతమిచ్చుటకై ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. చండపర్తి ఎన్టీబు (రాష్ట్రేటరు శ్రీ సాలడి వీర భద్ర రావుగారు సన్మానసంఘపు అధ్యక్షులుగ నున్నారని ఒక విలేజిరి త. తి. నార్త సంత్రుచున్నార.

సమాఖ్యస్వరూప నిర్ణయోప సంఘమువారి తాత్కాలికనివేదిక సాంకేతికభూమి శీర్షికలలో మొదటి మూడింటిని గూర్చి కావించబడుట

సమాఖ్య, పరిపూర్ణాకారమును
కొంతకాలమువరకు బడయజాలదనుట

(బ్రిటీష్ అఫ్ఫియిల్ వెల్ఫేర్)

జగ్జీ, డిసెంబరు 12:—సాంకేతిక భూమి యధ్యక్షత క్రింద సమాఖ్యస్వరూప నిర్ణయోపసంఘము నేడు సమావేశమయినపుడు ఈ సంఘమునందు చర్చింపబడుటకై తయారుగావించబడి యుండిన శీర్షికలలో మొదటి మూడింటిని గూర్చియు తాత్కాలికనివేదిక యొకటి యామోదించబడినది. [మొదటిమూడుశీర్షిక లేనవి: 1. ఫెడరేషను (సమాఖ్య) లోని మూలభాగములు, 2. ఫెడరేషన్ (సమాఖ్య) కావన సభల తులనము. ఒక కావనసభయూ, లేక రెండు యొడవలయును? (3) వానికుండవలసిన అధికారములు] కమిటీ స్వరూపమున నుండు రెండు టేబిలు సమావేశము వారికినివేదిక సమర్పించబడును. నివేదికయందలి సిఫార్సులు చాల బాగ్రత్తగా చాలా చింతించబడి గావించబడినవే గాని యింకేనలము తాత్కాలికమైనవే. ఇప్పుడు పరిశీలించబడిన సమస్యల నితరముగ దృక్పథమునుండి పరిశీలించి, వానిని వైగాచించు నిర్ణయముల ననుసరించి యీ సిఫార్సులను రూపముగాని లేక తాత్కార్యముగాని మార్పులనైన యవసర మేర్పడవచ్చును. కేంద్రప్రభుత్వము (అనగా సమాఖ్య ప్రభుత్వము) యొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గముయొక్క సాధన గుణములు అధికారములు మున్నగు వానికి సంబంధించిన యారవ శీర్షిక యొక్క నియమ సంఘము వారికి చర్చకొరకు బంపబడినదిగాని, 12వ శీర్షికయగు 'సమాఖ్య కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు, రాజనకు నడుమ నుండు సంబంధము' అను విషయమునకు, అశీర్షిక జేరిన విశాల సమస్యలకును తిప్పించుటకు వీలు లేని అవివాధానసంబంధమున్న దని వారభిప్రాయపడిరి. వచ్చేవారము రెండు టేబిలు సమావేశము మరల జరుగునపుడు పై రెండు శీర్షికలపైనను ప్రత్యేకనివేదికగా వింప నీయవసంఘమువారు కోరబడవచ్చును.

'చాల ప్రోత్సాహకరము' సంగీకారము

మొదటి మూడు శీర్షికల విషయములలోను మిక్కిలి ప్రోత్సాహకరము సంగీకారమునకుదిగదని యుపసంఘనివేదిక కుడుపుచున్నది. సమాఖ్య యంతిమట్టుకు జరిగినను, ప్రత్యక్షపరిమలనుబట్టియు సంస్థానాధీశ్వరులకును, రాజాగారికిని నడుమగలయెడలబడికలనుబట్టియు, సంస్థానాధీశ్వరుల కెక్కుడు గట్టుదలగల భావములనుబట్టియు సంస్థానముల ముఖ్యతమునకు విషయములలో వారు చాల స్వార్థత్యాగమును గావించవలసియుండుననుటను ఈ పసంఘసభ్యులు గుర్తించి యున్నారు. అటులనే, బ్రిటిషు ఇండియా యొక్క యొక్క భాగము కల్పింపగలట్టిగాని, కావనములందును, పరిపాలనాపద్ధతులందును నొకే స్వరూపమును గల సంపాదకులను కలగు గొప్పలాభములను పొందునట్టిగాని రాజ్యాంగసంస్కరణమున కొప్పుకొనుటకు బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధులగుల సహజమున సంకోచమును కూడి వారు గుర్తించెదరు. తమ తమ సంఘముల క్షేమమునే గాక, ఇండియా యంతిమయొక్క యొక్క యొక్క యొక్క సభ్యులైదును వాంఛించుచున్నారు. అటుల విశాలమున నొక యాదర్శమును గల్గియున్నపుడే, పరస్పర భేదములను, విధానములను పూర్తిగ సమన్వయింపబడుటకు వీలుండునని వారు దృఢముగ నమ్ముచున్నారు.

'పెరిగి, పెద్దయగుట కవకాశము'

"మేము (ఉపసంఘము) నూచించిన సమాఖ్యయందు ఒకకొన్ని భాగములలో గల పరస్పరసంబంధము బలపెట్టినదని యాక్షేపణ గావించబడవచ్చును. మే మందులకు పెరగించు వారము గాము. పరిపూర్ణాకారమును పొందకయే జనించిన నూతనరాజ్యము సంపూర్ణాకారము నొందుటకు తగినకేసిన తన యందే గల్గియుండవలయును. హైందవసమాఖ్య సమగ్రతనొందుట, యే ప్రాంతమునకు జెందినవారైనను సరే, హైందవ రాజనీతిజ్ఞుల ప్రయత్నములవలనను, వారి కార్యనిర్వాహకతవలనను సాధారణమయియుండును."

సమాఖ్యాంగములు

బ్రిటిషు ఇండియాలోని రాష్ట్రములును, యీ ఫెడరేషనులో (సమాఖ్యలో) జేరుటకు సమ్మతించిన సంస్థానములును దీనికి అంగములుగా నేర్పడవలెను. ఇటువైచి చేరవలసిన సంస్థానములును నిందు జేరుట కవకాశ ముండవలయునని యీ నివేదికయందలి గలదు.

బ్రిటిషు ఇండియా సుబింపింపవలయును. కేరళము దేవుడు ఫెడరల్ రాజ్యాంగవర్గము, బ్రిటిషుఇండియా గవర్నమెంటుగానుండును. బ్రిటిషు ఇండియాగవర్నమెంటునుండి విడిపోయి, స్వపరిపాలనమును బడయవచ్చు రాష్ట్రీయప్రభుత్వముగా కూడ నుండును. ఫెడరేషను నేర్పాటు చేయుట కిప్పుడు ప్రోత్సాహకరముగానుండును. ఈ రాజ్యాంగవిధానమునకు చెందవలసిన యధికారములు కొంతవరకు సంస్థానములనుండియును, కొంతవరకు ఇండియా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు నుండియును లభింపవలసియుండును. బ్రిటిషు సార్వభౌముడు ఫెడరేషనుకు లభింపజేయు నిమిత్తము సంస్థానాధిపతులు తమకుగల యధికారమును కొంతవరకు సార్వభౌమునకు వశపరచవలసి యుండును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములును యిప్పుడు తమకుగల యధికారములలో కొన్నిటిని ఫెడరేషనుకు మార్చవలసి యుండును.

"ఫెడరల్ కావన నిర్మాణమునకు రెండు ప్రత్యేక కావన సంఘములు బంధవలయును."

ఈ రెండు సంఘములందును బ్రి. ఇం ప్రతినిధులును, సంస్థాన ప్రతినిధులు నుండవలయును. ఈ రెండు సంఘములందును సంస్థానముల ప్రాతినిధ్య మెటులుండవలసియియు నవియే నిర్ణయింపవలసియుండును. ప్రభుత్వశాఖలు ఎంతవరకును ప్రభుత్వములయగునునో, అంతవరకును సార్వభౌముని ప్రభుత్వముకూడ యీ రెండు సంఘములందును పాల్గొనుచుండవలసి యుండును. ఈ రెండు సంఘములకును నుండవలసిన భేదము పంపిణీ సమావేశమునందుగాని యితరవిధమునగాని నిర్ణయింపబడవచ్చును. కార్యనిర్వాహకవర్గమునుగూర్చి యావల చేర్చింపవచ్చునని నివేదిక నడుపుచున్నది.

ఈ నివేదికలోని కడపటి భాగములో ఫెడరల్ కావన సభలయొక్క యధికారముగూర్చి విచరింపబడినది. తాత్కాలికముగ 45 విషయములును ఫెడరల్ లు విషయములుగ నిర్ణయించి, యా పట్టిక యందు తో జేర్చబడినది. ఈ 45 విషయములకుగూర్చి చట్టములను చేయుటకు కావన సభ కధికార ముండునను నమ్మకమునో యీ పట్టిక తయారుచేయబడినది. దేశభక్తి, విశేష విషయములు మున్నగు కొన్ని విషయములకూడ ప్రస్తుత గా పట్టికలో చేర్చబడినవిగాని, భారతదేశమునది కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు సార్వభౌమునిగిని గల సంబంధమును గూర్చిన పనులకు తోచిన విషయములు చేర్చి యున్నవి. కాన, వీనిని గూర్చి ప్రత్యేకముగ చాలోచించియుండలేదు. ఇటువైచి కాలక్రమమున నితర విషయములకు కూడ యాపట్టికలో జేర్చబడుచు పరిశ్రమ యీ పద్ధతికి గుంబింప వలయునని యుపసంఘమువారు ముచ్చించిరి ఈ విషయములను చర్చించుటలో, వీటిని రెండువిధములుగ విభజింపవలసియుండును. 1. పన్ను, చట్ట నిర్మాణము 2. పరిపాలనావిధానము ఈ దృష్టితోనే యీ పట్టికలో విషయములు విభజింపబడియున్నవి. ఏ విషయములకు గూర్చిన పద్ధతులవైచి పరిపాలనాధికారము మాత్రము ఫెడరల్ గవర్నమెంటుకే యుండవలయునని సంస్థానాధిపతు లంగీకరించెదరో పట్టి విషయముల పరిపాలనాధికారము తామే వహించవలయునని యేవారణములనైన నవారు కోరునెడల వారలకు సధికారమును వహించుటలో ఫెడరల్ గవర్నమెంటును, తామును గలిపిజేసిన నిబంధనలకు పద్ధతులకును నడుమగల గురినే వారు స్వయవారి పవలసి యుండును. సామరస్యముతో మాత్రమే యభివృద్ధికి సరేపడు పరిణతులేర్పడినవో ప్రస్తుత సునపరి పడుచున్న విధానమునకు మార్పులేంత ఇప్పుడుగ చేయవలసివంత మేలుచేసగలదు. ఇట్టి విషయములలో సంస్థానాధిపతులయొక్కయు ఫెడరల్ గవర్నమెంటుయొక్కయు సధికారముల స్పష్టముగ నిర్వచింపబడవలసి నచ్చినపుడు, వారును వీరను, కలిసియే పద్ధతుల నిర్ణయించుట లాభకరము. కేవలము ఫెడరల్ గవర్నమెంటునకు చెందిన విషయములను గూర్చియు నిప్పుడు పండితులగున్న విషయములనుగూర్చియు కావనముల జేయుట కొక్క సభ మాత్రమే యుండవలయునని యుపసంఘమువారిభిప్రాయపడుచున్నారు.

జనందబోధిని.

చిత్రపటములతో వెలవడు చతురమాసపత్రిక. ఇందు కథలు, వర్ణనలు, సాందర్భక కథా రహస్యములు, హాస్యము, వేదాంతము, కథల ప్రవచనవార్తలు మున్నగునన్నియు ప్రకటింపబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆక్వారి, మార్పు మొట్టలు మూటగట్టునటు లుండును. మాసపత్రికకు ప్రాయము.

నాగ చంద్రు. 1 మాత్రమే.

ఆనందబోధిని కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నం. 167, మదరాసు.

ప్రాన్సులో కొత్త ప్రభుత్వ మేర్పడుట

వెనుకటి ప్రధాన మంత్రి లెలుగురు

మంత్రివర్గములో నుండుట

లండన్, డిసెంబరు 12:—ప్రాన్సు ప్రభుత్వ వర్గము కొత్తది యేర్పడినది. ఇందులో వెనుక ప్రధానమంత్రిలు లగా పనిచేసినవారైదుగురు కలగు.

స్టీగ్ గాగ ప్రధానమంత్రిగా నుండును. ఈయనయే కాలనీల మంత్రిగారూడ నుండును.

బ్రూండుగారు విదేశాంగమంత్రిగా నుండును.

రెయిన్స్ గారు విమనశాఖకు మంత్రి.

బర్లోగారు యుద్ధాంగ మంత్రి.

లీజెస్ గారు ఆంతరిక శాఖకు మంత్రి.

థాటెన్స్ గారు విద్యాశాఖకు మంత్రి. (రూబర్)

అమెరికావ్యాంకుల దివాలా

మొగ్గురువ్యాంకు ఉద్యోగు లాత్మహత్య

గావించుకొనుట

లండన్, డిసెం 12:—న్యూయార్క్ వ్యాంక్ ఆఫ్ యునైటెడ్ స్టేట్స్ దివాలాతీసినవై మరొకొన్ని వ్యాంకులు పడిపోయినవి. వ్యాంక్ ఆఫ్ యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో 40 మిలియన్ల పానలుండెను. ఈ సంవత్సరమున న్యూయార్క్ సామ్రాజ్య కొండరు 20 మిలియన్ల పానలను వ్యాంకువారికి అప్పగా నిచ్చుటకు అంగీకరించెరి. ఈ వ్యాంకుల దివాలాముల మన ఆయాస్థలములలో మొగ్గురు వ్యాంకు ఉద్యోగులు ఆత్మహత్య చేసికొనిరి. (రూబర్)

TRADE MARK

Bynin

Amara

జగద్వ్యాపితకీర్తిగల
గొప్ప టూనిక్

ఇదిదేహమున కత్వల్పకాలములో
కేక్కిని ఉత్సాహము నిచ్చును.
అజీర్ణము ఆకలి లేమి చే బాధ
పడువారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణ
కేక్కి పెంపొందించును.

Plough Company Ltd
7, Victoria Road
LONDON

Allen & Hanburys Ltd
LONDON

లైవిక్ అమారా ప్రతి గృహము
నందు ఉండవలసినదే. 1
హిందూదేశమునందలి అన్ని ము
ఖ్యమైన ఉగ్రాణములందును
మందులమువారికడను దొరకును

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Building,
CALCUTTA

హైడ్రాస్కోప్

హైడ్రాస్కోప్, ఏనుగుకాళ్లు మొదలై నట్టి యేవ్వాగులనుగూడ యెట్టి కష్ట చికిత్స లేకయే హైడ్రాస్కోప్ చికిత్స చేయ నగును. దీనిని కలకత్తా మెడికల్ కాలేజీ ఆసుపత్రిలో ఔనుక పరీక్షగా నుండిన డా|| బి. ముఖర్జీ గారు కనిపెట్టినట్లున్నాడు, ఇట్టిది సిద్ధముగ నుండగా ఇంకను నూ ధాత్వము గలిగియుండుట తమిళం వెలను పడదు, పూర్తిచికిత్స 8 రోజులకు పేట్ రూ. 11/- 2 రోజులకు పేట్ రూ. 8-8. పోస్ట్ ప్రశ్నోక్తు దీనికి సంబంధించిన ఫుడ్లకము ఉచితము.

ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆస్పత్రి ఇంగ్లీషులో జరుపవలెను.
RELIANCE RESEARCH LABORATORY (Dept. A.)
108/2, Machua Bazaar Street, CALCUTTA

CHANDRA NURSERY, SALEM JUNCTION

8 సం|| అంటుమొదటి మొదలగు పకల ఫల వృక్షములు పొక్కింకురైల్వే చార్జీ చేరి, హిందూపమైన స్త్రీమనుషుడజ్జర్ రూ.12 కు పంపబడును. ఆద్యాత్మ్యలో అర్డర్. సీమ తర్కా-రి పూల ఇత్తులు ఆయాదిను పొక్కెట్టులో 12. పొక్కెట్టు రూ. 1-12-0. ప్యుడే తర్కా-రి విత్తులు రూ. 1-8-0. కేటాగు ఇశాం.

WONDERFUL

Infallible Daiba Medicines for Asthma, Hernia and Hydrocele, (Re. 1-4-0 each) accidentally obtained from a Mahatma. Many Government Doctors buying, Asthma cured in a day by one dose or price refunded. SWAMI & Co., 42/5-A, Harrison Road, Calcutta.

50 సంవత్సరములనుండి ఆమోఘమైన జయము
మధ్యాహ్న భోజనాంతరము బంగారమునందించును,
బాత్రి భోజనాంతరము ముగిసిందిదనదగిన మా
ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు
ములబడదు, బుద్ధిమంధ్యము, నరములబహిష్కారము
లైనవాటిని బోగొట్టును.
82 మాత్రలు గల డబ్బా 1 రూ 1/-
పూర్తివివరములకొరకు గ్రేడివారికి వ్రాయండి:-
ఆంధ్రకనిగ్రహఫార్మసీ 287 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
వీజంటు. ఎ.కె. వర్మరాజు, మొయిల్ హార్డు, కాకినాడ

శూలనొప్పి
త్వరలో
కుదురును

పసిపిల్లలు మాత్రమే గాక పెద్దవారుగూడ నిరంతరము జీవానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినప్పుడు కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైనవి. దీనివైననే కడచిన అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనొప్పి, అతి సారము, ఉదయమునందు గలుగు తిమ్మిరివాయువు మొదలగునవి త్వరలో నయముచున్నవి.
అకస్మాత్తుగా గలుగునట్టి వ్యాధులకు చేబల్లేన్న శూల నొప్పి అతిసారనివారికి ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుండు కొనవలెను. ఏలనగా శూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయువు, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తలుచుగా ఉన్నట్టుండి అధికముగు చున్నది. 10-1

చేబల్లేన్న శూలనొప్పినివారికి 2
ప్రపంచమంతటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతిచెందిన
చికిత్సకాదు. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణ పుష్కరిక.
CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూర్తి నివారిణి.
కడుపునొప్పికి ప్రభుమనివారికి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రత్నావళి 2-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము 6-0-0
డాక్టరు శ్రీవాద కృష్ణమూర్తికాశ్రమ, బెజవాడ

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనునందు

రైల్వే మెయిలు	బయలుదేరు వేళ	వచ్చు వేళ
నాల్గేరు ప్యాసింజరు	రాత్రి 8-30 గం ఉద 7-0 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
" ప్యాసింజరు	రాత్రి 8-55 గం ఉద 10-50 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
" ప్యాసింజరు	రాత్రి 7-30 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
సెంట్రల్ ప్యాసింజరు	రాత్రి 8-0 గం ఉద 9-55 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
హిందూ మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 8-55 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
" ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 గం ఉద 8-45	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-30 గం ఉద 4-25 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
రేణిగుంట	ఉద 6-30 గం ఉద 12-0 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
"	రాత్రి 9-10 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
బెంగళూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 గం ఉద 6-20 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
" ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 12-45 గం ఉద 2-25 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
" ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 గం ఉద 8-0 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
"	ఉద 6-45 గం ఉద 8-40 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
బోలార్ ప్యాసింజరు	ఉద 1-0 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
అల్మోరా	ఉద 5-45 గం ఉద 9-45 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
పశ్చిమబెంగాల్ మెయిలు	రాత్రి 7-45 గం ఉద 7-15 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
నీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 గం ఉద 6-35 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 గం రాత్రి 8-15 గం	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం

మద్రాసు ఎక్స్ ప్రెస్ స్టేషనునందు

నీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 8-40 గం ఉద 7-0 గం
తిరుచేండూరు ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 గం ఉద 6-15 గం
రామేశ్వరం	ఉద 7-15 గం రాత్రి 6-20 గం
ఉధుర ప్యాసింజరు	ఉద 6-30 గం ఉద 8-40 గం
పార్వతి	రాత్రి 10-35 గం ఉద 4-25 గం

మద్రాసు బీచ్ స్టేషనునందు

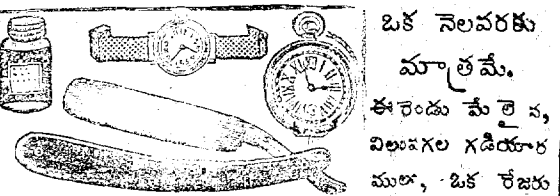
తిరుచిరాపల్లీ ప్యాసింజరు	ఉద 2-5 గం ఉద 1-20 గం
కంచీనగ	ఉద 5-24 గం ఉద 9-34 గం

ఆమోఘము! అద్భుతము!

మధ

రసభరితమగు మానవత్రిక
మార్గశిర సంచిక వెలువడినది
సం|| చందా ౧ రూపాయి మాత్రమే.
మాదిరిపత్రిక ఉచితము
“మధ” కార్యాలయము,
తపాలు పెట్టె 287, మద్రాసు.

తాంబూలము వేసికొనువారికి
అమూల్యమైన సమయము

ఇశాముగా పంపబడును. మా జగత్ప్రసిద్ధమైన బాడ్ మెడి-
బాడ్ (తాంబూలముతో వాడు పొగాకు మాత్రము) మిక్కిలి
మేలైన పొగాకు, కన్నూరి, కుంకుమపువ్వు వగైరాలు చేర్చి
తయారుచేయబడినది. తాంబూలముతో పాడే చెండు, మూడు
మాత్రములయొగిందిన నోటిని పరిశుభ్రముగా నుంచును. మీ
స్నేహితులకుగూడ సౌఖ్యమును గలిగించును. పండ్లనొప్పి, నోటి
యందుగల దుర్వాసన మున్నగువాటిని పోగొట్టును. బుడ్డి 1 కి
రూ 0-6-0. 5 బుడ్ల నోటికి సారి కొనువారికి ఒకబోలు రేజరు
ఇశాముగా నివ్వబడును. ఒకేసారి 8 బుడ్లను కొనువారికి ఒక
రైల్వే రెగులేటరు జేబుగడియారము ఇశాముగా ఇవ్వబడును.
12 బుడ్లను ఒకేసారి కొనువారికి కొక నిజమైన ముంజేతి గడి
యారము ఇశాముగా ఇవ్వబడును. గడియారములకు 5 సంవ
త్సరములు పూర్తి యివ్వబడును. ప్యాకింగ్ కిసాలా ఖర్చు
ప్రత్యేకము.

BHARAT COMMERCIAL SYNDICATE,
Post Box 7868, Calcutta.

గవర్నరుగారు విశాఖపట్నమును

దర్శించుట

విశాఖపట్నం, డిసెంబరు 11:—శ్రీశ్రీ మధ్యాహ్నమున గవర్నరుగారు మి. ఎ. ఎ. కళాశాలకు దర్శించిరి. పిదప కింగ్ బార్ని ఆస్పత్రిని దర్శించి ఆస్పత్రినుండి పోలీసు చిహ్నము తీసివేయటకు వెడలిరి. పిమ్మట బాలభటు ప్రద గృహముకు దర్శించిరి. ఈ ప్రదర్శనము నందు జిల్లా యంత్ర వివిధ పాఠశాలనుండి పనునాల్గు బాలభటు విశేషములను చూచి పాలాసెను.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పట్ట ప్రదానోత్సవమునకు

గవర్నరుగారు హాజరగుట

శ్రీశ్రీ మధ్యాహ్నం ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పట్ట ప్రదా నోత్సవము గవర్నరుగారి యధ్యక్షతన జరిగెను. ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయ కార్యస్థానము బెజవాడనుండి విశాఖపట్నమునకు మార్చబడిన తరువాత యిచ్చుట పట్టప్రదానోత్సవము జరుగుట కిదియే మొదటిసారి. విశ్వవిద్యాలయ ఛాన్సలరు అరు గవర్నరు గారు విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమునకు వచ్చినతోడనే, వైసు ఛాన్సలరు అరు డా|| తిరుమూర్తిగారును, విజిప్టారిగారును బ్రహ్మశ్రీ శ్రీశ్రీగారును గవర్నరుగారిని సన్మానించిరి. ఆస్పత్రి నుండి గవర్నరుగారు కాన్వోకేషను సభాసందిరమున కేగిరి. 861 మంది విద్యార్థులు, సభకు హాజరయి పట్టముల నందుకొనిరి. వీరిలో ముగ్గురు స్త్రీలు సభకు హాజరైనట్టి 186 గురు విద్యార్థులకుగూడ పట్టము లొసగబడెను. వీరిలో 4 గురు ఎం. బి. డి. ఎస్. 18 గురు ఎల్. ఎం. ఎస్. 79 గురు బి. ఎస్. 372 గురు బి. ఏ. 29 గురు ప్రాచ్యసాహిత్యము, పట్టములను పొందిరి.

పిమ్మట ఉపన్యాసము లొసగబడెను.

డా|| తిరుమూర్తిగారు స్వాగతోపన్యాసము నొసంగిరి. పిదప డి|| బి|| అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు కాన్వోకేషను ఉపన్యాసము నొసంగిరి. గవర్నరుగారు తమ ప్రత్యుత్తరము నొసంగిన తరువాత సభ ముగిసెను. సభ ముగిసెనంటే గవ ర్నరుగారు గోమనప్రభువుయొక్క ఛాయాపటమును రా|| బి|| డి. లక్ష్మీనారాయణగారి ఛాయాపటమును బహిరంగపరచిరి. పిదప గవర్నరుగారు వాల్తేరువిడిచి స్వేచ్ఛలు ప్రేయినమీస మద్రాసునకు వెడలిరి.

మలేరియామాత్రలు

కృయివాగాని రస విష గంధక పామరములుగాని కలి యలేదు. శుద్ధమాత్రలతో సిద్ధముచేయబడిన సిద్ధావధము. మంత్రించినట్లు పనిచేయును. ఒక్కమాత్రతోనే జ్వరము పో వును. మాడుమాత్రలకంటె వాడవక్కరలేదు. నెల ౨౦ మా త్రలు రు ౧.

ఆయుర్వేదకుటీరము, తణుకు, పశ్చిమగోదావరి.

కావలెను

నెల 1 కి రూ 25/-లు జీతమును, రూ 15/-లు అలవెన్సును దీసికొనుచు మా జ్యోతిరత్నపుర పని చేయుటకు ఏజెంట్లు ప్రతివోటను కావలెను. రొక్కము పూచీ రూ 100/-లు మాత్రము కట్ట వలెను.

టి. రామనాథశర్మ, మేనేజింగు డైరెక్టరు, లిబరల్ బ్యాంక్, లిమిటెడ్ రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు-మద్రాసు.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

జ్వరములకు! (హిందూపురుషుల ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైశ్యకాలకు
ఈ మాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అశు
క్లింశలు, అగ్నిమంద్యము, అతిదాహము, వెక్కిళ్లు, అ
సర్వాంగములందు జలజ్వరము, పిక్కలు, పార్శ్వ
శూములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అగులు, మొదలగు వానియందు
ఈగలిగిడి నొప్పలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్య
మునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేనావారనొప్పలను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ మేషధ
ముగులుచేతను వరమనాంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
విడుదామా:-ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
ఎలమిల్లు బోడు, నిడుమోలు, (కృష్ణాజిల్లా.)

కుద్రాసు అందు సదరక మరాటా
రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

ఇందువల్ల సమస్తజనులకు తెలియజేయుచున్నగా,
యీ క్రింద తెలుపబడిన రైల్వేధామాలచందా పోవుదారులు
1-1-1981 కేదిన అన్ని రహదారులను యానీవేయబడును.

1. బెజవాడజిల్లా:— తెనాలి శిక్షకు

రైల్వేఉద్యోగములు ఉపయోగించునదిన్ని ప్రజలు ఒక
ముఖము పోవుటకు గాను ఉపయోగించునట్టిదిన్ని అయిన
మేలు నెం 24/611 కు వద్ద విక్రేయముగా పోవు
కాలిదారి.

2. బెజవాడస్టేషను:—

బెజవాడలో మిటరుగేజు గూడ్సు షెడ్డునుండి పోవు
కాలి.

3. బెజవాడలో ఆర్ సుకు సంబంధించిన కొండకు
పోవు కాలిదారి.

4. బెజవాడలో బెజవాడనుండి పేరాచెరికి పోయే
కోడ్డుకు అందుకు సంబంధించిన అన్ని ద్వారములను,
స్ట్రాకు రైల్వేస్టేషనుకు దక్షిణపు వైపుకుండి విచ్చేరాల.

బెజవాడ ఉత్తరజిల్లా

నూజివీడు స్టేషను:— నెం 302/6 మయిలవద్ద వనరు
పేటకు కొత్తపేటకు పోవు కాలిదారి.

నూజివీడు స్టేషను నెం 302/15 కు మయిలవద్ద వనరు
పేట గంగాపేట తాలూకాలకు పోవు కాలిదారి.

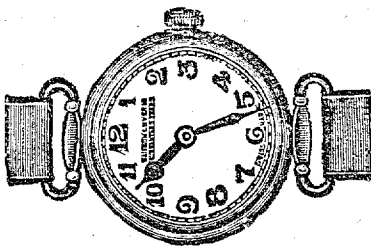
నామర్ల కోట- కాకినాడ పోయే- పీటికి సంబంధించిన కాలిదారి.
ఇది సరాసరి బాట- రెండు చివరలను యానీవేయబడు కలిసివల.

బెజవాడ మచిలీపట్నం లైన్.

మొలునెంబరు	కాలిదారి లేక బండ్లదారి.	మొలునెంబరు.	కాలిదారి లేక బండ్లదారి.
564/7-8 వద్ద	కాలిదారి	555/16	కాలిదారి
564/4-5	"	549/1-2	"
561/12	"	547/8-4	"
560/9-10	"	530/1-2	"
560/5-6	"	527/16-17	"
559/10	"	522/13-14	"
558/18	"	516/7-8	"
558/11-12	"	555/11-12 ¹ / ₂ బండ్లదారి.	
పాల్కురైపుకో, } మద్రాసు. }		కీపు ఇంజనీయరు, 11.12-30.	

ONLY FOR Rs. 6/12
The 'DAWSON'
LEVER WRIST WATCH
HIGHLY GOLD-PLATED

GUARANTEED 5 YEARS.
The Product of the
PREMIER SWISS WATCH FACTORY
A REMARKABLY ACCURATE TIME-KEEPER.
Well constructed; Neat in Appearance.

The 'DAWSON' has been specially
designed to meet the requirements of those
who cannot afford to purchase costly wrist
watches and are, therefore, tempted by the
worthless cheap CYLINDER WATCHES
in the Bazaars. It is offered at this low
price because we have a genuine desire to
serve our clients and because we are confi-
dent that each DAWSON sold will readily
bring us a host of fresh customers.

Prices:—
High Class Gold Plated Case Rs. 6-12 each.
THREE for Rs. 19-2 only.
Above in Bright Nickel Silver-Case As. 6-
LESS per watch.

PACKING & POSTAGE FREE.
Available only from the Sole Agents:—
THE UNION TRADING Co.,
166, HARRISON ROAD, (M), CALCUTTA.

స్వల్ప ధర!

ఫలమధికము!!

పూర్తి తృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారివరకు అందరి మందనూ, మలబద్ధము, పడినెము, గడ్డు, గూరలు, శిశుల
కుచే కాళ్ళు లాగటం, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయిండునొప్పి, ఆవరణ్ణి, మందు తలనొప్పి,
దశిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
వాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 భవలపాకులలో ననులీ పొంగవలెను.
సాంక్రామికరోగులలో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలు నేవించిన జీరోగ్యస్థులకు లగుదురు
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనాపానపత్రమును చూడుడు. 800, మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతి
బాళ్ళలోకలను దొడకును. పొద్దుమాలకముగా 6 సీసాలు రు. 1-8-0, 12 సీసాలు 2-12-0, 25 సీసాలు రు. 5-8-0.

సారస్వతానవం:—

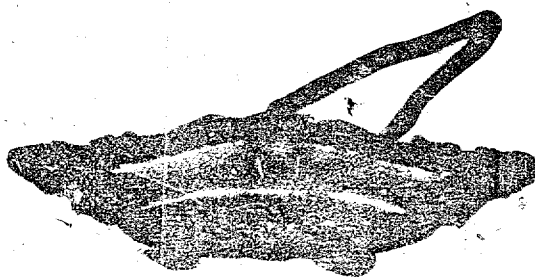
మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బ
లమగుల గలిగియుండు పుష్కలవ్యాధులను పోవారింది వరములకు మంచి తోగను
క కృత్రిమి కలుగజేయును. సంగీతపాటలకు కంఠస్వరమునకు పురుషుధురత్వము నిచ్చును. పాదముపాదము ఉత్సాహమునింపును.
అలవానలైన స్త్రీలకు నెత్తిపడును (నెత్తినోరు చాల మెత్తగానుండుటవలన) కూర్చుండగాని నడువనుకొని పిల్లలకు పంజీవినంటిది
6 టోన్సుల సీసా 1-కి రు. 1-0-0 పోద్దుబట్టులు ప్రత్యేకము.

శ్రీసీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

తొలి నివాసము "ఉజ్జ్వలీయార్"

కలిసి నెం. "2802"

నవినము, నవనాగరికము, నవలావజ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు మిళితమైన, పండితానుమతము అంశము
వగలను మత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు.
గాన మేము వీటిలో గొప్పజేయెనను కష్టక అనున
రించుచుండుటయే మా వ్యాపారాభివృద్ధికిని, కాతా
దారులు చూచుటకును ముఖ్యకారణము.
వికసారి తరీఖీచివ అన్నియు విభాముగా
తెలియును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్క్రీమ్ (రిజిస్టర్డు) నుపయోగించుటకు ముఖపరచు.

ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును
ప్రకాశింపజేయును. నెల : సీసా 1-కి అ. 12, వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండుకలకు శ్రేష్టమైన యాహారము

మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచి యాహార మెంతయోవిశ్లేషకమో వెండుకలకు
గుడ వల్లే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరాగోగ్యము మీరు భుజించు యాహార
ముపై ధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండుకల యభివృద్ధి మీ రుపయోగించు తల
చూస్తే వాధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డు)

వ్యయించు ననేకవిధములను మిళితము చేయుటకు వేద వీధి, వెండుకలయితే
వృద్ధికి తోడ్పడగలను. వెండుకల యభివృద్ధికు బలమును కలుగజేయుటయే మాకు లక్ష్యము
చేయుచు. ఇది విలపిత మొలచు యలడును తొలగించి, వెండుకల రాశిగోవుల వాపును.

వేలకొ
గించిన మీకే సు
ధరలు:

నాంది యీ కామినియా మానె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగుడియున్నాడు. నేడే యాహారము
ముగ తెలియగలదు. అన్ని స్టోర్సులో అమ్ముబడును.
సీసా 1-కి రు. 1, వి. పి. అ. రి. ప్రత్యేకము.
నెసా 8-కి రు. 2-10-0, వి. పి. అ. రి. 0-12-0, "

ఓటో డిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డు)

అనాదినుండి వాడబడు గుగంధద్రవ్యము. గొప్ప పుష్కలములనుండి తయారుచేయబడిన
యాకర్ల జియనుకు నువాసన మాదిరిబుడ్డి నోకదాని నుపయోగించిన మీ శక్తి ప్రిసోందగలరు.

ధరలు:— $\frac{1}{2}$ టోన్సు సీసా రు. 2-0-0, $\frac{1}{2}$ టోన్సు ,, రు. 1-4-0.
1 ట్రాము ,, రు. 0-12-0, $\frac{1}{2}$ ట్రాము ,, రు. 0-8-0.

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

కామినియా యితే భవీరు కెందు అణాలు. అన్ని స్టోర్సులను అమ్ముబడును.

పోల్ ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మామసీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నెం. 2.

మిక్కిలి అమూల్యమైన
తరుణము

ఈ దిగువస్థలములందు
ఆంధ్రపత్రికకు

ఆలస్యము
ఆశాభంగ మగును

ఏ జెంట్లు తత్తణమే కావలెను

సగదుధరావత్తు చెల్లింపగలిగినట్టియు, పలుకుబడి, యోగ్యత, సామర్థ్యము గలవారు మాత్రమే తత్తణమే దరఖాస్తులను పంపు కొనవలెను. దరఖాస్తుదారు లెచ్చట ఏజెంట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగతవివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు ఒక అణా స్టాంపుతో వ్రాయవలెను. బిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

పోన్నేరి	పగ్గాకిమిడి	అక్కిడు	కంభం	పోలింగర్	మైసూరు
నాయుడుపేట	ఇచ్చాపురము	అత్తిలి	మార్కాపురం	కాళివాస్తీ	కోలారు గోల్లపల్లి
కొత్తవరం	కల్లికోట	రాజంపేట	వినుకొండ	పాకాల	బొరింగ్ పేట
పెడన	పార్వతిపురం	నందలూరు	బొంబాయి	చిత్తూరు	పూరి
ద్వారపూడి	బాబ్బిలి	జమ్మలమడుగు	తిరువళ్ళూరు	కదిరి	కాళి
శత్రుపూరు	రంభ	ప్రొద్దటూరు	తిరుత్తణి	శీలేరు	కలకత్తా
సోంపేట	రాజోలు	గుత్తి	పుత్తూరు	కాజీపేట	కంజీవరం
నొంపడా	అమలాపురం	పెనుకొండ	అర్కోణము	ధర్మవరం	చెంగల్పట్టు
చీపురుపల్లి	కైకలూరు	రైచూరు	వేలూరు	బెంగుళూరు	రామేశ్వరం
మధుర	తిరుచినాపల్లి	ద్రోణాచలం			

మేనేజరు:- (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

31-1-1931 తేదీవరకు మాత్రమే.

అమూల్యమైన సంక్రాంతి బహుమానము

పంచాయితీబోర్డులకు గ్రంథ భాండాగారములకు, మరియు ప్రతిభాషాప్రియునకు మంచి సమయము.

55 నవలలు, } (ఇందులో 31 నవలలు క్యాలికోబయిండు చేసినవి) } రు 68-12 లు
నాటకములు } } విలువ గలది.

రు 34 లు మాత్రమే

ఆంధ్రవాఙ్మయ వికాసమునకు దివ్యాధారము, నవన విజ్ఞాన సర్వస్వమునకు నిధానము, నవనవానంద సందాహ సాధనము.

కోరువారికి పుస్తకముల లిస్టు పంపబడును.

సరస్వతీ గ్రంథమండలి, రాజమహేంద్రవరము.

ఆర్డరిచ్చువారు దగ్గట రైలుస్టేషను తెలుపుచు పదిరూపాయలు (రు 10-0-0 లు) అడ్వాన్సుపంపవలెను.

దశ మూలారిష్ట

(కస్తూరి చేర్చబడినది)

అనేకములైన అమూల్యముగు ఓషధులచే తయారు చేయబడినది. ఆరోగ్యము, శక్తి, అందము కలుగజేయును. అకాల మున సంభవించువ్యాధుల దరిజేరసేయదు.

THE DACCA AYURVEDIA PHARMACY Ltd.,
Branches:- ALL OVER INDIA. Head Office:- DACCA

Free prescription, Catalogue (on Application with one -1/- Anna Stamp).

మలయచందనము

గ నేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూబలతో గుణము కలుగును
ప్రకాశి బొంబాయి, మొదటి 2-4-0. దీని కనుబొమ మొదటి 2-0-0. రెండవ మొదటి 6-0-0.

గంధర్వశాస్త్రాని, రామవరము, గోదావరిజిల్లా

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN-BALM

బుడ్డి 1-కి నెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మదరాసు,

బొంబాయి.

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

'కాంటా నెప్టిన్'

ఒక్క-శ్రే. సులభమైన సురక్షితోపాయము

18 మోతాదుల ట్యాబులు 1-12-0

ట్యాబులకు ఇతర విషయములకు:-

వి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. ఫోన్ 5322.

ది సోషల్ హైజీన్ సెంటి కేట్.

ఇతర విషయములకు ఇతర విషయములకు:-

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

గ్రంథములు

స్వామి శాస్త్రీశ్రీకృష్ణమ. తెలుగులిపి, తెలుగు ములు శబ్దము మొదలగు విద్యుత్తు ప్రకృతి ములపై అనుబంధ 8-0-0 తిరుధర్మ 1. నీలకంఠం, C/ఎం. ఎస్. నరసింహం, ప్రెయినింగ్ కాలరేజి, రాజమహేంద్ర.